

22802 II. c. g. v

BUKVICE

polne

Molitev in lepih naukov

za

manji in veči mladost,

kakor tudi

za odrašene ljudi dobre

Poleg nemških buken

P. Egidia Jaiza.

(Tretji natis.)

V Ljubljani 1855.

Na prodaj per J. Giontini-tu.

*V natis teh bukev so milostljivi Knez
Gospod Gospod Anton Alojz, Ljubljanski
Škof, dovolili 25. Rožniga cvéta 1844.*

030054321

Predgovor.

Ljuba mladost!

Ná bukvice vse za-te spisane. Kar je v njih pisaniga, vse lahko umiš in k svojimu pridu oberneš, če le vse vkup vzameš in dobro prevdariti hočeš.

Bukvice polne lepiga podučjenja so. Povejo ti, kaj imaš pred vsim vediti, — pa ne le vediti, ampak tudi, kaj storiti in kaj opustiti. *Naukov* je nar pervo treba; té si imaš zlasti k sercu vzéti, de ti bo tudi molitev bolj iz serca šla.

Molitevne bukvice so — tode dobro vedi! ne le za molitve preberati; — to bi ne bilo moliti. Moliti se pravi, kakor že veš, svoje misli k Bogu povzdigniti — *iz serca z Bogam govoriti*. Zató moraš tudi dobro prevdariti in premisliti, kaj bereš, kaj z Bogam govoriš; drugač tvoja molitev Bogu ne dopade in nič te ne pomaga!

Pisane molitvice ti le *misliti* pomagajo; *napeljevati* te morajo, kako imaš tudi brez bukvic z Bogam govoriti.

Ti si moraš — de tako rečem — svojo molitev vselej sam narediti tako le:

„Če kaj bereš, kar tebe zlasti zadeva ali ti serce ogreje, poje-

njaj brati in pomisli, kaj si do slej storil — kaj boš v prihodnje delal. Pristavi v mislih, kar samo ti vediti ali občutiti moreš; — prosi Boga odpušanja grehov in prosi ga pomoči, de boš tudi svoje dobre sklepe spolnil“. Tako se pravi prav moliti.

Vtisni si to, o mladost! dobro v glavo. Navadi se zgodaj pri molitvi misliti; vedno ložej te bo stalo — potém boš vedno bolj sam na sebi zvedil, kako res je: *De, kdor dobro móli, tudi dobro živi.*

Preberi saj enkrat cele bukvice, de boš vedil, kaj je v njih pisaniga. Sicer ni nobena beseda odveč v njih, pa vunder boš marsikaj našel, kar ti bo ljubši in

VIII

koristniši. To tudi večkrat beri, zlasti per sveti maši.

Ne beri pa vedno enih molitvic, zlasti pri sveti maši.

Beri in pomisli pa tudi, saj dva-ali trikrat v letu, kar v tem predgovorčku bereš — kako se imaš téh bukvic poslužiti in delaj tako, kakor ti svetjem. Po tem ti bo Bog gotovo tudi svoj žegen dal. Jez ti ga tudi prosim — še ti zame moli!

Zjutrajna molitev.

Z Bogam začni, z njim nehaj,
In peršel boš v sveti raj!

Kadar te pokličejo, urno vstani.
Če se boš dalje pomišljeval, težej
te bo stalo vstati. Potém ko vsta-
neš, naredi pobožno sveti križ in misli
na Bogá. Bodi sramožljiv, kadar vsta-
jaš in se oblačiš; Bog te vidi. Ne
hodi poprej med ljudi, predin si tako
oblečen, de se smeš spodobno med
ljudí perkazati. Vsako jutro poklékni
in moli pobožno:

Bog! k tebi naj se perve
moje želje povzdignejo. Ti si moj
Gospod in Oče; jez Tebe molim;

serčno se ti zahvalim, de si me necejšno noč tako dobrotljivo ohranil in s spanjem pokrepčal. Ti, o Bog! mi zopet en dan življenja pervóliš, de veliko dobriga storiti in vedno boljši biti zamorem. Perzadeti si hočem tebi kakor pokorno dete dopasti, pobožno, pridno in z vsimi ljudmi dobro in v prijaznosti živéti. Dodéli mi, o Bog! k temu žégen in pomoč.

Jezus, moj božji učenik in odrešenik! danas hočem večkrat premisliti, kaj si ti stóril — in kaj bi v téh ali unih okoljšinah stóril. Dodéli mi pomoč, de ti bom po poti nasledoval, ktero si nam v nebésa pokazal.

Tudi po tvojim zgledu, o pre-

čista devica Marija! se hočem ravnati, pehlévno živéti, se vsih gréhov čisto varovati in se taciga življenja pervaditi, de bo imel Bog dopadajenje, ljubi angeli in svetniki pa veselje nad menój.

Ne nauči se pa té molitvice po besedah iz glave, ampak po zapopadku, de jo boš tudi takrat moliti znal, kadar ravno bukvic ne boš pri rokah imel. Vselaj moraš bolj iz serca kakor iz bukvic moliti. To per vsih molitvah veljá.

Pomisli potém tudi, kaj si se ta dan dobriga storiti in kterih grehov se zlasti varovati naménil. Potém pa pojdi v božjim iménu in stôri, kar ti tvoji starši in zapovedniki vevajo, ker to Bog tako hoče.

Kako se imaš domá obnašati.

Spoštuj svoje starše in vse svoje

zapovednike po dolžnosti in bodi jim pokóren. Ne daj si kaj dvakrat vélevati, ne memraj in ne napenjaj šóbe, če te kaj težko stane. Opravi vse pridno, kar imaš opraviti.

S svojimi brati in sestrami bodi dober, prijazen in postréžen; kregati in prepérati se z njimi se ne spodobi. Še ménj pa smeš druge tolčit, zasramovati ali jim sicer kaj žaliga storiti. To čerti Bog in ljudjé.

Tudi s pósli živi dobro in mirno — ne bodi terdoserčen ali svojoglav. Za te in za tvoje starše morajo terdo delati in si kruhek velikokrat kervavo zaslužiti; torej jim ne déljaj tudi ti težáv.

Ako zamoreš kakimu družimu poslužiti, za-nj kam iti ali kaj storiti, stori vse z veseljem. Postréžno déte bi dostikrat lahko na mest starih ljudi kaj storilo. Kako bi to Bogu in ljudem dopadlo!

Kar iz ljubezni ti storiš,
Bogú vse to ti narediš.

Če domá, per bratih in sestrah
ali per poslih kaj napčniga vidiš ali
slišiš, to staršem povej, de jim bo
mogoče napčnost odverniti.

Per delu.

Le vesélo
Prim za délo;
In nikólj ne bo težkó,
Ker ti Bog pomagal bo.

Per jédi.

Zahvali se pred jedjó in po jédi
Bogu za vse, kar ti dá. Bodi s tem
zadovoljin, kar imaš in misli, de je
veliko revnih in dostikrat še bolnih
ljudi, ki imajo kaj slabšiga ali pa
clo še nič jesti nimajo. Daj jim od
svojiga kaj, če zamoreš in sméš.

Kadar k molitvi zvoni.

Misli na Jezusa in na njegove pre-

svéto mater. Skleni po Jezúsovím
uku živéti in tudi v vsih rečéh voljo
Božjo spolnovati, kakor Marija. Po-
novi dobri namen, vse storiti, kar
je božja volja in kakor Bog hoče.

Kadar ura bije.

Misli:

Zopet je ura minula! — Kako
sim jo preživel?

Zopet sim eno uro bližej groba.
Kako bi bilo, ko bi precej umréti
mogel?

Živi le po božji volj',
Smert se bal ne bóš nikólj.

Kadar si kaj napčniga stóril.

Oh, že spét sim se pregréšil!
Ljubi moj Bog! žal mi je! — Nik-
dar več ne bom kaj taciga stóril!

Kadar napak kaj storiš;
Glej, de nič več ne grešiš!

Ob času skušnjave in nevarnosti grešiti.

Bog me vidi! Bog vse vidi in vse vé! Ali bi priča njega smel kaj hudiga storiti? Nikdar ne. Bog me te tega vari! Moj Jezus, daj mi pomoč!

Koga se imaš zunaj doma varovati.

Ne postopaj in ne vlačí se po ulicah. Idi svojo pót in kar imaš storiti, ročno opravi. Ne pečaj se s tacimi otróci, ki se preperajo, ali ki so prederzni in razujzdani.

Ovce se je bát', ki grinte imá;
Ogibaj se je, koliker se dá.

Ne potikaj se z družimi po kótih; ne skrivaj se pred ljudmi. Kdor se nima nič bati, se mu tudi pred ljudmi ni treba skrivati. In Bog —

Bog tebe vidi, kjer kol' češ biti,
Zató se varovaj ga razžaliti;

Ne dotakni se nič ptujiga; ne je-
maj nič, kar tvojiga ni, ne sadja, ne
vénarja, ne clo nič.

Ne pertergaj nič, in nič ne skri,
In misli, de, kar najdeš tvoje ni.

Od zaderžanja v cerkvi.

Bog je v nebesih in na zemlji in
povsod, povsod zamoremo svoje serca
k njemu povzdigniti in moliti ga. V
cerkvi je pa Bog v presvetim rešnjim
Telesu zlasti k našimu zveličanju pri-
čujoč. Hišo božjo imenujemo cerkev,
ker v nji Boga molimo in svetnike ča-
stimo, in v nji nesmemo nič družiga
delati, kakor s pobožnim duham v
Boga misliti — moliti.

Ne govori tedaj nič v cerkvi in
ne poslušaj nikakoršniga blebetanja;
pojdi, kolikor deleč moreš, od ti-
stih, ki radi govoré in so nemirni.

Neigraj se z móljkam (rožnim kran-
cam) ali z družimi rečmi; ne oziraj
se nespodobno sem ter tje; ampak s
pobožnim in pohlevnim zaderžanjem
drugim lep zgled daj.

Svoje oči in svoje misli boš ložej
berzdal, če boš iz kakih bukvic mo-
lil. Vzemi tadaj molitevne bukvice v
roko in vzemi si vse, kar bereš, do-
bro k sercu.

Ne dirjaj divje iz cerkve, ampak
tiho in spodobno pojdi domu.

Večerno opravilo.

Z Bogam začni, z njim nehaj,
In peršel boš v sveti raj!

Moj Bog in Oče! serčno se ti
zahvalim za vse dobrote, ktere
sim današnji dan od tebe prejel.

Ti nikoli ne nehaš, naš Oče biti in nas z dobrotami zakladati. Ko bi le jez tudi pokorno dete bil in tvoje darove dobro obračal.

Tukaj pomisli, kako si dan preživel, če nisi kaj hudobniga storil; kako si se v cerkvi, doma, zunaj doma, proti svojim staršem, bratam in sestram ter drugim ljudem obnašal. Spoznaj svoje pregrehe ter moli:

Vsigavédni, sveti Bog! Oh, tak' sim tudi danas ravno tiste pregrehe, tisto krivico stóril! Žal mi je, in odpušanja te prosim, moj Bog in moj Oče! V prihodnje se to ne bo več zgodilo! — Žegnaj me, o Gospod! in varvaj me nocojšno nóč, de se jutri poboljšati, in kar sim zamudil, zadostiti zamorem.

Jezus, ti moj Gospod in Odrešnik! Usmili se me in daj mi pomoč, de bom v prihodnje tvoj nauk in tvoj zgled bolj k svojimu pridru obračal.

Marija, mati mojiga Odrešenika! Vsi svetniki božji! hvalite Boga za mene, ker zdaj počivam.

Daj, o Gospod! de duše vérnih kmalo iz vic v tvoj sveti raj pridejo; daj jim večni mir in pokoj in večna luč naj jim svéti. Amen.

Zdaj pa hočem zaspiti! Zdaj ne bom mogel sam na se paziti, tudi sicer nihče ne, ker je nóč in vse v miru počivat gré. Tode ti, ljubi Oče, boš za me skerbel. V tvojim varstvu bom z mirnim sercam počival. Amen.

O Bog, ti češ bit' Oče moj,
 Jez sim pa sleherni čas tvoj!
 V tvojim imén' zaspim nocój!

Bodi čist in sramožljiv, kadar se
 izslačiš in v posteljo vležeš.

Prosi starše, de ti posteljo pose-
 bej dajo.

Če moraš per družih ležati, se mirno
 in tiho zaderži; ne suvaj in ne draži
 jih, in tudi njim se ne daj suvati in
 dražiti.

Pomisli, Bog má tudi v noč' oči,
 In on vé vse, kar se po noč' godí.

*Kako se imaš ob nedeljah in
 praznikih zaderžati.*

Te svete dneve imaš tudi ti praz-
 novati, to je, s svetimi in pobožnimi
 djanji posvečevati.

K posvečevanju nedélje gré zlasti
 farna služba božja, sveta maša in

Poslušanje pridige.

Pridi tadaj k pridigi, kadarkolj mo-

reš. Poslušaj jo z vso pazljivostjo in pobožnostjo — *božja beseda je*; od Bogá pride in k Bogu pelje.

Dobro si v glavo vtisni, k sercu vzemi, kar mladost — kar tebe zlasti tiče. Iz vsake pridige zamoreš kaj nase obrniti; in en sam dober uk dobro k sercu vzét, je semensko zerno ki v dobro zemljo pade in stotéro obrodi.

Popoldanski keršanski nauk

ti je ravno tako potreben in pa še bolj koristen, kakor pridiga.

Pridi ga tadaj poslušat, kadar ti je mogoče.

Pridi tudi, če več v šolo ne hodiš, pridno *v nedeljsko šolo*.

Koliko dobra in koristniga lahko tam slišiš in se učiš. Misli:

Kdor kaj vé in zná,
Velik' ljudém veljá.

Ob nedeljah in praznikih ti je per-

pušeno se tudi nedolžno razveseljovati; tode veselje mora nedolžno biti, če ne ni veselje. Oh! kolikrat se pa ti sveti dnevi s pregrešnim veseljem omadeževajo, Kolikokrat se v téh dnevih več hudobniga stori, kakor cel teden!

Beži pred vsim in sovraži vse potém, kar bi ne bilo sramno in spodobno; vari tudi druge, kolikor moreš, de kaj taciga ne storé. Bój se postopanja, ki je začetek vsih hudobij. Glej, de se boš tudi popoldne in domá s kakim koristnim opravkam vadiš.

Vadi se pisanja. Veliko jih je, ki so se lepo pisati učili, pa pozabijo vse, ker malokdaj ali pa clo nikoli več ne pišejo. Ali to ni škóda?

Nekteri se pa še clo branja odvadijo. Kadar nehajo v šolo hoditi, malo kdaj bukve v roko vzamejo; branje jih ne veseli: zakaj? ker ne

berejo prav in dobro — tako, de bi umeti in rabiti mogli to, kar berejo, Potém pač ni čuda, de malokdaj ali clo nič več ne beró.

Vadi se večkrat branja — beri zlasti ob nedeljah in praznikih sledeče

Nauke in premišljevanja.

Bog.

Boga, nar véčji dobroto, svojiga nar boljiga očeta, prav spoznovati, naj bo tvoj nar pervo, nar ljubši perzadevanje.

Res je, de Bogá ne moremo viditi in noben človek ne more prav zapopasti, koga je Bog sam na sebi; kar je pak za nas, ali kaj nam je od Boga vediti potrebniga, de nam je mogoče, ga prav častiti in ljubiti, in nam dobrim, pobožnim biti in nekđaj zveličanje doseči, to zamore tudi otrok že vediti.

Saj imaš oči. Odpri jih in ozri se okrog sebe! Ti vidiš nebó in zemljo, vodo in suh svét, polje in gojzde, ljudi in zverine. Kdo je li to vse naredil? Ali se je morde samo naredilo? Ali so mar ljudjé to vse naredili? Niso ne, Bog je to vse naredil! On je s svojo vsigamogočnostjo to vse vstvaril. Zató ga tudi *stvarnika nebés in zemlje imenujemo*.

Bog je vse vstvaril. Glej, kako je vse tako lepo in koristno napravil. Vzemi le prvo cvetlico v roko in dobro jo poglej: tako nježna in lepa je, de bi je noben človek take narediti ne mogel. Poglej samiga sebe; kako umetno je Bog tvoje oči, tvoje roké in tvoje nogé naredil! Kako lahko z očmi zamižiš, pogledaš, jih obračaš; koliko lepiga in dobriga lahko z njimi vidiš! Kako perpravne so lahko tvoje roke in persti, če jih ho-

češ v naučenji mnozih reči pridno vaditi! Le sam pomisli!

Bog je vse prav dobro naredil. Solnce ima že svoj čas, kadaj priti in se skriti mora. Zdaj je dan, zdaj noč. Po dnevi se lahko déla, po noči počivajo ljudje in živina. Po letu pride zima, de se tudi polja in gojzdje spočiti morejo. V pomladi imamo novo veselje, kadar vidimo se vse razcvetati in zeleniti. Več dél sadú se v jeseni pospravi, de imamo po zimi kaj vživati. — Če bolj preišljuješ, kako dobro je vse na svetu napravljeno, bolj se boš nad božjo modróstjo, nad njegovim nar večjim umam čudil.

Bog ohrani in preživi vse, kar je vstvaril. On hoče, de vse raste, de imamo živež. Veliko tavžent in tavžent raznih žival je na zemlji; vse dobivajo na poljih, v gojzdih ali pa v vodi svoj živež. Bog skerbi za vse, zlasti pak za človeka, on zná vse na

svetu tako napravi ti, de je vselej k našimu pridu. To se imenuje *bošja previdnost*

Vsih stvari, ki jih vidimo, nar imenitniši je

Človek.

Že njegova postava kaže, de je za kaj vikšiga vstvarjen, kakor živali. Obraz človekov je v nebo obrnjen namreč tje, kamor imajo tudi vse njegove misli iti — k Bogú, v nebésa.

Duša ali duh človeški prebiva v telésu, ravno kakor človek v hiši. Če se hiša podere, jo človek zapusti in se kam drugam preséli. Tako tudi, kadar teló mine, duša ne jenja biti; ona *ne umerje*, ampak se v drug svet preséli in dalje živi. Tam, v unim življenji, h katerimu bo naše truplo od smerti zbudjeno in k večnimu zveličanju poklicano, bo lepo življenje še le po zasluženji poplačano.

Uči se sadaj Boga iz njegovih dél, iz njegovih stvari spoznavati! Ne hodi neobčutljiv in nehvaležen po njegovim lepim svetu. Zlasti pa samiga sebe premisli, kdo de si in kdo de imaš biti. Perzadevaj si, vedno bolj spoznovati, kaj je lepo in dobro; tako boš tudi Boga, nar večji dobroto, vedno bolj spoznoval.

Moli Boga, zahvali se mu, ljubi ga; reci večkrat v svojim sercu:

Karkól vidim, govori:
 Bog, kakó si velik Ti!
 U ponižnost' molim te
 Ti s' naredil dobro vse.

Bog je naš Oče.

Vélikí, vsigamogočni Bog je tudi naš nar bolj milostljivi Oče. Tako ga imenujemo, ker vse ljudi ljubi, kakor svoje otroke. Od njega smemo vse dobro zvesto perčakovati, če smo mu kakor pokórni otroci. Ali bi nas ne imelo to nar bolj veseliti?

Bog naš Oče nam prepové kaj storiti, kar ni prav; in on hoče, da storimo, kar je prav in dobro. Če zoper njegove zapovedi, zoper njegovo voljo kaj delamo in mu tako pokórni nismo, *grešimo*. Bog nad nami ne more dopadajenja iméti. Če pak njegove zapovedi spolnujemo in po njegovi volji živimo, mu dopademo; mi ga častimo, kadar smo mu pokórni.

Pomisli večkrat, da je Bog tvoj nar boljši Oče in perzadeni si, mu dobro, pokorno dete biti. Reci in moli večkrat:

O Bog! za té m' gori sercé,
 Ker ti si Oče nar bolj mili.
 De bi ljudje tud' vsi čutili,
 Kar čutim v duhu jez za té!

Bog je svét.

To se pravi: Bog je ves čist in pepolnoma — ves dober, sam na sebi

nar večji popolnamost; on stori in hoče tudi, kar je dobro in prav. Vse njegove zapovedi so take, de bi po njih tudi mi dobri in sveti bili, kakor je on. Tega se moraš prav velikokrat spomniti in si misliti:

Bog je svet, kar on stori,
In kar če, nič napàk ni.
De b' le serce moje bló,
Tudi grehov bolj čisto!

Bog vse vé.

Bog je povsod v nebesih in na zemlji in na vsih krajih. Mi ga rés ne moremo viditi, ker nima telésa in ker je le duh. On pa vidi nas; on vidi vse; on sliši vse in vé vse, kar ti delaš, ljubo dete! bo naj podnévi ali ponôci — bódi sam ali pa v družbi. Bog clo tvoje misli vé.

Gotovo si že večkrat slišal, de imaš Boga pred očmi iméti; to se pravi: ti imaš, kadar te kaj hudobniga mika,

misliti, de te Bog povsod vidi, ako te ravno nihče ne vidi. Proti Bogu, svojimu nevidljivimu Očetu, se imaš tadaj ravno tako zaderžati, kakor se dobro dete proti svojimu vidljivimu očetu zaderži. Jeli, ti bi se ne upal pričo svojiga očeta kaj hudiga storiti ali pa to storiti, kar so ti prepovedali? Bog, tvoj nebeški Oče, te pa povsod vidi; on vse vé. Imej tadaj Boga vedno pred očmi; boj se, pričo Boga kaj hudiga storiti, ako se sicer tudi nikogar nimaš bati. Pobožno dete mora zmeraj te besedice na jeziku in v sercu še bolj iméti:

Bogú me nič ne more skriti,
Brez njega nič ne morom striti.

Bog dobro plačuje.

Bogu dobri ljudjé nar bolj dopadejo, in dobre dela on v nebesih z večnim veseljem plačuje. Tam bo

vsaciga s tako srečo plačal, kakor si jo je v življenji zaslužil.

Tudi v tem življenji že Bog večkrat naredí, de se pobožnim dobro godi. Dobro delo sledi dobro plačilo. Dobri ljudje so večdel od družih ljubljani in čislani; zadovoljnost in veselje imajo že v sercu. Če pobožniga človeka ravno težave stiskajo, se vunder lahko z mislijo potolaži: V drugim svetu se bo že bolje godilo. Sam sebi lahko reče:

Bog ne pozabi dobriga,
Z veseljem serčnim plača ga;
Če ravn' nadloge zdaj terpim,
Za večni raj se z njim' borim.

Bog kaznuje (štrafuje) hudo.

Bog je svét; kar je hudiga, on čez vse sovraži. Torej mora Bog tudi, kar je hudiga, kaznovati, in zaverati. On ne kaznuje iz jeze; temuč, ker se tako mora zgoditi, in ker

skozi to kakor dober in moder oče svoje otroke od hudiga vračati in jih poboljšati hoče. Bog tepe hudobijo na tem svetu, še bolj na unim — časno in večno. RÉS je, de na tem svetu ni vse kazen (štrafinga), kakor se nam večkrat zdi, de je kazen božja. Velikokrat se nam kaj taciga le zdi, ker ne umimo prav in ne spoznamo *šibe božje*, ki je pa vunder samo na sebi dobro, koristno in včasi še clo potrebno. Tode Bog je svét tudi tako vstaril, de imá hudobija že tukaj na zemlji hude nasledke. Tako imá sovražen človek povsod sovražnike. Lažniku nihče ne verjame. Lenuha sila goni. Kdor kaj napčniga ali krivičniga stori, se mora Bogá, ljudi in clo samiga sebe sramovati. Nar huje pa je, de se otroci sčasama hudobije navadijo, če večkrat kaj hudiga storijo in de se jih njih napake v starosi tako primejo,

de se jim ubraniti ne morejo. Potém pa pravijo: Kakoršno življenje, taka smert. Kdor pa brez poboljšanja umerje, ne pride v nebésa. Bog le dobre otroke k sebi v nebésa jemlje; tisti pa, ki imajo še majhne grehe na sebi, kadar umerjejo, se moraje še po smerti toliko časa pokoriti, dokler jih Bog ne spozná, de so nebés vrédni. Nespokorjeni hudobneži pa nebés ne bodo vidili. Oni pridejo v pekel, kjer jih bo vest véčno pekla zavoljo hudobij in grehov, ki so jih v življenji storili.

Bog je usmiljen.

Bog čerti hudobijo, ker je neskončno svét; tode on ne vdari koj po hudobii, on je dolgo poterpežljiv in še oče ostane, tudi če je dete neporedno, nepekorno; on mu odpusti, če le dete pregreho spozna in se resnično poboljšati hoče. In Bog nam še k poboljšanju pomaga; in če se v resnici poboljšamo, mu zopet dopademo.

Glej, Bog nikoli se ne spremeni,
 Dobrotljiv večno je in mil:
 Ak si, moj ljubi, ti grešil,
 Poboljšaj in spokor' se ti.

Jezus Kristus.

Premišljevanja, tudi per sv. maši
 dobre.

Za advent.

Bog je svet tako ljubil, de je svojiga edinorojeniga Sina iz nebes poslal, ljudi učiti, boljšati, od grehov rešiti in zveličati.

Angel gospodov je Marii češenje pernésel. O vesélo češenje, de bi imel tako dolgo pričakovan Odrešenik, Zveličar ljudi, Sin božji sam na svét priti, nam pravo pot v nebésa pokazat! Kako se mi tebi, o Bog! zató dosti zahvaliti zamoremo, de si se ti nas usmilil in

svojiga Sina nam poslal! Kako se tebi, o Jezus, čemo zahvaliti, de si peršel iskat in zveličat, kar je bilo zgubljeniga!

Če jez po tvojim božjim uku in po tvojim lépim izgledu živim, bom tudi po tebi zveličan.

Glej, jez sim dékla svojiga Gospoda; naj se mi zgodi po tvoji besedi! Tako je Marija govorila, devica nar bolj ponižna, v tisti uri, ko je bila k veliki časti povzdignjena, mati Odrešenika svetá postati. Polna ponižnost je molila Boga in njegove večne sklepe, popolnoma v božjo presvéto voljo vdana.

Taka naj bo tudi moja molitev. O Bog! vse, kar sim in kar

imám, sim od tebe prejel in od tvojiga Sina. Svoje hvaležnosti ne morem drugač pokazati, kakor Marija, in če se po tvoji sveti volji obnašam.

In Beseda se je včlovečila in je med nami prebivala. Sin Božji, po katerim je Bog z nami govoril, je na zemljo prišel, in je med ljudmi živel. On se je nam enakiga — našiga brata storil, de bi mu bili enaki in po njem otroci in erbi božji postali.

Za božič.

Sin nar Višjiga je bil v revšini in sirotsini, kralj nebes in zemlje je bil v hlevu rojen. Ubogi pastirčki so nar prvi njegovo roj-

stvo zvedili. Oni pridejo in najdejo dete, ki je v pelnice povito v jaslih ležalo. Tako nas že njegovo rojstvo uči, de svojiga zveličanja nimamo v imenitnosti, v bogastvu in dobrim življenji, ampak le v pobožnosti in čednosti iskati.

Naš Odrešenik pride kakor slabo, siromaško, revno dete na svét in terpi do križa težave, preganjanje, tepenje in rane, de bi nas pohlévnost in poterpežljivost učil, in de bi nam svojo neskončno ljubezin pokazal.

Koliko tolažbe in podučjenja imam jez v tvojim rojstvu, o božje dete! Kako ljubeznivo in častitljivo si ti meni v tvoji slabosti in ponižnosti! Ti si se tako ponižal, o

Jezus, de bi nas k sebi povzdignil. Ti si naše terpljenja nase vzel, de si jih nam terpeti pomagal in nam jih olajšal. Ti si iz ljubezni do nas v revšini živel, de bi nas obogatil z boljim, večnim bogastvom. Koliko hvale sim jez tebi, o Jezus, dolžan! Kako ti zamorem tvojo neskončno ljubezin verniti.

Kaj hočem jez ti darovati,
 Ubogo dete, ti Gospod svetá!
 Sercé čistó ti hočem samo dáti,
 Veselje ti življenje lepo dá!

V djanjih ti hočem svojo ljubezin skazati, kakor si jo tudi ti nam od svojiga rojstva noter do smerti skazoval.

Iz ljubezni do tebe hočem vselej storiti, kar je prav in Bogu

dopadljivo, in ko bi me ravno teško stati imelo.

Iz ljubezni do tebe, ki si se z nami pobratil, hočem biti vsim ljudem, kakor bratam in sestram dober, milosten in postrežin. Nobeniga nočem razžaliti — in če sim že kteriga razžalil, mu hočem iz ljubezni do tebe iz serca odpustiti.

Iz ljubezni do tebe, ki si se zavoljo nas tako ponižal, se nočem nikoli čez druge povzdigovati, nobeniga zaničevati ali ptuje napake in pogreške zasmehovati.

Žegnaj, o božje dēte, mene in moje sklepe s svojo milostjo. Amen.

Jezus Kristus,
naš božji učenik.

Prerok Izaija je rojstvo božjiga

Zveličarja s temi besedami prerokoval: *Tvoje oči bodo trojiga Odrešenika gledale. Iz. 30, 20.*

On je pernesel prava svetlobo na svét. Po njem spoznavamo Boga, kakor svojiga očeta, ki vse ljudi kakor svoje otroke ljubi in hoče s pokoršino češen biti. Brez njega bi mi ne vedili, zakaj de smo na tem svetu in kam de bomo po smerti peršli.

Tri leta je med ljudmi okrog hodil ter vsim evangeli oznanoval, veselo oznanilo, de je peršel nas učit, réšit in zveličat.

Njegovo učenje je bilo nar bolj gotovo napeljevanje k narčistejši čednosti in k resničnimu zveličanju v tem in v prihodnjim življenji. Učil je namreč, de moramo, ne le samo dobrih dél opravljati, ampak tudi dobrih misel biti; de Bog pred vsim na sercé, na dobro voljo gléda. Res je, de je njegov jarm sladák in

njegovo bréme lahko, ker nam nič ne prepovéduje, kakor kar nam je škodljivo, in ker nič druziga od nas ne tirja, kakor kar nam je k pridu, kar nas tukaj dobre in srečne, po smerti pa zveličane déla.

Njegove zapovedi so zgolj ljubezin.

„Ljubi Gospoda svojiga Boga iz vsiga svojiga serca, in iz vse svoje duše, in iz vse svoje misli; svojiga bližnjiga pa kakor samiga sebe. (Mat. 22, 37. 39.)

To je ob kratkim ves

Keršanski nauk.

Ljubi Boga čez vse.

Zakaj Bog je sam na sebi nar večji, nar bolj ljubezniva dobrota — tudi nam in vsim ljudem tolikanj milostljiv; on je naš nar boljši Oče. On svojo ljubezin tudi tistim skazuje, ki

ga ljubijo, že v tem, še bolj pa v prihodnjim življenju.

Naša ljubezin do Boga mora zlasti, kakor nas Jezus uči, v tem biti:

De mi Boga, ki je nar večji in nar bolj popolnoma bitje, čez vse spoštujemo in iz ljubezni in pokoršine do njega njegovo sveto voljo, njegove svete zapovedi spolnujemo.

1. Uči se tadaj Boga vedno bolj spoznovati, to mu dopade. Pazi zlasti na tó, kar nam Jezus od Boga pravi, in gotovo ga boš čedalje bolj ljubil.

2. Časti Boga, ki je nar večji in nar svetejši bitje; kaži to z vsim svojim djanjem in ravnanjem, de ti je za Božjo voljo in njegovo

dopadajenje več mar, kakor za celi svét. Izrekuj njegovo pre-sveto imé vselej s spoštovanjem. Misli večkrat na Boga, moli po gostim, in če ravno kratko, pa ser-čno moli. V cerkvi se zaderži tiho, pohlevno in pobožno (andohtljivo). Časti Boga domá in povsod s pobožnim življenjem.

3. Zahvali se Bogú za vse: vse dobro imámo od njega. Spoznaj njegove dobrote, njegove dari k pridu obračaj. Bodi pa tudi z ma-lim dovóljin. Bog da vsakimu to-liko, kolikor v svoji modrosti za potrebno spozná.

4. Imej v Boga vse svoje za-upanje: on je tvoj nar boljši Oče; on tebe ljubi, skerbi za tebe. Le

pobožen in priden bodi, in Bog bo vse prav storil.

5. *Bóji se Bogá*: Ne bóji se nič bolj, kakor kaj storiti, kar je on prepovedal. Ravno s tem moraš Bogu nar bolj ljubezin skazati, de se vsiga skerbno varuješ, kar ni prav ali gréh, in de se vedno perzadevaš, njegovo voljo spolniti.

Ljubi svojiga bližnjiga.

Naš bližnji je po Jezusovim nauku slehern človek, kterimu pomagati ali kaj dobriga storiti zamoremo, bodi si, kdor hoče, znan ali ptuj, prijatelj ali neperjatelj, dober ali hudoben; dovolj je, de je človek, kakor smo mi. Zakaj mi moramo bližnjiga samo zavolj tega ljubiti:

Ker je vsak otrok božji in, kakor mi, za nebesa stvarjen, in

ker je božja volja, de vse ljubimo.

Kaj če pa to reči: bližnjiga *kakor samiga sebe ljubiti*, nas Jezus prav lepo s temi besédami uči: „Kar hočete, de bi drugi vam storili, to tudi vi, kolikor morete in smete, drugim storite“, in „Kar vi nočete, de bi se vam storilo, tega tudi vi drugim ne delajte“. Misli le samiga sebe na mesto družiga in prašaj se: „Kaj bi si jez želel, de bi drugi meni v téh okoljšinah storili?“ Ali „Kako bi to meni dopadlo, ko bi drugi tudi tako delali, kakor jim jez délam?“ Lahko boš spoznal, kako se ti je proti drugim zaderžati. Tadaaj:

1. Vari se druge k hudimu zapeljevati ali v dobrim zavérati.

2. Kadar per svojih bratih, sestrah ali per družih kaj napčniga

vidiš, jih opominjaj, de naj ne delajo tega; ali pa koj staršem povej ali takim ljudem, ki pomagati zamorejo in tudi pomagati morajo.

3. Če ti, kakor ti je mogoče, pomagati zamoreš, de drugi kaj dobriga slišati ali se učiti morejo, stori to z veseljem; rêci jim tudi, kaj si dobriga slišal ali bral: posojuj jim svoje bukvice.

4. Vari se, de družim nič škode ne storiš. Pusti in daj vsakimu, kar je njegoviga; ne ukradi ne nar manjši stvarice; ne izpridi ptujih reči. Ne zavidvaj drugim dobriga; ne želi in ne voši jim nič hudiga

5. Ne govori od družih brez

potrebe nič hudiga; ne toži jih; ne goljfaj jih.

6. Ne bodi sovrážin, čmeren in prepéren. Če te kdo razžali, mu odpusti: stori mu kaj dobriga, kadar koli moreš, moli za-nj. To bo Bogu in vsim ljudém dopadlo.

7. Ne zaničuj nobeniga. Nihče ni tako malopriden, de bi ne imel še veliko dobriga ne sebi; nihče ni tako spriden, de bi se več poboljšati ne mogel. Misli in govori tadaj od družih vselej raj dobro, kakor hudo.

8. Ne dajaj drugim gerdih primkov; ne zasmehuj starih, révnihi in bolehnih ljudi. Stare ljudi časti, nesréčne pomiluj.

9. Bodi vsim ljudém perjazen,

perljuden, in postréžin; stori jim dobro, kadar in kjer ti je mogoče; tode

Kar želiš, de se tebi ne zgodi,
Tega ne stori tudi drugim ti;
In kar želiš, de tebi se zgodi,
To stori tudi drugim ti.

Ljubi samiga sebe.

Za človeka ni nič boljšiga, kakar če je pobožen in bogaboječ; to je za njega nar boljše. To se pravi tadaj samiga sebe ljubiti:

Če se človek pred vsim in v vsim to storiti perzadéva, kar je prav, dobro in Bogu dopadljivo.

Bodi tadaj:

1. Pazljiv na dobre nauke in koristne resnice; premišljuj sam per sebi to, kar si od svojih star-

šev, učenikov in družih pametnih ljudi slišal, ali kar si dobroga bral.

2. Posluži se svojiga *uma* in svoje *pameti*; dostikrat lahko spoznaš, kaj je prav ali ne. Kar vsi dobri ljudje hočeje, to stori; in kar bi noben pameten, bogaboječ človek ne pervolil, tega ne smeš storiti.

3. Poslušaj svojo *vest* ali notrajni glas svojiga *sercá*, ki ti pové, kaj je prav ali ne. Tako se nekaj v sercu zbudi, kadar človek kaj hudiga ali nesramniga storiti hoče. Vsak sam čuti, de se mu je bati in sramovati treba. Le poslušaj ta glas in ne verjemi hudobnim ljudém, ki dostikrat pravijo, to ali uno ni gréh, ki je

vunder krivično ali nespodobno. Ne stori kaj taciga!

4. Pazi zlasti na božjo besedo, ktero vsi od katoljske cerkve poslani učeniki oznanujejo. Uči se po njih od Jezusa, kako se moreš in moraš ljubiti, vunder pa ne nehaš, Boga čez vse ljubiti.

5. Vari se malih pregréh; kdor se majhnih ne boji, bo kmalo v velike zabrédel.

6. Vadi se v dobrim; ne daj se oplašiti, če v začetku dobro storiti težko stane: že zamoreš storiti, če le hočeš; sčasama ti bode že lóžje.

7. Skerbi tudi za svoje *zdravje* in življenje. Bolan človek ne zamore toliko dobrega storiti, kakor

zdrav: in kdor si sam prostovoljno življenje krati, veliko krivico déla.

8. Bodi *varčen*: Vari svoje oblačila in menj ti bo treba; ne trati nepotrebno denarjev. Sebi in drugim jih k pridru oberni.

9. Živi tako, de morajo dobri ljudjé tudi kaj dobriga od tebe misliti, Tode ljudjé ne vejo vsiga; sam Bog te na tanko pozná. Če le Bogu dopadeš; to ti mora več veljati, kakor hvala celiga svetá:

Kdo ljubi sam sebe?

Kdor, kar je prav, vselej stori,
In bogaboječ je;

Kaj boljšiga dobiti ni.

Jezus Kristus,

nar bolj popolnoma izgled svetosti.

Po póti, ktero nam je s svojim

nebeškim naukam kazal, nam je bil sam izgled. V vsim svojim življenji nam je nar lépsi izgled čiste ljubezni do Boga in do bližnjiga dajál. Voljo svojiga nebeski-ga Očeta dopolnovati, mu je bilo edino in nar ljubši opravilo. Ko je bil še komaj dvanajst let star, je šel s svojimi pobožnimi starši v Jeruzalem, de bi tam Boga očitno častil in molil. Tako serčno in pobožno je v tempelnu molil, tako pazljivo je učenike poslušal in jim na vsako vprašanje tako dobro odgovarjal, de so se vsi nad njim čudili.

Svojo mater Marijo in svojiga rednika Jožefa je serčno spoštoval in v vsih rečeh jima je bil pokorin.

Tudi drugim ljudém je bil že v prvi mladosti dober in perjazen. Nikogar ni nikoli razžalil; ampak je slehernimu, kjer in kakor je le mogel, dela ljubezni skazoval. Vse, kar je delal ali govoril, je bilo prav, dobro in čudapolno, celo njegovo življenje je bilo ljubeznivo in nedolžno, kar ga je Bogu in ljudém perjetniga storilo.

Zlasti je pa Jezus svojo ljubezin do ljudi v svojim očitnim življenji kazal. Kamor koli je peršel, je dobro delal. Ukazal je otročičem k njemu priti in žegnal jih je. Terpéžnim, trudnim ljudém je rékel: „Pridite k meni in jez vas bom poživil“. Nikogar ni brez tolažbe zapustil. Grešnike je mi-

lostno sprejemal, poln krotkosti je take, ki so zašli, na pot čednosti nazaj peljal. On se ni nikoli utrudil, če so ga še tako preganjali. Če so ga tudi nar bolj zaničljivo razžalili, je molčal in je clo svojim nar hujšim sovražnikom dobrote skazoval.

Tvoj sveti izgled, o božja popolnamost, naj mi bo védno pred očmi! V vsim svojim djanji, in nehanji hočem na tebe gledati in samiga sebe prašati: „Kaj je moj Jezus storil? Kaj bi v mojih okolj-šinah storil?“

Jezus Kristus,

naš **Odrešenik.**

Sin božji je peršel na svet, po-

iskat in zveličat, kar je bilo zgubljeniga. Ne le s svojo besedo in s svojim izgledam nas je hotel od grehov — k pekóri in k večnemu zveličanju peljati, ampak še umerl je, de bi naš zveličal. Prostovoljno je on, ki je bil nedolžin in ki ni družiga nič, kakor dobro delat, terpel, kar bi mi imeli terpéti in nas je tako s svojim nebeškim Očetam spravil. Kri in življenje je v neizrečenih bolečinah na križi daroval, de bi nam neskončno dobrotljivost in usmiljenost božjo in večno življenje zagotovil.

Bog odpusti skesanim in spokorjenim grešnikom tako gotovo, kakor gotovo je njegov Sin zavolj naših grehov umerl.

Kako Kristusovo terpljenje koristno premišljuj.

Pomisli: 1. Kdo je terpel? Ljubi Sin nebeškiga Očeta — ki je nar nedolžniši in nar boljši med ljudmi. Kako se smém pertožiti in za zameró božjo imeti, če imam kaj terpljenja.

2. Kaj je Jezus terpel? Neizrečene bolečine na duši na telésu; nehvaležnost, zasmehovanje, breztolažnost, nar bolj neusmiljeno in nar bolj zaničljivo smert. Kaj je vse moje terpljenje proti njegovimu?

3. Zakaj je Jezus terpel? Iz ljubezni in pokoršine do svojiga nebeškiga Očeta, iz ljubezni do nas ljudi. Svoj nauk je s svojo

kervijo poterdil in nam je s svojim terpljenjem in s svojo smertjo odpušanje gréhov in večno življenje dosegel. Ali terpim tudi jez *zavolj dobriga — po volji božji?*

4. *Za koga je Jezus terpel? Za vse ljudi, — za nehvaležneše — za svoje sovražnike. Njegova ljubezin je vse obsegla. Ali bi smel jez le eniga sovražiti? Ali bi ne imel jez tega ljubiti, ki je tako drago kupljen — s kervijo Jezusovo réšen? —*

5. *Kako je Jezus terpel! Voljno, stanovitno, krotko, poterpežljivo — popolnoma v voljo svojiga nebeškiga Očeta vdan. Kako pa jez terpim?*

6. K čimu naj me njegovo ter-

pljenje perganja? De se grehu odpovém, mu odmerjem in le tistimu živím, za tistim hodim in mu zvest ostanem, ki je za me umerl.

Križev pot

s štirinajstimi navadnimi štacioni.

Perpravljanje.

Jezus, moj nebeški učenik in odrešenik! zdaj hočem pobožno pre-mišljevati, po kako težavni, bolečin polni poti si ti pred nami v nebesa šel. Pa premisliti hočem tudi, kako pobožno naj zdaj živim; de kdek tebi v nebesa pridem. Amen.

I. Stacion.

V. Jezus! spomin tvojiga terpljenja
in tvoje smerti;

R. Vari me hudiga in poterdi me v
dobrim.

Ti si bil po krivem tožen in k
zaničljivi smerti na križi obsojen,
nedolžni Jezus! Ti si zgolj do-
brota bil in ljudi le k dobrimu na-
peljati hotel; pa ravno zato si ti
mogel umreti, ker si ljudem ta-
ko dobro hotel.

Na tebe jez hočem misliti, božji
zveličar! če po nedolžnim ali clo
zavoljo tega kaj terpeti moram,
ker bogaboječe in po tvojim nauku
živéti hočem. Ko bi le pred Bogam
nedolžen bil! Nič me ne sme ód
dobriga odvrácati, ne zasmehova-
nje, ne graja hudobnih ljudi. Če le
Bogu dopadem! Ti si tudi, o Je-
zus! zavoljo svojiga nauka veliko
terpéti, in še clo umreti mogel.

Oče naš i. t. d.

II. Stacion.

Ń. Jezus! spomin i. t. d. (kakor gori).

Voljno si težki križ na ranjene rame vzél, milostljivi Jezus! in nam vsim klical: „Kdor me hoče nasledovati, naj svoj križ zadené!“

Zadenem ga! Rad si prizadenem, de se spokorim in pobožno in v kreposti živim. Zgodaj se hočem navaditi, le to storiti, kar je prav in božja volja, tudi ko bi me težko stalo. Moj Jezus! Uterdi me!

Oče naš i. t. d.

III. Stacion.

Ń. Jezus! spomin i. t. d. (kakor gori).

Koliko si ti, o Jezus! na-se vzél! Kako poterpežljivo si ti vse terpel! Od začetka svojiga življenja si bil svojimu nebéškemu Očetu pokórin do smerti na križi.

Če se od mladosti v dobrim vadam, me ne bo nikoli težko stalo. Že zdaj hočem, o Jezus! po tvojim božjim nauku živéti; lahko breme je to, če ga človek že v mladih letih na-se vzame. Bog ne tirja več od mene, kakor kolikor storiti morem, in mi pomoč daje de lepo živeti zamorem.

Oče naš i. t. d.

IV. Stacion.

Ń. Jezus! spomin i. t. d. (kakor gori).

Kako žalostna je mogla Marija biti, kadar je svojiga preljubezniviga Sina med dvema hudodelnikama na križi visiti vidila! Kaj je moglo tvoje milostno serce občutiti, o Jezus! ko si svojo žalostno Mater zagledal?

Koliko morajo vunder starši zavoljo otrok terpeti in prestati! Kako morejo otroci dosti hvaležni biti! — Ti, o Jezus! si bil vedno dober, hvaležen, pokoren sin, vsa tolažba svoje matere. Po tvojim zgledu se hočem tudi jez svojim staršem in zapovednikom posebno s tem hvaléžniga skazati, de jim z lepim življenjem veselje délam in jim, kar je mogoče, malo skerbi storim.

Oče naš i. t. d.

V. Stacion.

Ń. Jezus! spomin i. t. d. (kakor gori).

O Jezus! tebi Simon pomaga križ nésti. Kako rad bi bil jez tebi ustregel! Pa ti si nekđaj rékel: „Kar nar manjšimu svojih bratov storite, to ste meni storili“.

Torej hočem, ljubi Jezus, tudi zavoljo tebe ljudem, ki jih svoje brate imenuješ, postrežin in prijazen biti, kjer in kakor zamorem, akoravno zdaj le z majhnim začeti morem, Bog ima nad vsim veliko dopadajenje, kar se iz ljubezni do bližnjiga stori.

Oče naš i. t. d.

VI. Stacion.

Ń. Jezus! spomin i. t. d. (kakor gori).

O Jezus! jez si hočem globoko v serce vtisniti, kar in kakor si ti terpel, de si nam zgled zapustil, de bi tudi mi v tvoje stopinje stopili.

Na tvojo ljubezin in na tvoje terpljenje hočem misliti, kadar tvojo podobo vidim: tvoje poterpežljivosti in krotkosti se hočem spomniti, kadar imam tudi kaj terpljenja ali kadar me težko stane, dobro delati.

Oče naš i. t. d.

VII. Stacion.

Ń. Jezus! spomin i. t. d. (kakor gori).

Pa kaj zamorem od terpljenja govoriti! in kaj je vse moje terpljenje memo tvojiga, o Jezus! Ves truden in pobit si bil, pa vunder si bil še Bogu vdan in stanoviten do smerti.

Ali hočem samo to storiti, kar mi je lahko in prijetno? Ali bi smel dobre dela opuštati takrat, ali koj se utruditi in obupati, če me težko stane? Kako bi mogel tako svojo pokoršino, svojo ljubezin Bogu skazati? Bog hoče, kar je prav, ne pa, kar je le lahko in prijetno: njegova, ne moja volja naj se zgodi!

Oče naš i. t. d.

VIII. Stacion.

Ÿ. Jezus! spomin i. t. d. (kakor gori).

„Ne objokovajte mene, ampak sebe in svoje otroke!“ Tako si ti, premili Jezus! blagim ženam rekel, ki so te na tvojim križevim potu objokovale. Ti si bil zanje in za njih otroke bolj skerbin, kakor za-se.

Ali bi smel tako hudobno, nesrečno déte biti, de bi se štarši zavoljo mene jokati mogli? O, to bi bilo strašno! Nak! takiga zadržanja se hočem prizadevati, de bodo moji starši tolažbo in veselje nad menoj doživeli.

Oče naš i. t. d.

IX. Stacion.

Ń. Jezus! spomin i. t. d. (kakor gori).

O Jezus! kako je tebe tvoj križ obtežil! Tode ti se ga nisi branil, ampak ga stanovitno nesel. Koli-
kor večji je bilo tvoje terpljenje, toliko bolj poterpežljiv in vdan v voljo nebeškiga Očeta si bil.

Z božjo pomočjo mi je vse mo-
goče, če le resnično hočem. Ve-
liko reči me že zdaj lahko stane,
ki so se mi v začetku težke zdé-
le. Vse, kar je prav in dobro,
hočem voljno in veselo storiti, iz
lubezni do Boga, kakor si tudi
ti, o Jezus! iz ljubezni do Očeta
in do nas voljno terpel.

Oče naš i. t. d.

X. Stacion.

Ń. Jezus! spomin i. t. d. (kakor gori).

O Jezus, moj Zveličar! neusmiljeno so ti obleko z života stergali in ti tako vse rane ponovili; in v pijačo so ti želča in jesiha podali.

Ali bi smel jez prepovedaniga veselja iskati? Bi smel jez kdaj kaj storiti ali perpustiti, kar je zoper tvoje svete zapovedi, o moj Bog? Nikdar ne! To se ne sme nikoli zgoditi! Moje veselje naj bo vselej nedolžno in spodobno, de se mi per njem ne bo treba ne sramovati ne bati.

Oče naš i. t. d.

XI. Stacion.

Ń. Jezus! spomin i. t. d. (kakor gori).

Neusmiljeno so tebe, o nar nedolžniši Jezus! na zaničljivi križ perbili! ti si k vsimu molčal, samo k svojimu nebeškemu Očetu si glasno molil: „Oče! odpusti jim, zakaj ne véjo, kaj delajo“.

Mene tako lahko jeza prime, če mi kdo le kaj nar manjšiga žaliga stori ali reče. Ti, o moj Zveličar! si toliko terpel, pa vunder še za svoje sovražnike molil. Ali bi ne imel po tvojim zglédu se ravnati? Ali bi ne imel terpéti, kar mi drugi storé, ker ne delajo žaliga iz hudobije, in dostokrat ne véjo, kaj počnejo? O Bog! Jez vsim odpustim; odpusti tudi ti nam vsim! Amen.

Oče naš i. t. d.

XII. Stacion.

Ń. Jezus! spomin i. t. d. (kakor gori).

Ti si svoje življenje daroval, o premili Jezus! in za nas na križi v prestrašnih bolečinah življenje sklenil. Kako mirno si zamogel reči: „Dopolnjeno je!“

Že zdaj hočem vsaki dan tako preživeti, de na večer reči morem: Dans sim svojo dolžnost in božjo voljo dopolnil! Če z Bogam začnem, svoj čas k dobri mu obračam, pobožno in pridno živim: bom tudi z Bogam nehal in se v starosti z veselim sercam svoje mladosti spomnil.

Oče naš i. t. d.

XIII. Stacion.

Ń. Jezus! spomin i. t. d. (kakor gori).

O Mati mojiga Odrešenika! kaj si ti terpela, ko si svojiga ljubi-ga Sina na križi umérati in potém mertviga v svojim naročji ležati vidila! **O** koliko si z njegovo smertjo zgubila! Pa vunder si stanovitna pod križem ostala, polna zaupanja v **Bogá!**

O Bog! serce velike bolečine terpi, kadar svoje starše in do-brotnike moramo umirati gledati. Tode v tebe zaupamo! Ti si jih nam dal; ti jih zopet k sebi vza-meš. Tebi jih perporočimo. Ti si in boš naš **Oče** vselej ostal.

Oče naš i. t. d.

XIV. ^YStacion.

Ń. Jezus! spomin i. t. d. (kakor gori).

Poslednjič so tebe, moj Zveličar! v grob položili. Tukaj si po svojim truda polnim življenji in britki smerti poslednjič pokoj najdel.

Vse me opominja, de moram enkrat umrėti, in de utegnem tudi kmalo umrėti. Mladost in zdravje me smerti ne varujete. O moj Bog! na smert misliti se ne bojim; ne morem zadosti zgodaj na-njo misliti začeti, ker se mi je iz tega učiti, kako moram zdaj v mladosti živeti, de bi se smel prihodnjiga večniga življenja veseliti. Jez moram, jez hočem zdaj storiti, kar si bom ob koncu svojiga življenja želed, de bi bilo storjeno. Takrat bi bilo prepozno.

Oče naš i. t. d.

Sklep.

Hvala bodi tebi, o Jezus! za vse terpljenje, katero si iz ljubezni do nas prestal! Zdaj v nebesih živiš in kraluješ. In kdor za tabo hodi, bo tudi tje peršel. Zato si hočem z vso močjo perzadevati, da se bom nekdanj večno s teboj veselil. Amen.

M o l i t v e.

O veliki noči.

Tudi per sveti maši dobre.

Hvala in hvaležnost bodi Bogú Očetu; čast in počastenje njegovimu Sinu, našimu Odrešeniku, ki je za nas na križi umerl in tretji dan, kakor je sam prerokoval, od smerti vstal. Aleluja!

Gospod je neskončno resničen in zvést. Kar je on obljubil, se bo tako gotovo zgodilo, kakor gotovo je Jezus od smerti vstal. Aleluja!

Cerkvena molitev.

O Bog! ki si nam po vstajenji svojiga Sina, našiga Odrešenika, vrata večniga zveličanja odperl, prosimo te, dodeli nam, de se naše pobožne želje in vošila, ktere nam v serce daš, tudi izidejo, po ravno tistim Jezusu Kristusu, Gospodu našim. Amen.

Nebeški Odrešénik! Ti si se za nas na križi daroval. Jez tudi Bogu svoje celo serce darujem. De bo pa njemu dopadlo, ga hočem vsih grehov očistiti.

Tukaj pomisli v kterih pregreških se hočes zlasti poboljšati.

O prečastitljivi Jezus! ti si vse svoje sovražnike premagal, še brit-

ko smert. Per tvoji smerti so se tvoji sovražniki veselili in tvoji perjatli so obmagovali; bali so se, de bi se vse dobro, kar si ti storil in obljubil, v nič ne izšlo. Pa per tvojim od smerti vstajenji se je vse naglo spreobernilo in lepo izšlo. Tvoj sveti nauk, kteriga si do smerti terdil, so za nebeško resnico spoznali; takrat si ti spričal, de si **Zveličar svetá in Odrešenik ljudi**, ki ga je **Bog** poslal. **Za tó tudi jez nečem upanja in serca zgubiti, če se mi dobro koj odsedati noče; če imam le vselej prave in dobre namene! če le pridno délam; Bog bo gotovo vse prav in dobro storil, če ne tù, pa v drugim življenji gotovo. Amen.**

Jezus Kristus v nebesih.

Ti, o nebeški Odrešenik, si svoje delo na zemlji končal in si se zopet k svojimu Očetu v nebésa vernil, od kodar si bil poslan. Tam sediš na desnici božji, tam si ti naš božji brat in perjätel, čez vse povzdignjen; tam ti živiš in kraljuješ z vso mogočnostjo in veličastvam. S ponižnim in zaupljivim sercam mi tebe molimo!

Ko si k svojimu in našimu Bogu — k svojimu in našimu Očetu šel, si djal: „V hiši mojiga Očeta je veliko prebivališ; jez grem tje vam tudi prebivališe perpraviti, de bote tudi vi tam, kjer sim jest“. Tam si tudi za mene prostor per-

pravil. Tje hočem zato zgodaj svoje misli in želje obrniti. Tudi pot si nam tje s svojo besedo in s svojim zgledom pokazal; ti si šel sam skozi terpljenje v svoje veličastvo. Od poti, na katero se v mladosti podam, tudi v starosti ne bom odstopil; in kamor zdaj grem, tje bom tudi enkrat peršel. — „Ali sim na pravi poti? — Ali živim po tvojim nauku? po tvojim zgledu?“ Če sim pred dober in pobožen; če več dobriga storim; če me več truda in perzadevanja dobre dela stanejo, večji bo v nebesih moje veselje in zveličanje.

Jesus! ti mene v svojim veličastvu ne pozabiš! Milostljivo se na-me ozéraš. Poterdi me s svojo

milostjo, de te zvesto nasledovam
in te bom kdaj od obličja do ob-
ličja gledati, večno ljubiti, hva-
liti in častiti mogel! Amen.

Za nebó sim se rodil,
Moj namen je bolji svét,
Zgubil jez ne bom življenja,
Naj bo truplo rop trohnjenja,
Saj bom vstal od smerti spet,
In Boga na vek častil.

O Binkuštih.

Pred svojim odhódam v nebó je Je-
zus učencam obljubil svetiga Duha
učenika poslati, ki jih bo vso resnico
učil. V podobah gorečih jezikov je
peršel binkuštni praznik k njim. Zdaj
se jim je nova luč posvetila in sveta
gorečnost se je v njih sercih vnéla.
Zdaj so vse razumeli, kar jih je Je-
zus učil, in perpravljani so bili, za
njegov nauk kri preлити. Nič in tudi

smerti se niso zdaj bali, oznanovali so pokoro in odpušanje grehov, vsim narodam so govorili, de je Jezus, kateri je križan bil in je spet od smerti vstal, od Boga poslan Zveličar ljudi. Tako je bilo keršanstvo na svét vpe-ljano in božje kraljestvo — *keršan-ska cerkev* — na svétu začeto.

Cerkvena molitev.

O Bog! ki si serca vernih s svetim Duham razsvetlil, dodeli nam, de bomo po tistim svétim Duhu spoznali, kar je prav in daj nam se vselej njegove tolažbe razveseliti, po Jezusu Kristusu, tvojim Sinu, Gospodu našim! Amen.

Nebeški Oče! tvoj Sin je vsim svetiga Duha obljubil, ki te za-nj prosijo. O jez spoznam svojo sle-poto in slabost; jez vem, de brez

tvoje milosti nič dobriga storiti, in tudi ne dobre misli obuditi ne morem. Prosim te po tvojim Sinu za svetiga Duha, de me razsvetli, kadar tvojo besedo, nauk tvojiga Sina, poslušam in daj mi pomoč, de bom tudi po nji živel. Jest moram pa tudi s tvojo gnado zvesto delati. Tvoja volja je; de tvojo besedo, nauk tvojiga Sina, pazljivo poslušam in pridno spolnujem. Tvoj sveti Duh naj me razsvetli, de bom tudi vse prav razumel; on naj mi da moč, de bom po tvoji besedi živel. Po moji vesti me hudiga varuješ. Po tem opominovanji moram živeti; zakaj to pride od tebe, o Bog! Ti mi v svetih zakramentih pomoč k poboljšanju

in svetimu življenju ponudiš; daj o Bog! de jih bom vselej z vrednim srcem prejel.

Napolni, o Bog! kakor si apostelne napolnil, tudi njih naslednike, naše učenike in dušne pastirje s sv. Duham; oživi njih besedo in požegnaj njih dela! Pošlji Tolažnika vsim, ki so žalostni, ki terpe in umirajo; — vsim, ki so v zmotah, daj učenika, — nam vsim pa duha resnice in ljubezni, ki nas posvečuje po Jezusu, tvojim Sinu, Gospodu našim in Zveličarji! Amen.

Od keršanske kreposti.

Velikokrat se sliši: „Ta človek ima krepost“ — *Krepost iméti*, to hoče veliko reči. Krepost ima samo tisti, kateri per vsaki perložnosti, tudi če

ga težko stane, stori, kar je prav, in ki vse zavoljo tega stori, ker je božja volja, de vselej storimo, kar je prav; tedaj iz ljubezni in pokoršine do Boga. To je krepost.

Keršanska je pa krepost, če per vsim na Jezusa Kristusa, na njegove besede in zglede mislimo in če si perzadevamo, po Jezusu Bogu dopasti.

Krepost je nar večji blagó, ki ga človek želéti in imeti zamore. Ona je naš edin konec na zemlji; Bog nas je zató stvaril; Jezus Kristus je za to z nebés prišel, de imamo v kreposti živeti in po nji v nebesa priti. Ona sama nam perdobi dopadajenje per Bogu in per ljudéh; ona nas v terpljenji tolaži in nam perpušeno veselje sladi; ona nas v smertni uri ne zapusti — in ona nam v nebésih neskončno in večno plačilo perpravlja.

Nobeniga truda se tedaj ne smemo bati, v kreposti živéti. Kdor krepost

iméti hoče, si mora perzadevati, in to tudi takrat še storiti, kar je božja volja in prav, kadar ga še tako težko stane. Tode, če Boga in to, kar je prav, resnično ljubimo, nam bo tudi to lahko, kar se nam sicer težko zdi in če bomo večkrat tako storili, lažej nam se bo zdélo. Sam Jezus pravi: *Kar je per ljudéh nemogoče, to je per Bogu*, namreč z božjo pomočjo — *mogoče*. Prosimo tedaj Boga vselej prav serčno za krepost. On nam bo gotovo svojo pomoč dodelil, če se bomo le tudi sami perzadjali, vedno boljši in svetjši perhajati.

Kdor, kar je prav, vselej stori,
Po uku Jezusa živi,
In božjo voljo rad spozná,
Ta tudi kropost pravo 'ma.

Od molitve.

H kreposti molitev nar bolj per-

pomore; molitev nič družiga ni, kakor vaje v kreposti in duh vsih čednost.

Moliti se pravi: *svoje misli k Bogu povzdigniti*, z gorečim sercam se z Bogam pogovarjati. Bog ni kakor človek, de bi le na to pazil, kar mu kdo tje govori. Bog le na serce, na dobro voljo gleda. Kdor sicer poklékne, roké povzdigne, in *oče naš* ali kako drugo molitev zgovarja, na Boga in na kaj dobriga pa ne misli, ta ne móli: le prazne besede govori; to mu nič ne pomaga in Bogu ne dopade. Mi moramo na to misliti, kar zgovarjamo. Resnica nam mora biti. Kdo si bo le upal, Bogu kaj govoriti, kar mu od serca ne gré?

Z rokami vzdigne tud' sercé,
In misel naj v nebesa gré.

Kaj moraš storiti, kadar moliti hočeš.

Mi moramo večkrat moliti in si Boga in njegove popolnamosti, kolikor je mogoče, misliti. Pa misliš si morde: Ne vem, kakó de bi molil — kako z Bogam se pogovarjal. To ni težko. Dobro dete že vé, kaj s svojim očetam govori. Obljubi jim, de hoče pokorno in pridno biti. Če pa kaj hudiga stori, jih *odpušanja prosí*. *Zahvali se jim*, če od njih kaj prejme. *Prosi* jih za to, česar potrebuje. Ni mu treba dolgo pomišljevati, kaj bi reklo; sercé mu govori. Tako tudi ti stori, če hočeš moliti, to je, s svojim nebeškim Očetam se pogovarjati.

Glej, če si, kolikor ti je mogoče, misliš, de je Bog nar svetejši, sam na sebi nar popolnejši bitje, nar večí dobrota, in potem rečeš ali si misliš: „Moj Bog, kako zamorem jez tebe

dovolj ljubiti in častiti! Koga sim jez memo tebe?“ Kadar tako govoriš ali si misliš, Boga moliš; ti ga hvališ in častiš. Če pomisliš, kako je Bog dober proti tebi in vsim ljudém, koliko dobrot si od njega prejel in še sleherni dan prejemaš, se mu boš za vse dobrote zahvalil in njegove dари k dobri mu obračal. Če se spomniš, de Bog nar svetejši vse vidi in vse vé, in potem v sercu rečeš: „Moj Bog! nikoli nič napčniga nočem pred tvojimi očmi storiti; zmiraj hočem tako živeti, de ti bom dopadel: ti prav moliš. Še več, to je nar boljši molitev, če pred Bogam kaj dobriga skleneš. Tako bo vsaka misel že molitev pred Bogam. In to se pravi, iz serca moliti, ali svoje serce z Bogam govoriti pustiti.

Zató imej vedno Boga pred očmi in bodi pobožen; potlej ti bo samo serce povedalo, kaj imaš Bogu go-

voriti, *kratko in dobro*. In če večkrat in rad na Boga misliš, boš tudi dobro déte, boš védno bolji in po-
božniši.

Rado, dobro, moli déte,

K dobrimu ti moč to dá.

Vsak kristjan, ki zna prav moliti,

Tudi prav živéti zná.

Kaj stori, kadar Boga kaj prosiš.

Veliko ljudi je, ki mislijo, de le takrat molijo, kadar Boga kaj prosijo. Od Boga hočejo vedno kaj iméti, pa prav ne prevdarijo in ne store, kar Bog od njih hoče imeti; taki hočejo, tako reči, Bogu ukazati, kaj naj stori. Ako se koj ne zgodí, kar želé, pa mislijo, de molitev nič ne pomaga, ali pa še clo zoper Boga tožijo.

Mi smemo, še clo dolžni smo Boga za to prositi, kar na duši in na telésu potrebujemo; ne pa, kakor de bi

mu še popred povedati mogli, kaj je dobro in koristno; temuč zato moramo moliti, ker smo dolžni, nar bolj dobrotljiviga Stvarnika in Gospoda za vse v ponižnosti prositi, ker spoznamo, de imamo vse od Boga, in smo dolžni se vsiga le po njegovi volji poslužiti, de ceno dobrot spoznavamo in de si perzadevamo, z lepim življenjem si jih zaslužiti. Marsikaj pa še le po molitvi ali pa po resničnim zaupanji v Boga prejemamo. To imajo pa le tisti, ki so pobožni in pridni in po božji volji živijo.

Kar ti Boga prosiš, mora kaj dobriga biti; kar si pa Boga prositi ne upaš, gotovo ni dobro; kaj taciga pa tudi želeti ne smeš. Če pa Bogá za njegovo pomoč prosiš, de bi se poboljšal, nodolžnost ohranil, vedno umniši in boljši biti mogel: o to je v resnici dobro! to je nar bolje, kar si

vošiti moreš, to naj bo tvoja goreča želja in skerb. Taka molitev dopade Bogu; on ti gotovo dodeli, kar k temu potrebuješ. Tode iz serca ti mora iti; resnica ti mora biti, kadar moliš; drugač bi bilo, kakor de bi se z molitvijo le norčevati hotel. Premisliti moraš tedaj, kar ti nar bolj manka — kaj ti je storiti, česar se varovati — kako moraš začeti, de ti vse bolje od rok pojde. Potem resnično skleni, in Bogu obljubi, de se hočeš prédnosti uma, priložnost in pomočkov, ktere ti Bog da, dobro poslužiti. *Stori, kar ti je mogoče; kar pa ne moreš, Bogu prepusti.* Z njegovo pomočjo zamoreš vse storiti, kar ti je storiti, ako le res hočeš. Bog pa ti ne bo ne čednost, ne ne-bés dal, ako po njih resnično ne hrepeniš. Dete, ki že samo hoditi zamore, pa hoditi noče, ne sme tirjati, de bi kdo ga nositi mogel. Stori

le tudi, kar ti je storiti; perzadevaj si: *Bog ti potem gotovo pomaga.*

Kadar Boga časne sreče, ali pomoči v sili prosiš.

Bogu moraš prepustiti, de stori, kar v svoji modrosti za dobro spozná. Ti sam ne veš, kaj de je tebi k pridru in koristno. Bog, tvoj nebeški Oče, vé; on za tebe skerbi. Dober in pameten oče svojim otrokam ne da vsiga, kar želé! Domišljujejo si večkrat kaj, kar cló mogoče ni ali kar bi jim škodljivo bilo. Dostokrat tudi oče pravi: „Déte! ti še tega zdaj ne potrebuješ; ali pa: To si moraš pred s pridnostjo in z lepim življenjem zaslužiti“. Tako si tudi ti lahko misliš, de tudi Bog s svojimi otroci tako dela. Bog nas pusti večkrat dolgo kaj prositi, de se večkrat na-nj spomnimo, bolj bogaboječe in v pridnosti živimo in se mu potém, kadar dobi-

no, kar smo želéli, bolj zahvalimo in darove boljši obračamo. Dostrikrat nam kaj družiga dá, kakor kar ga prosimo in pa še kaj boljšiga nam dá: Tako dobrotljiv je Bog! Zaupaj tedaj v Boga; on bo gotovo vse dobro naredil. Pa, dobro vedi! *Ti moraš tudi svoje dolžnosti dopolniti.* Odrašen otrok, ki že delati zamore, si mora sam kruhek služiti; zastonj ga oče ne bo zmiraj redil. Torej se tudi lenuh in zanikernik ne smé zanašati, de bo Bog za-nj skerbel. Tukaj veljá: človek! pomagaj si sam, in Bog ti bo tudi pomagal. Vtisni si tedaj dobro v serce: Če Boga kaj prosiš, prav zvesto in resnično v Boga zaupaj, ki je tvoj nar boljši Oče; vdaj se ves v njegovo voljo; perzadevaj si pa tudi sam to doseči, kar ga prosiš. Tako gotovo ne boš nikolj zastonj prosil.

Če stiska sila te nadlóg,
Zaupaj, dal pomoč bo Bog.

Kakšnih reči naj Boga posebno prosimo, nas gospodova molitev ali *oče naš* uči. Tako nas je Jezus moliti učil in tako je tudi sam molil. Obljubil nam je, de nas bo nebeški Oče gotovo uslišal, če bomo v njegovim iménu, to je, po njegovim nauku, po njegovim zasluženji Boga tega prosili, kar nam je dobro in koristno. Jezus je v nebesih per svojim Očetu; po njem nam Bog vse dodelí, kar je v resnici dobro; zakaj samo po njem zamoremo dobri otroci Božji biti in se njegovih dobrot vredne storiti.

Od dobriga namena.

Ti si že gotovo večkrat slišal, de je na dobrim namenu zlo ležeče. Bog namreč na serce, na dobro voljo gleda. ali, kako *mislimo*, ali zakaj mi to ali uno storimo. Ti imaš dober na-

mén, če to storiš, *kar in kakor Bogu dopade*. Tode to še ni dovolj, de imaš le dober namen; tudi perzadjati si moraš, de tudi dobro poprimeš, in tako dobro storiš, kakor moreš, kar ti je storiti. Glej tedaj, to je dober namén, če ne govoriš le samo z besedo, ampak prav resnično v serci misliš: „*Jest hočem to storiti, ker je božja volja in kakor je božja volja, kakor dobro morem*“.

Svoje misli, besede in djanja Bogu darovati, se pravi, resnično voljo iméti, vselej tako misliti, tako govoriti in delati, kakor Bogu dopade. Kar je napák ali gréh, to se Bogu ne more darovati. *Vse z zasluženjem Jezusa Kristusa združiti*, se pravi: svojo nevrednost spoznati in samo v zasluženje Jezusa Kristusa zaupati, pa tudi vošiti in si prizadjati vse storiti, kakor je Jezus učil in delal,

de bomo po njem Bogu dopadli. Potem se zgodi v Jezusovim iménu.

Od znamenja sv. Križa.

Dobriga naména naj te znamenje sv. Križa opomni, s katerim pobožni kristjani molitev in svoje delo začnejo in sklenejo. S tem pokažeš, de si Kristjan, in de kakor pravi Kristjan živeti hočeš. Stori tedaj vse:

V Imenu Boga Očeta — iz ljubezni in pokoršine do Boga; svojiga nebeškiga Očeta;

In Sina — po nauku Jezusa, svojiga učenika; v združenji z njim;

In svetiga Duha — z božjo pomočjo, po milosti svetiga Duha.

To je nar bolji namen.

Premišljevanje

in

molitve,

se jih domá, kakor tudi v cerkvi
poslužiti.

Vzemi si, ljuba mladost! sledeče
dobre nauke večkrat k sercu; gotovo
boš potém iz serca k Bogu govorila
pred Bogom svoje gréhe objokovala
— ga odpušenja in pomoči prosila,
de bi se prihodnje grehov varovala
in le to storila, kar je prav in Bogu
dopadljivo: in to se pravi moliti. Per-
stavljenе molitve naj ti dajo navod.
in naj ti serčno molitev lajšajo.

Kako Boga častiti.

Kako imamo Boga častiti, nas Je-
zus s temi besedami uči: „*Bog je*

duh, in kateri ga molijo, naj ga v duhu in v resnici molijo“. — Bog je duh — on ni kakor človek, ki le na unajne reči gleda; Bog bolj na dobro serce gleda. On hoče, da ga ljudje *v duhu in v resnici* molijo, to se pravi: naš duh, naše sercé naj se k Bogu povzdigne; pomislimo, kako dober in svet je Bog, da ga po vrednosti z dobrim duham in z lepim življenjem častimo.

Mi moramo Boga v resnici moliti. Naše serce in življenje naj je tako, kakor z besedo govorimo. Kaj le pomaga, veliko lenih besedi zgovarjati, pa ne pomisliti in ne razumeti, kaj govorimo? — če tudi tega ne storimo, kar Bogu pravimo in obljubimo? — če nam naše molitve k poboljšanju ne pomagajo? Kakor se dobrimu očetu le takrat čast in veselje dela, če se njegovi otroci dobro vedejo, če so pokorni in pridni: tako tudi mi

Boga le s pobožnim življenjem v resnici častimo. Vse naše življenje in djanje mora biti Bogu k časti. *Bogu služiti* se pravi, njegovo sveto voljo spolnovati. In tako mora vse naše življenje vedna služba božja biti.

Boga samo takrat ti ne častiš,
 Ko jezik mol' molitvice lepé,
 Ampak če tud' po njih tako živiš,
 In tudi čuti tvoje jih sercé.

Mi moramo tudi po zunanje pokazati, de Boga častimo, zlasti per očitni službi Božji v cerkvi. O, kako je to pač lepo, če se veliko ljudi združi, de Boga skup časté, per pridigah njegovo voljo poslušajo in mu v novič pokoršino obljubijo! Tukaj se vsi otroke *eniga* Očeta pokažejo, ki je v nebesih — kakor bratje in sestré med seboj. Kdo bi ne bil bolji, pobožniši in kdo bi ne ljubil bolj svojiga bližnjiga?

Pridi tedaj pridno k očitni službi božji in zaderži se tako v cerkvi, de boš Bogu in ljudem dopadel.

Boga moliti.

O moj Bog! jest tebe res ne morem viditi in zapopasti: vém pa vunder, de si stvarnik in Gospod celiga svetá in de je vse od tebe, kar je v nebesih in na zemlji. Če bolj pridno na to pazim, kar vidim in slišim, bolj bom tebe spoznoval. Ti si vse prav dobro naredil; ti tudi vse nar boljše veš in spoznaš; tebi je vse mogoče, kar kolj hočeš; hočeš pa le, kar je prav in dobro. Vse dobro pride od tebe, in vse, kar si le dobriga in popolniga misliti zamorem, je v tebi združeno, *ti nar večji dobrotá!*

Mi že dobre in pobožne ljudi častimo in čislamo. Ti si *nar sve-tejši* in že zavoljo tega vse časti vréden. Kako zamorem jest tebe dovolj častiti in po vrédnosti moliti, o Bog! Kogá sim jest memo tebe! Tode tebi je že dobra volja všeč. Kakor je dober oče z dobrim zaderžanjem svojih otrok počešen, tudi ti od mene češen biti hočeš; če več dobriga storim, bolj ti dopadem. Takrat te prav častim, kadar po tvoji volji živím in si perzadénem, vedno pobožniši in boljši perhajati. Tako nas je Jezus, tvoj Sin, učil, de te častimo.

O moj Bog! jest si hočem perzadeti, prav dober biti in se vedno boljšati. Večkrat se hočem spom-

niti, de ti vse vidiš in veš; vsiga se hočem skerbno varovati, kar je napak, in vsakiga greha, ki je nar večji hudo, se hočem bati in ogibati. S tem te hočem častiti, de se zmeraj lepo zaderžim, in vse rad in voljno storim, kar tebi dopade. To pred teboj, o Bog! sklenem. Daj mi pomoč! Prosim te po Jezusu Kristusu, tvojim Sinu, našim Gospodu in Zveličarji. Amen.

Zahvaljenje za božje do- brote.

O Bog! kako dober si ti! Vse ljudi ljubiš, kakor svoje otroke. Ti si naš nar boljši Oče, tudi moj Oče, in jest sim ravno tako tvoj

otrok, kakor je nar bogatejši in nar imenitniši človek na svétu.

Koliko dobrot sim že od tebe prejel! Življenje, zdrave ude imam od tebe. Kako reven bi bil, ko bi ne vidil, ne slišal ali ne govoril, — ko bi ne mogel hoditi ali pa delati!

Tebi, o Bog! se moram za to zahvaliti, de moji starši in drugi dobri ljudje za me skerbé, mi dajo in storé, česar potrebujem. Od tebe pride vsaka dobrota.

Zlasti se ti pa zahvalim, o moj Bog! de si mi um in pamet dal, de dobro in hudo razločiti in tebe, svojiga Stvarnika, spoznati, ljubiti in častiti zamorem. Jest se ti zahvalim za vsako dobro misel, ki

mi v glavo pride, za vsak koristni nauk, ki ga slišim, za vsako perložnost k dobrimu, ktero mi ti daš. Vse dobro pride od tebe! — Ti si še clo Jezusa, svojiga Sina, na svet poslal: de moremo po njem zdaj pobožni in dobri, po smerti pa večno zveličani biti.

Za toliko in tako velike dobrote se jest tebi, o moj Bog, ne morem dosti zahvalit. Pa storiti vunder hočem, kar premorem in kar tebi dopade, To pa gotovo ni nič družiga, o mili nebeški Oče! kakor, de sim ti voljno pokorin in ves po tvoji volji živim.

Kakor si ti meni dober in milostljiv, hočem tudi jest drugim dober biti; saj so oni tudi tvoji

otroci, Oče nebeški! Zahvalim se ti tudi za vse dobrote, ktere vsim mojim bližnjim na duši in na telesu podeliš; iz serca jih vsim prvošim in se tvoje dobrotljivosti veselim. Ti daš vsacimu, kar mu je treba in koristno.

Zadovoljin s tem, kar mi daš, nočem nobenimu zavidati, če ima kaj več ali kaj boljšiga, kakor jest; nobeniga nočem zaničevati ali zasramovati, če ni tako srečen kakor sim jest. O ko bi takim ljudem le pomagati in jim kaj od svojiga dati mogel! Zdaj že hočem, o Bog! tvojih darí se tako poslužiti, de bom kdaj tudi drugim pomagati in služiti mogel. Tako ti hočem svojo hvaležnost skazo-

vati. Dodeli mi k temu svojo pomoč po Kristusu, Gospodu našim. Amen.

Od ljubezni do bližnjiga.

Ljubezni do Boga ne moremo bolj pokazati, kakor če bližnjiga kakor sami sebe ljubimo; zakaj to je volja božja, ki tudi vse ljudi kakor svoje otroke ljubi in vsim dobrote skazuje. Jezus ni nič tolikokrat in tako na terdo zapovedoval, kakor de bližnjiga ljubimo. „To je moja zapoved“ pravi on, „de edin družiga ljubite, kakor sim jest vas ljubil; na tem vas bodo spoznali, de ste moji učenci, pravi Kristjani, če se med seboj ljubite.“ On je tudi še clo rekel: „Kar bote enimu mojih bratov storili (tako imenuje ljudi), bom ravno tako zarajtal, kakor de bi bili meni storili“. Pa tudi rés ni nič lepšiga in nič boljiga, kakor je prava ljubezin do ljudi. Ta

nam nad vsimi dobrimi ljudmi tako zlo dopade; in kdor te ljubezni nima, tudi dober človek ne more biti.

Rés je, da nekteri bolj zaslužijo, de jih obrajtamo in podperamo; tode mi ne smemo ljudi le samo zavoljo tega ljubiti, če so nam dobrotljivi ali če imajo lepe lastnosti. To bi ne bila prava ljubezin do bližnjiga. Jezus reče: „Če le tiste ljubite, ki vas ljubijo; če le tistim postrežete, od katerih kaj plačila upate: nič bolje ne delate, kakor nevérniki in hudobneži. Jest vam pa rečem: Ljubite tudi svoje sovražnike; skazujte dobrote tistim, ki vas sovražijo, in molite za tiste, ki vas opravljajo in preganjajo, de bote otroci nebeškiga Očéta, ki da svojimu solncu sijáti na dobre in hudobne“. Če ti je tadaj kdo zopern, ali če te je razžalil, pomisli, de je zavoljo tega bolj pomilovanja kakor sovraštva vreden; de morebiti ni tako

hudiga namena imel in de ni tako hudoben, kakor misliš; de se utegne še poboljšati; de je še per vsim tem otrok božji, tvoj brat, tvoja sestra. Zavoljo tega naj ti bo vsak človek ljub in drag. Odpusti mu tadaj pregreške in misli, de tudi ti nisi čist; de morajo tudi drugi s tabo poterpeti. Če si boljši in bolj usmiljen, menj hudobni in sovražni se ti bodo ljudje zdéli.

Molitev za vse ljudi.

O Bog, Oče vsih ljudi! ti hočeš, de se vsi med seboj, kakor tvoji otroci, ljubimo, in dopade ti, če eden za družiga molimo. Vse dobro, kar sam sebi vošim, iz serca tudi vsim ljudém želim. O ko bi jim tudi dati mogel; ko bi tudi vse srečne mogel storiti; kako rad bi jih storil! Ti jih zamoreš sto-

riti in ljubiš tudi vse; ti veš; koga je vsakimu dobro in ti napraviš in storiš vse nar bolje.

O moj Bog! za vse ljudi molim, ki jih poznam in ne poznam, ki me ljubijo in ki me ne ljubijo: tebi vse perporočim, ki si nas vsih **Oče**. Oh, toliko revežev je na svétu! Usmili se jih, pokrepčaj tiste, ki terpe, v poterpežljivosti in v zaupanji v tebe! Pelji tiste, ki se motijo, k poboljšanju, spoznanju resnice in lepimu življenju. Vari nedolžne zapeljanja in ohrani dobre v dobrim.

Svojo ljubezin do ljudi hočem ne samo z molitvijo in vošemjem, ampak tudi v djanji pokazati: postréžin, prijazen in dobrotljiv ho-

čem biti, kolikor zamorem. Tako boš ti, o Bog! nad menoj in nad mojo molitvijo dopadajenje imel.

Od pokoršine do svojih staršev in predpostav- ljenih.

Kako žalostno bi bilo za otroke, ko bi nihče za nje skerbeti ne hotel! Saj so otroci še slabi in malo umni; v mnogih rečéh si ne véjo ne svetovati ne pomagati; oni ne sprevidijo, kaj jim je koristno, kaj škodljivo; sami sebi perpušeni bi se na duši in na telesu spridili. Tode Bog skerbi za-nje; on je že tako napravil, de starši svoje otroke serčno ljubijo in jih zavolj tega tudi k dabrimu napeljujejo in od hudiga odvračujejo. Staršem je na tem narveč ležeče, de imajo dobre otroke. To je njih narvečji čast in veselje.

Spoštuj tedaj svoje starše in jih slušaj; zakaj oni ti dobro hočejo in bolj vejo, kakor ti, kaj ti je koristno ali škodljivo; tega ti večkrat ne veš, Za tebe bi bilo slabo, ko bi se vse po tvoji termi in volji godilo. Nepokorno dete — nesrečno dete!

Če prepovejo kaj ti starši tvoji,
Prec slušaj, ne ostani v termi svoji!

Molitev.

O moj Bog! ohrani in vari starše moje; žegnaj njih skerbi in njih trud, ktere imajo zavolj mene, in poverni jim vse dobro, kar za me store.

Tode jez si pa tudi perzadjati hočem, njih nauke in opominovanja spolnovati, tako živeti, de bojo veselje nad menoj imeli. Kar mi dobriga vелеvajo, hočem tako

vzeti, kakor de bi mi bil ti, o Bog! sam veleva.

Po tvoji zapovedi hočem očeta in mater spoštovati; in dobro se mi bo godilo na zemlji; kakor si ti obljubil. Daj mi pomoč, o Bog, de per tem ostanem, kar sklenem! po Jezusu Kristusu, tvojim Sinu, ki je bil tudi na zemlji svojim staršem pokorin in ki je vsim otrokam nar lepši zgled bil. Amen.

Starši dostikrat ne morejo sami vsiga oskerbėti, dostikrat morajo drugi pomagati, de se njih otroci kaj koristniga učé in k dobrimu napeljujejo — namreč učeniki, mojstri in drugi predpostavljeni — in zlasti duhovni. Ti morajo v mnogih rečeh namest staršev biti. Slušaj tadaj tudi te; tako dobro ti hočejo kakor starši.

Zlasti pa duhovne spoštuj in rad jih slušaj. Oni so tvoji nar bolji per-jatli in dobrotniki; podučujejo te v Jezusovim nauku in klepimu življenju te napeljujejo; opominjajo te k dobri, in svare te pred hudim. Pazi tadaj dobro na tó, kar te učé in slušaj jih.

Molitev.

O Bog! serčno se ti zahvalim, de mi daš zméraj dobre ljudi, ki za-me skerbe in me kaj dobriga učé. Poplačaj jim tukaj in tam, kar mi dobriga store. S tvojo pomočjo si hočem perzadjati in se tebi in svojim dobrotnikom hvaléžniga skazati, de mi bo njih ljubezin in skerbljivost k pridu. Razsvetli me in pomoč mi daj k temu o Bog! po svetim Duhu. Amen.

Od sramožljivosti.

Bodi sramožljiv! Ne stori in ne perpusti nič, česar bi se mogel sramovati ali bati. Glej, če kaj storiš, kar je zoper sramožljivost, se vest v tebi zbudi in te svari; kakor nek notrajni glas ti reče: „To ni prav! to je gerdo! ne stori tega“. Le vselej poslušaj glas svoje vesti. Sramožljivost je varh čednosti in nedolžnosti.

Veliko hudobnih ljudi, hudobnih otrok je, ki dostikrat pravijo: „To in to ni greh“. Pa zakaj se skrivajo, kadar kaj taciga store? zakaj se sramujejo in bojé, če jih kdo zalazi? Ali pa pravijo: „Saj nihče ne vidi!“ — Kaj pa de! Ali ne vidi Bog? Ali ne vidi in ne vé Bog vsiga? On nima nad vsim, kar je sramožljivosti nasproti, nar večí gnusobo; nesramnih ljudi on ne more k sebi v nebesa vzéti, če se ne poboljšajo. Tode malokdaj se poboljšajo; večidel še bolj

prederzni in razujzdani prihajajo. Ako je sramožljivost zgubljena, je vse zgubljeno.

Ogibaj se taci h ljudi in otrok, ki nesramno govore; nespodobno norčujejo ali se pa prederzno, razujzdano vedejo, kolikor moreš. Oberni svoje oči kaj proč, če kaj vidiš, kar je zoper sramožljivost.

Ubéži ali pa na pomoč pokličí, če te kak hudoben človek prijeti hoče. O, veliko hudobnih ljudi je, ki tudi druge v greh zapeljati hočejo.

Bodi pa tudi sramožljiv, kadar si čisto sam. Ako te ravno nihče ne vidi, te vunder Bog vidi. Česar drugim ne pustiš storiti, tudi sam ne sméš, kar je zoper opominovanje vesti, — zoper sramožljivost.

Beri sledečo pesmico večkrat in spomni se je, kadar te mika, kaj hudiga storiti ali kadar te kaki hudobnež k grehu zapeljati hoče:

Rudečica.

Zakaj obličje tak rudeče
 Postane tako naglo vse?
 Kogá pogled na tla mi vleče,
 Kogá tako mi lica žgè?

Al' mi nevarnost mar pertí,
 De v hudobije se zgubim?
 Glasi se v meni glas vesti?
 De naj se hudiga bojim.

Poslušat' hočem to svarjenje,
 Saj ti, o Bog! sam govoriš;
 Poznej bi britko imel življenje;
 Poznej ti dušo pogubiš!

O cveti, cveti, barva zala,
 Na lici vselej mi ostan',
 Dokler mi bodeš ti ostala,
 Sercé nedolžnost si ohran'!

Molitev.

Bog, moj Oče! jest sim tvoje
 slabo dete; kako lahko bi me drugi

k grehu zapeljali. Že vlastno nag-njenje me tudi k hudimu mika. Prosim te, bodi moj varh in pomočnik. Ohrani me v tvojim své-tim strahu, de nikoli nič ne storim ali ne perpustim, česar bi se sra-movati mogel.

Ti me povsod vidiš, naj si bom sam ali v družbi; ti veš vse, kar se podnevi in ponoči godí; tebi so clo moje misli in željé znane. Kako bi se podstopil, pred teboj, o vsi-gavedni, nar svetejši Bog, kaj hu-diga storiti!

In ko bi kdaj začel, nesramen in neposajen biti, bi bil kmalo hujši in zmeraj menj bi se sra-moval! Ako bi bila sramožljivost zgubljena, bi bila tudi moja čistost

in nedolžnost zgubljena, ki mi morata vunder nar ljubši biti.

Perzadjati si hočem, svojo nedolžnost, kakor nar večji bogastvo, ohraniti. Tode jest sim slab — in toliko nevarnost imam! Nevarnosti se hočem ogibati, kakor le morem; tebe hočem vedno pred očmi iméti, o Bog! in v tebe zapupati; ti me boš gotovo varoval. Za to te prosim po Jezusu Kristusu, tvojim Sinu, našim Gospodu in Zveličarji! Amen.

Od pridnosti in delavnosti.

Bog hoče, de delamo, se s pridnostjo lepo in pošteno preživimo in se pomankanja in révšine obvarjemo. Roke nam je dal, de delati moremo, in um, de mislimo, kako de to ali

uno storimo. Bog da, de vse na zemlji raste, česar potrebujemo, tode človek mora tudi delati in pomisliti, kako naj začne, de bo kaj perdobiti in uživati mogel.

Človek mora svoje storiti, in če stori, bo Bog gotovo njegovo pridnost žegnal. Človek ima pa zraven tega tudi še veselje, de ga Bog s svojim žegnam za delo plača. Ali ni to že posebno veselje, če moremo reči: „To sim si s svojo pridnostjo zaslužil!“

Kdor rad déla, ta je tudi vesel in zadovoljin in večdel zdrav. Lenuh in postopač se večdel kisló derži; nikjer nima nič veselja; noč in dan sta mu predolga. Za nobeno rabo ni in tudi še drugim napotje déla: vsi ljudje ga čertijo in zasmehujejo. Dostikrat se mu tako pergodi, de nima nič jesti, nič uživati. Nihče mu noče pomagati; slišati mora povsod: „Kdor noče delati, naj tudi ne jé“. Nar hujši

je pa, de lenuha, postopača vsaktere hudobije napadejo in mikajo. Lenoba je vsih hudobij začetik. Kdor rad dela, nima nikoli toliko skušnjav in perložnost k hudimu.

Postopanje je pa že tudi samo na sebi gréh, kakor vsacimu lastna vést pové. Zato tudi otroci premožnih staršev ne smejo postopati; Bog je postopanje vsim ljudém prepovedal.

Pomisli dobro vse to; vari se postopanja, bodi priden, delaj in pomagaj drugim delati; dopadel boš Bogu in ljudém.

Od laži.

Lagáti je gerdo. Gotovo si že sam kdaj vidil, de otroci, kadar lažejo, barvo na lícih spreminjajo, z jezikam se zaletujejo, dostikrat se tresejo, ker se sramovati in misliti morajo, de je laž gerda in gréh — de je prepovedana. Kdo bi se le ne sramovel, če

ljudje od njega pravijo: „Lažnik je; njemu ni nič verjéti!“ Res je pa tudi, de se tisti, ki rad laže, tudi ne bo dolgo pomišljeval, tudi druge hudobne reči storiti. Še pregovor imamo: „Kdor rad laže, rad krade“. Oh kakšna sramota je, če imajo kogá za goljufa, za tatú, za hudobneža!

Laž je pa tudi silno *škodljiva*. Rad se je človek navadi. Kdor se enkrat zlaže, temu se že drugpót več ne verjame; tistimu pa, ki se večkrat zlaže, clo nihče več ne verjame. Kako hudo je to! Kaj hoče človek početi, kterimu nihče več ne verjame? Kako slabo se mu bo godilo! Na pomoč bo klical in nihče mu ne bo pomagal; terdi naj, de je v téj ali uni reči nedolžen, nihče ga ne bo zagovarjal; reče naj, kar hoče, ne verjame se mu ne, tudi ne, če ima kaj dobriga namenjeniga.

Kdor se enkrat zlaže, se mora več

ko desetkrat zlagati, de se zopet izréze: tode še globokeje se vselej zaplete. Kdor resnico govori, narložej med ljudmi živi.

Veliko jih je, ki mislijo, de bodo kak pregrešek z lažjo izgovoriti mogli. Ali ni laž tudi pregrešek? Zapoved veli: *Ne laži*. Kdor se laganja navadi, se ne da poboljšati; kdor pa svoje napčnosti odkritoserčno spozná, je že na poti poboljšanja: Bog in ljudje mu odpusté.

Perzadeni si se zgodaj poboljšati.

Krivo drevesce ostane krivo, tudi kadar že veliko zraste; kakoršno je, tako ostane. Tako je tudi s človekam. Če se zgodaj ne poboljša, grehi z njim vred rastejo in vedno večji perhajajo. Ne misli tadaj nikoli: „To je le majhen pregréšek!“ O rastel bo s teboj vred in vedno večji bo. V začetku je človek nepokorin,

potem je svojoglav, — poslednjič terdovraten.

Perzadeni si tadaj, od te ure zdaj se poboljšati. Posili se; resnica naj ti bo; premagaj se, odreci si sam, kar ni prav. Slušaj svoje starše in druge dobre ljudi, ki te opominjajo in svaré; vse je k tvojimu pridu.

Pomisli pa tudi, kterimu grehu si nar bolj vdan; pomisli, kako in kdaj bi se ga mogel posebno varovati. Obžaluj ga koj, če si ga storil in v novič terdno skleni, v prihodnjič bolj nase paziti. Prosi Boga večkrat in serčno za pomoč. Gotovo ti bo pomagal, de se boš poboljšal.

Véra, upanje in ljubezin.

Verujem v tebe, pravi trojedini Bog, Oče Sin in s. Duh, kteri si vse stvaril, kteri vse ohraniš, in vižáš, kteri dobro plačuješ in hudo

štrafuješ. Verujem, de se je Sin božji včlovečil, de nas je s svojo smertjo na križi odrešil, in de nas s. Duh s svojo gnado posvečuje. Verujem in terdim vse, kar je Jezus Kristus učil, kar so apostelni pridigvali, in kar nam sveta rimska katoliška cerkev zapoveduje verovati. Vse to verujem, ker si ti, o Bog! večna in neskončna resnica in modrost, ki ne moreš ne goljfati, ne goljfan biti. O Bog! stori močnejši mojo vero.

Kar nam je verovati, je v dvanajstih členih zapopadeno. Tukaj je: *Vérujem v Boga, Očeta i. t. d.*

Kratko razloženo.

Vérujem, de je Bog s svojo

vsigamogočnostjo nebo in zemljo stvaril in vse z neskončno dobroto in modrostjo ohrani in vlada.

Vérujem, de je Jezus Kristus njegov edinorojeni Sin, naš Gospod in Zveličar;

Ki je z nebés prišel, se z močjo svetiga Duha včlovečil in od Marije device rojen bil;

Ki je kakor človek iz pokoršine do svojiga nebéškiga Očeta in iz ljubezni do nas terpel in na križi za zveličanje svetá umerl;

Kteriga duša je, med tém, ko je truplo v grobu ležalo, pred pekél šla, in ki je trétji dan zopet od smértil vstal.

In je šel v nebésa, kjer zdaj per svojim Očétu, kakor Bog in

človek čez vse povikšan, v nebeški mogočnosti in veličastvu živi in kraljuje;

Ki bo zopet peršel, vse ljudi sodit, — ki bo dobre poplačal, hude pa poštrafal.

Vérujem v svetiga Duha, kteriga nam je Bog Oče po svojim Sinu poslal, de nas resnico uči, v dobrim vterdi in z ljubeznijo božjo posvečuje.

Vérujem kar je cerkev, od Jezusa na zemlji postavljena in od apostelnov po celim svetu razširjena, v vsih časih in na vsih krajih vérovala in učila. Kakor se tudi pomočkov poslužim, ktere je Jezus za naše zveličanje cerkvi dal; tako bodem tudi sveto živel

in se občestva (gmajne) svetnikov na tem in na unim svetu vdeležil.

Vérujem, de je Bog spokornim grešnikam dobrotljiv in milostljiv in de vsim odpusti, ki se resnično poboljšajo;

De bodo nekdej vsi ljudje, ko bo že njih truplo strohnélo, zopet od smerti vstali, in de bodo pobožni večno v nebésih živeli in se per Bogu veselili, hudobni pa večno zaverženi in večno terpeli.

Upanje.

Upam in se zanesem na tvojo neskončno dobroto in milost, o Bog! de mi boš po neskončnim zasluženji svojiga edinorojeniga Sina Jezusa Kristusa v tem živ-

ljenji spoznanje, pravo žalost in odpušenje mojih grehov, po smerti pa večno zveličanje dal, in dodelil tebe od obličja do obličja gledati, ljubiti in brez konca uživati. Upam tudi od tebe potrebne pomoči vse to doseči; upam to od tebe, ker si ti to obljubil, kateri si vsigamogočen, zvest, neskončno dobrotljiv in usmiljen. **O Bog!** poterdi moje upanje.

Kaj imamo posebno od Boga upati in prositi, je v *Očenašu* zapopadeno. To je nar lepši in nar boljši molitev, če se prav moli: ti veš: kdo jo je učil. Moli tadaj *Očenaš* vselej pobožno — misli, kaj govoriš. *Bolje je enkrat prav, kakor desetkrat slabo.*

Oče naš.

Kratko razložen.

Vsigamogočni, dobrotljivi Bog, Gospod nebes in zemlje! Ti si nar bolj milostljiv Oče vsih ljudi. Mi vsi smo tvoji otroci. Zató tudi mi za vse molimo. O de bi mi Tebe vedno bolj spoznali, in kakor dobri otroci z ljubeznijo in s pokoršino prav častili in slavili!

Pomagaj nam, de bomo zmeraj bolj ljubili, kar je dobro, in tako živéli, kakor nas je tvoj Sin, naš Gospod in Zveličar z besedo in z zgledam učil, de se tvoje kraljestvo na zemlji, pravo keršanstvo, zmeraj bolj med nami razširja in tudi mi enkrat v nebeško kraljestvo pridemo.

Kar ti hočeš, o Bog! to se zgodi; hočeš pa samo, kar je prav in dobro, in vse nar boljše storiš. Ko bi mi to tudi tako spoznali, kakor zveličani duhovi v nebesih, in ko bi se v vsim v tvojo sveto voljo vdali, bi že tukaj na zemlji nebesa iméli.

Daj nam, o Oče! sleherni dan potrebni živež. Ti veš, česar tvoji otroci potrebujejo, in kaj nam je koristno — na duši in na telesu.

Odpusti nam naše gréhe; tudi mi odpustimo vsim, ki so nas razžalili.

Ob času skušnjav nam perstopi, de tebe ne pozabimo in nikoli nič ne storimo, česar bi se pred teboj, o vsigavedni Bog! sramovati in bati mogli.

Obvari nas narvečjiga, ediniga praviga zlega — gréha; potem nam bodo vsi drugi zlegi k pridu — k večimu veselju in zveličanju v nebesih. Amen.

Češena si Marija i. t. d.

Češena bodi, od angela pozdravljena, o milostljiva devica Marija! Mi se s teboj veselimo in zahvalimo se Bogu za veselo oznanilo, ktero ti je angel pernésel.

Gospod je bil s tabo in ti si bila z njim. Kakor je on tebe vodil, tako si mu nasledovala; Bog je bil tvoje edino veselje, in ti si Bogu nar bolj dopadla.

Ti si bila nar srečnejši med vsimi ženami; Mati Sina božjiga, Jezusa

Kristusa, našiga Gospoda in Zveličarja.

Sveta Marija, mati Božja! Prosi za nas uboge, gréšne ljudi: de bomo po tvojim svetim zgledu živeli in enkrat po srečni smerti k tebi v nebesa peršli. Amen.

Ljubezin.

O moj Bog! ljubim te iz vsiga svojiga serca, čez vse, ker si nar večí dobrotá, neskončno popolnoma in vse ljubezni vreden; ljubim te tudi zato, ker si do mene in do vsih stvari neskončno dobrotljiv. Vošim si iz celiga serca, de bi te ravno tako ljubil, kakor so te tvoji nar zvestejši služabniki ljubili in te še ljubi-

jo; z njih ljubeznijo sklenem svojo nepopolnoma ljubezen, povikšaj jo v meni, o dobrotljivi Gospod! bolj in bolj. Ker te tedej resnično in iz serca ljubiti želim, in si to terdno perzadenem, mi je iz serca žal, de sim tebe, svojo neskončno dobroto, ktero čez vse ljubim, tebe, svojiga stvarnika, odrešenika in posvečevavca razserdil; žal mi je, de sim grešil, de sim tebe, svojiga vsigamogočniga Gospoda, svojiga nar boljšiga Očeta razžalil. Terdno sklenem, vse grehe in vse hude perložnosti zapustiti, storjene pregrehe čedalje bolj obžalovati, in nikdar ne več zoper tvojo sveto voljo ravnati. Vzemi me spet

za svojiga otroka, in dodeli mi
gnado, ta svoj sklep dopolniti.
Prosim te po neskončnim zasluže-
nji tvojiga božjiga Sina, našiga
Gospoda in Zveličarja Jezusa Kri-
stusa. Amen.

Sveta maša.

Pomisli večkrat pred in med sveto mašo:

Kaj de je sveta maša.

Sveta maša je *nekervava daritev* (ofer) *noviga zakona* — daritev *hvale* in *hvaležnosti*, ki Bogu nar bolj dopade, nar boljši *prosilna* in *spravna* daritev za žive in mertve — ravno tista daritev, ktero je Sin božji na križi svojimu Očetu daroval.

Jezus je peršel na svét, ljudi greha rešit in zveličat; zato je mogel veliko terpéti in clo na križi umréti.

Ljudje bi bili lahko sčasama njegove smerti in njegove neskončne ljubezni pozabiti utegnili. Pa glej, kaj je Jezus storil, de bi se ljudje

do konca sveta njegove smerti in ljubezni spomnovali: *Večen spomin svoje smerti je postavil.*

Tisti večer pred svojim terpljenjem je, kakor oče med svojimi otroci s svojimi učenci večerjal. Nar lepši nauke jim je dajal. Slovo je od njih vzél in rekel je, da gre zdaj iz pokoršine do svojige nebeškiga Očeta in iz ljubezni do ljudi, v smert. Potem je vzél, da bi se svojim učencam v vedni spomin dal, kruh v svoje roke, ga je posvetil, prelomil ter rékel: „*Vzemite in jejte: to je moje telo, ki bo za vas dano*“. Ravno tako je vzél kelh z vinam, ga je posvetil in rékel: „*Vzemite in pite vsi iz njega; to je moja kri, ktera bo za vas in za njih veliko prelita v odpušanje gréhov*“. Prestavil je pa še zraven večniga spomina vredne besede: „*To storite v moj spomin!*“

Per sveti maši govori mašnik na povelje in v imenu našiga Gospoda Jezusa Kristusa čez kruh in vino besede: „*To je moje telo! — To je moja kri!*“ Jezus Kristus je tadaj res pričujoč in se po mašnikovih rokah — pa nekervavo — ravno tako daruje, kakor se je poslednji večer in potem na križi daroval.

Kako mora tadaj vsak per sveti maši biti?

Tako, kakor je Jezus veleval. *To storite v moj spomin!* je rékel.

Misli per vsaki sveti maši z živo véro na kervavo daritev, na smert na križi — na ljubezin Jezusovo; potem boš gotovo tudi sebe — svoje serce in življenje z Jezusam Bogu daroval.

1. *Živi spomin Jezusove daritve*, in
2. *Darovanje samiga sebe* v združenji z Jezusam stori edino pravo

in koristno pobožnost (andoht) per sv. maši. S tem se nar bolj z mašnikom, ali velikoveč z Jezusam zediniš.

Nar boljši in nar koristnejši maša.

Misli si vselej per sv. maši svojiga Jezusa per poslednji večerji in na križi, in dobro pomisli, kako se je za nas daroval.

Le vervaj! Vera ti pové, kaj je Jezus iz ljubezni do nas storil in terpel, — kako se je na križi daroval, in kako se per sv. maši vnovič daruje.

Vervaj in *ljubi*: Ljubezin ti pové, kaj tudi ti iz ljubezni do Boga in do Jezusa stori — kako sam sebe s pobožnim življenjem Bogu daruj in se tako z Jezusam — svojo daritev z njegovo zedini.

To darovanje samiga sebe in združenje z Jezusam in serčno hrepene-

nje po Jezusu v presvetim rešnjim Telésu je pravo *duhovno* obhajilo, kteriga per sv. maši nikoli opustiti ne smeš; to te nar bolj daritve sv. maše deléžniga stori.

Per maši ni na tem ležeče, kakošne molitve moliš, ampak kaj dobriga misliš in skleneš.

Tako per vsaki maši stori.

Sveta maša.
Perpravljanje.

Per sveti masi misli samo v Boga in v Jezusa. Bog te vidi; on sliši tvojo molitev in ima dopadajenje nad njo, če le iz dobriga serca pride. Moli tako:

O Bog! zdaj hočem per tistim nar svetejšim opravilu biti, ktero je Jezus Kristus v spomin svoje smerti postavil. Tvoj svéti Duh naj me vodi in pokrepča, de s pobožnostjo premišljujem, kako se je Jezus iz ljubezni do nas na križi daroval, in de se tudi jest s pobožnim življenjem tebi vsiga vdam in darujem.

*Kadar mašnik pod stopnjami
móli.*

Mašnik se pred Bogom poniža in ga usmiljenja prosi. Moli tudi ti s ponižnim sercam in z zaupanjem!

O moj Bog! Koga sim jest pred teboj! Slab, grešen človek. Ti pak si nar Svetejši, nar večji Gospod nebes in zemlje — pa tudi naš Oče, Ti odpustiš svojim otrokam, ako se le poboljšati hočejo. S serčnim zaupanjem te prosim: Bog, odpusti mi! Jezus, bodi mi milostljiv! Preljubi Oče, poboljšati se hočem, de bom in ostanem tvoj dobri otrok.

Gloria.

Mašnik hvali Boga, se mu zahvali
in ga móli. Moli tudi ti:

O Bog! ti si nar bolji **Oče**. Od tebe imamo vse dobro; tebi se moramo za vse zahvaliti. Ti si svét in imaš le nad dobrimi dopadaje-nje; ti si pravičen; ti plačuješ dobre dela, hude pa štrafuješ. Mi tebe častimo in hvalimo; mi tebe molimo, tvojiga Sina in svetiga Duha. Amen.

Dominus vobiscum,
to je: Gospod z vami.

Mašnik se zdaj in večkrat k vernim
oberne rekoč: Gospod z vami! in
jih k molitvi opominja. Moli tudi ti:

Dobrotljivi Bog! daj nam, mi
te prosimo, kar nam je na duši in
na telesu treba in koristno. Ti
nam boš dal, ako tudi sami iše-
mo, kar nam je dobro, in storimo,
kar tebi dopade, po Jezusu Kri-
stusu, Gospodu našim. Amen.

List.

Mašnik bere list iz svetiga pisma.

Moli tudi ti z njim:

Daj, o Bog! de bom tvojo voljo
zmeraj bolj spoznoval, spoznano
pa vedno bolj natanko in z večim
veseljem spolnoval. Amen.

Evangelii.

Mašnik bere nekaj iz življenja Jezusoviga, ki se evangeli imenuje, to se pravi: veselo oznanilo, ker je toliko veseliga za nas v tem. Verni zdaj vsi vstanejo: to pomeni, de naj smo perpravljeni, nauke in izgleda Jezusove posnemati. Zahvali se Bogu, de si kristjan, in skleni tudi po keršansko živeti.

Nar bolj zamorem, o Bog! tvojo voljo iz tega spoznati, kar nas je Jezus, tvoj preljubi Sin, učil in kar je storil. O, de bi tudi njegove zglede v vsih rečéh posne- mal! Potem bom gotovo dober in zveličan.

Kredo.

Mašnik nektere dni `per maši véromoli. Misli tudi ti na poglavitne resnice in živi po njih.

Vérujem v Boga Očeta, ki je vse stvaril, vse ohrani in vlada.

Vérujem v njegoviga Sinu, Jezusa Kristusa, ki je z nebes peršel in nas v nebesa peljati hoče, če ga posnemamo.

Vérujem v svetiga Duha, ki nas k dobriemu razsvétljuje in poterduje.

Vérujem terdno in resnično vse, kar je Bog razodel in nam po sveti katoljški cerkvi verovati ukazuje. Jest moram in hočem tudi tako živeti, kakor nam prava vera vleva. Amen.

Darovanje.

Mašnik daruje nebeškemu Očetu kruh
in vino v spomin Jezusove smerti.
Daruj tudi ti z mašnikom samiga
sebe Bogu in moli:

Poglej, o nebeški Oče! z do-
padajenjem na to, kar se bo po
povelji tvojiga Sina s tem kruham
in vinam zgodilo.

Jest se ti darujem in vdam s
celim sercam. Iz ljubezni do tebe
in iz hvaležnosti za vse, kar si
mi po svojim Sinu dobroga skazal,
hočem vsako hudobijo in zlasti
gréhe, ktere sim dozdej nar več-
krat storil, opustiti. Ta sklep je
tebi, o Bog! gotovo nar ljubši
daritev. Daj mi moč, de bom tudi
po njem živel.

Sanktus.

Mašnik vérne opominja Boga hvaliti in moliti. Moli:

O Bog! jest tebe hvalim in častim z vsimi stvarmi v nebesih in na zemlji. Ljudjé in angeli te ne premorejo dosti hvaliti in častiti. Pa če te jest po otročje in iz vse svoje moči častim, imas dopadajenje nad mojim češenjem, kakor nad hvalo angelov. Poln ponižnosti kličem z njimi:

Bog! ti si svét in vreden, de te molimo; čast, hvala in hvaležnost bodi tebi in tvojimu Sinu, **Jezusu Kristusu!** Amen.

Spomin za žive.

Mašnik moli zlasti za duhovno in deželsko gosposko in pričujoče, kakor tudi za vse ljudi in svojo molitev z molitvijo svetnikov zedini. To Bogu posebno dopade, če za svoje bližnje molimo.

Še bolj, kakor hvalne pesmi, dopade tebi, o Bog! če tvoji otroci na zemlji, kakor tvoji otroci v nebesih, po bratovski ljubezni eden za drugiga molijo. Prosim te tadaj, o Bog! za vse ljudi: požegnaj jih vse! Zlasti te pa prosim, de mojim staršem in dobrotnikom poverneš, kar imam dobriga od njih.

Vi svetniki in prijatli božji, ki ste zdaj per Bogu v nebesih, prosite tudi za nas, de se bomo s pobožnim življenjem vredne storili, tudi kdaj k vam priti!

Povzdigovanje.
Drugi poglavitni del maše.

Zdaj mašnik stori, kar je Jezus v svoj spomin storiti ukazal: s svetimi besedami kruh v teló, vino v kri Jezusovo spremeni in njega ljudstvu pokaže, de molijo sveto rešnje teló in sveto rešnjo kri. Misli si živo Jezusa na križi, kako je iz ljubezni do tebe svojo kri prilil.

Gospod! vérujem, *de je to tvoje telo*, ktero si iz ljubezni do nas na križi daroval. Jezus! jest tebe pričujočiga molim! Tebi vse svoje življenje darujem.

Gospod! jest vérujem, *de je to troja kri*, ktero si k odpušanju grehov vsih ljudi prelil. **O Jezus!** Rajši hočem umréti, kakor grešiti.

Po povzdigovanji.

Moli z mašnikam:

Naj ti, o Bog! ta daritev dopade, ktero ti z mašnikam Jezusu v spomin pernesemo, ki je iz ljubezni do nas umerl. On je zopet od smerti vstal in v nebesa šel. Če ga bomo posnemali, nas boš tudi v nebesa vzél.

O Jezus! kako se ti zamorem za tvojo veliko ljubezin dovolj zahvaliti. Kako bi ne mogel vsigard storiti, kar si ti nam zapovedal, ki si iz ljubezni do nas toliko storil in terpel! Studiti, sovražiti moram vse, kar je greh, če le pomislim, de si ti svojo kri prelil in na križi umerl, de bi bil nas gréhov odrešil.

Spomin za mertve.

Mašnik moli za mertve. Tudi ti jim keršansko ljubezin in hvaležnost pokaži in za nje moli:

Bog! tudi za mertve te prosimo. To našo molitev boš z dopadajenjem uslišal. Saj jih ti bolj ljubiš, kakor mi, in več storiš, kakor mi vošimo in zapopademo! — **O Bog!** daj, de bodo kmalo popolnoma očišeni in k tebi v nebesa vzéti. **O,** de bi kdaj vsi skup peršli!

Oče naš.

Mašnik oče naš moli. Moli tudi ti bolj s srcem, kakor z ustmi.

Bog! Oče vsih ljudi, Gospod nebes in zemlje! tebe moramo čez vse ljubiti in častiti, v vsih rečeh tvojo sveto voljo spolniti, Po tem bomo popolnoma dovoljni in v nebesih zveličani.

Daj nam, o Oče! kar mi tvoji otroci, na duši in na telésu potrebujemo. Odpusti nam naše gréhe, ktere serčno obžalujemo; tudi mi vsem odpustimo, ki so nam kaj žaliga storili. Vari nas vsiga, kar bi nas k hudimu zapeljati utegnulo; vari nas greha, nar hujšiga zlega. Amen.

Obhajilo.
Tretji poglavitni del.

Mašnik zavžije Jezusovo telo. Obhajilo je združenje ali zedinjenje, ker se v svetim zakramentu z Jezusom združimo. Obhajaj se tudi ti v duhu in moli:

Tvoje telo, o Jezus! v podobi kruha naj me tvoje neskončne ljubezni opomni. Večkrat se hočem te ljubezni spomniti in tudi vsim ljudem dober biti, de se zmeraj bolj s teboj zedinim. Moja edina želja je, tebi nasledovati, de bom svojimu nebéškemu Očetu zmirej bolj dopadel.

Blagoslov.

Mašnik ljudstvo blagoslovi. Ako greš z dobrimi sklepi od maše, si pravi blagoslov dobil, za kateriga mašnik prosi in s svetim križem vsim želi.

Daj nam, o Bog! za kar mašnik prosi. Blagoslovi nas, o nebeški Oče! blagoslovi mene, moje ljube starše in vse ljudi! Ohrani me v dobrim; vari me hudiga! blagoslovi moje sklepe, mojo pridnost in vse, kar delam!

Poln zaupanja v tvojo pomoč se hočem zdaj k svojim opravilam podati in vse storiti, kar je tvoja volja in kakor ti hočeš; velikokrat hočem na tebe in Jezusa Kristusa misliti in se tega spomniti, kar sim si zdaj dobroga namenil. Amen.

S v e t a m a š a.

za bolj odrašeno mladost.

Vvod.

O Bog! jest sim zdaj per nar svetejši daritvi, ktero je tvoj Sin, naš Gospod in Zveličar, na križi opravil, in to zdaj po mašniku po nekervavo ponavlja. Per tej daritvi hočem na Jezusovo smert in njegovo neskončno ljubezin misliti — pa tudi pomisliti, kako naj ljubezin z ljubeznijo povernem in tudi samiga sebe tebi, o moj Bog! z Jezusam vsiga — serce in življenje darujem.

Svoje oči k altarju povzdignem:

pa zopet jih moram na tla ober-
niti, če pred teboj, Vsigavedni,
Narsvetejši! svojo slabost in greš-
nost premislim. Poln žalosti se na
persi terkam. Jest spoznam svojo
krivico; jest obžaljujem svojo ne-
marnost. Usmili se me, o Bog!
odpusti, o Oče! svojimu otroku,
ki se še le poboljšati hoče. Gospod
usmili se nas!

M o l i t e v.

O Bog! brez tvoje pomoči nič
ne zamorem; pa s tvojo milostjo
mi je vse mogoče. Zato te pro-
sim: užgi moje slabo serce s sve-
tim straham pred teboj in z lju-
beznijo, de se bom greha, nar-
večjiga zlega, bal in de bom tebi

s čistim srcem služiti in dopasti mogel, po Jezusu Kristusu, Gospodu našim! Amen.

List.

Pavel 1. Korinč. 3.

„Ali ne veste, de so vaše telésa udje Kristusovi? Ali bote ude Kristusove v nečisto obernili? — Bog obvari!“

„Ali ne veste, de je vaše telo tempel svetiga Duha, kteriga ste vi — per kerstu — prejeli, in de ne služite sami sebi — v hudim poželenji? — Zakaj vi ste drago — s kervjo Jezusa Kristusa kupljeni. Častite in nosite Boga v svojim telésu!“ —

O moj Bog; daj mi moč, de se vselej samiga sebe v časti imam

in dušo in telo čisto in brez madeža ohranim!

Z a d e v i c e.

1. Peter. 3.

„Vaša lepotija naj ne bo unajna — ne lišp v laséh, ne zlatnina in lepe oblačila; ampak notrajna naj bo — čistost in dobrotà serca, tih in krotek duh. To vas naj bolj per Bogu zalša.“

Daj, o Bog! de ne bom bolj dopadajenja ljudi, kakor tvojiga iskal!

Evangelij.

Mat. 43.

Tisti čas je rekel Jezus svojim učencam: „Nebeško kraljestvo je podobno zakladu, skritimu v njivi, kteriga je človek, ki ga je našel, skril: in od veselja nad njim gre,

in proda vse, kar ima, in kupi tisto njivo“.

Tak skrit zaklad naj mi bo nedolžnost in čednost. Ona je moja edina lepota, moje nar večji bogastvo, moja nar večji čast. Samo z njo zamorem, o Bog! tebi dopasti; samo tisti, ki so čistiga serca, se bodo s tabo večno veselili.

Per darovanji kruha in vina.

Svoje serce, o Bog! ti darujem. Kar je nečisto ali grešno, ne more tebi, o nar svetejši! dopasti. Ni dosti, de se lepo, pobožno in čisto obnašam; ampak tudi nobena huda želja ali grešno nagnjenje mi ne sme serca omadeževati. Ni dosti, de se le gréha varjem, am-

pak tudi nevarnosti in perložnosti grešiti se moram, kolikor morem, ogibati. To hočem storiti; čuti hočem in moliti, de v skušnjavo — v grehe ne pridem; vsih nespodobnih norčij, vse nevarne znanstva in veselice hočem bežati; nikolj ne sme jezik nečiste besedice izgovoriti ali v serce mi priti tako govorjenje. Sramožljivost in varnost naj me zapeljivosti varujete.

Ta sklep je tebi, o Bog! nar ljubši dar; de bi ga le spolnil; daj mi pomoč k temu, o Gospod! prosim te po Jezusu Kristusu, našim Gospodu in Odrešeniku. Amen.

Per Sanktusu.

Ti sam, o Bog! si svet, ves čist in popolnoma.

Ti nam praviš: „Bodite sveti, kakor sim jest svét!“ Ako ravno ne morem biti, tako popolnoma, kakor si ti, si vunder hočem per-zadéti, vedno bolj in čistejši biti, de bom tebe z vsimi dobrimi ljudmi na zemlji in z nar čistejšimi duhovi v nebesih — vsimi angeli in svetniki prav hvaliti in častiti mogel.

Per povzdigovanji.

Jezus, ti nedolžno Jagnje božje! ki si na križi grehe celiga sveta odvzel: zdaj se vnovič v podobi kruha daruješ. Odvzemi tudi moje grehe! Bodi mi milostljiv!

* * *

Jezus! ti si svojo nedolžno kri za odpušenje grehov prelil. Očisti me vsiga! Jest nočem nič več — nič več ne grešiti.

Po povzdigovanji.

Na tvojim križi, o nebeški Zveličar! spoznam ceno svoje duše; tukaj še le vidim, kako strašen zleg je greh. S svojo kervjo si me odkupil, in zdaj bi se zopet z greham smel od tebe ločiti, se večno od tebe, svojiga Zveličarja, ločiti! Ti si za vse ljudi umerl; in jest bi smel koga z nespodobnimi norčijami in pogovori, z nesramno obleko, z razujzdanim življenjem hujšati — nedolžnost zapeljevati in ti kako dušo, za katero

si kri in življenje daroval, zopet iz rok iztergati, in v pogubo, v večno pogubo pahniti! Tvoja kri bi se smela nad njo — nad menoj zgubiti — večno zgubiti — z mojo krivico! —

Jest mislim zdaj z mašnikam na duše v vicah in jih tvoji ljubezni, usmiljeni Bog! perporočim. Kakor zlato se morajo v ognji tudi nar manjših madežev očistiti, ker nič nečistiga v nebesa priti ne more.

Ali bi se ne imel tukaj tudi pek-lenskiga ognja, ki nikoli ne ugasne — hudiga červa, ki nikoli ne pogine, spomniti? Oh, če se manjših grehov ne bom varoval, bom kmalo v hujši zabredel; če kaj storim, kar je zoper sramožljivost

in spodobnost, in mislim: To je le majhna reč! bom zmeraj bolj lahkomišljen, prederzen in v dobrih slab. Zmeraj bolj deleč od tebe, o Bog! se bom pomikal in se brez milosti tvoje svojimu pogubljenju — peklu bližal! —

Iz serca molim: Oče naš! Moj Bog in Oče! moje življenje naj te časti in hvali! Tudi drugim hočem zgled keršanske spodobnosti in krotkosti dati.

Odpusti mi moje grehe in napčnosti. Vsake nevarnosti in perložnosti grešiti se hočem skerbno ogibati, kolikor morem; kadar pa ne morem, bodi ti per meni, de te vedno pred očmi imam.

Očisti me zmeraj bolj od gre-

hov, de se bom zmeraj več tvoje milosti in enkrat tvojiga obličja veselil. Amen.

Duhovno obhajilo.

O de bi moje serce dosti čisto bilo, de bi te, nedolžno Jagnje božje, z mašnikam vred prejeti mogel! O de bi jest vreden bil, de bi ti, o Gospod! k meni peršel in stanovitno v meni prebival! Tode jest nisim vreden! Pa reci le eno besedo svoje usmiljenosti, in moja duša bo zdrava in čista! Očisti me ti; posveti, pokrepčaj me, de se v ljubezni ves s teboj sklenem — de me nobena huda želja, nobeno mikanje greha — nič na svetu od tvoje ljubezni ne loči, o ljubeznjivi Jezus!

Konec in žegen.

Vzemi tadaj, o Bog! moje dobre sklepe z dopadajenjem in žegnaj me, de bi jih tudi spolniti mogel. O poznam svojo slabost in nestanovitnost; toliko gorečejši te pomoči tvoje prosim. Ti si moj narbolji perjatelj in Oče; vodi in vari me na nevarni poti mladosti, de bom mogel z mirnim sercam svoji starosti, smerti in večnosti naproti iti; stori me žegna, s katerim čednost kronaš, deléžniga; daj mi spoznati in okusiti, kolikošno veselje in zveličanje prava čednost tukaj — in tam dela! To te prosim, to upam po Jezusu Kristusu, tvojim Sinu, našim Gospodu in Zveličarji! Amen.

Sveta maša

za mertve.

Vvod.

Pravični, dobrotljivi Bog! Oče vsih ljudi, mi tvoji otroci, smo zdaj v ljubezni in edinosti zbrani, de bi spomin tvojiga Sina obhajali, ki se je na križi za zveličanje tega sveta daroval. Jezus je za vse ljudi umerl; zdaj se pa njegova smert na križi tukej na altarji nekervavo obhaja za vse, žive in mertve.

Spomin daritve, velike ljubezni našiga Odrešenika, obudi tudi našo ljubezin do tebe in do vsih ljudi,

de svoje gréhe obžalujemo, vsim, ki so nas razžalili, odpustimo in tebe, o usmiljeni Oče! prosimo, de tudi ti nam in vsim ljudem odpustiš. Gospod, usmili se nas! Gospod, usmili se vsih živih in mertvih!

Per darovanji.

Nebéški Oče! mi tebi po mašnikovih rokah kruh in vino darujemo, ktera se bota v telo in v kri tvojiga Sina, našiga Odrešenika, spremenila. Ponižno in skesano serce je tebi tudi dopadljiv dar. Spoznam svoje grehe in jih obžalujem; tudi terdno sklenem, v prihodnjič tudi majhnih grehov se varovati. Ti boš enkrat, o Bog! drugač sodil, kakoŕ ljudje zdaj,

in kar se nam zdaj le majhno zdi,
bo pred teboj hudo strahovano.
Nič nečistiga ne pride v nebésa.
Očisti me tedaj, o Gospod! očisti
tudi duše vernih v vicah in naj
jim bo ta daritev tolažba in hla-
dilo, in kmalo naj jih réši iz hu-
diga terpljenja in naj jih perpelje
v večno veselje.

Povzdigovanje.

Jezus! molimo te z živo vero!
Usmili se nas! Bodi vsim milost-
ljiv in usmiljen, ktere si s svojo
smertjo na križi odrešil!

* * *

Jezus! tvoja kri naj očisti nas
in duše tistih, ki so se že s tega
sveta ločili! Jezus, bodi nam in
njim Odrešenik per nebeškim Oče-

tu! Daj enkrat nam, dušam pa zdaj iz vic kmalo k tebi v nebesa priti!

Po povzdigovanji.

Mi perporočimo tebi, o Bog! duše mertvih in te prosimo, usmili se jih. Ti si njih oče, kakor tudi naš. Ti jih vse ljubiš, kakor svoje otroke, in še bolj, kakor jih mi ljubimo. Pa tudi naša prošnja ti je dopadljiva, kadar za nje prosimo, po Jezusu Kristusu. Amen.
*Za duše rajncih staršev, perjatlov in do-
brotnikov.*

Poverni jim, o Bog! na unim svetu, kar so mi dobriga storili in zapustili; poplačaj njih zvestobo in skerbnost z večnim veseljem. Odpusti jim, če so — morebiti za-

voljo mene iz prevelike ljubezni do mene se pregrešili ali iz človeške slabosti kaj zamudili.

Odpusti tudi meni, o Bog! če sim jih z nepokoršino in nehvaležnostjo razžalil. Perzadeval si bom prihodnjič, de jim bom tudi še v grobu ležečim z lepim vedenjem čast delal — njih dobrote k dobri mu obračal, njih nauke zvesto spolnoval. To jim je nar ljubši; to je nar lepši zahvala za vse dobro, kar so mi storili.

Per obhajilu.

Gospod! nisim vredin, k tvoji mizi perstopiti, pa vunder bi se rad s teboj, o Jezus! terdno sklenil.

„Bog je ljubezin; kdor v lju-

bezni ostane, ostane v Bogu in Bog v njem.“

Čez vse hočem Boga ljubiti in bližnjiga, kakor samiga sebe. Ta sveta maša naj me v tem poterdi. Z ljubeznijo do svojiga bližnjiga posebno ljubezin do Boga pokažem. Bog hoče, de svojiga bližnjiga ljubim — on tudi vse ljudi ljubi. Če že mertve, ki jih več ne vidim, ljubim, kako bi živim svojo ljubezin odrekel, ktere imam zmeraj pred očmi! — Če Boga prosim, de bi uboge duše iz vic rešil: kako bi se prederznil, svojiga bližnjiga z nečistimi besedami ali norčijami v pekel pahnuti!

S k l e p.

Naj ti dopade, o nebeški Oče!

molitev tvojih otrok, kakor daritev tvojiga Sina, in daj nam pomoč, de bi se tudi majhnih grehov varvali, za ktere se morajo duše tako oestro in tako dolgo na unim svetu pokoriti, in de bomo z lepim življenjem zmiraj k smerti prepravljani. Saj ne vemo ne ure ne dnéva, kadaj nas boš ti vsigavedni, pravični Bog! pred se poklical. Zdravje, moč in čednost ne varjejo smerti. Naglo in neprevi-dama utegnemo tudi mi umreti, kakor toliko družih. Daj jim, daj, o Gospod! dušam vernih večni pokoj, in večna luč naj jim sveti! Naj počivajo v miru! Amen.

Ljuba mladost!

Spomni se večkrat smerti in uči se, kako ti je živeti.

Misli na svoje poslednje reči in ne boš grešil vekomaj.

Misli zlasti ob času skušnjave ali kadar te grešiti mika: „Kaj bom imel od tega, če se hudimu poželenju vdám? Kako mi bo per sercu, kadar bo smert peršla? — Kako dobro mi bo djalo, če bom sam sebe premagal?“

Ne pojdi nikoli iz pokopališa, prejden za mertve in zase nisi molil. Poglej dobro grobe perjatlov in znan-cov; kličejo ti:

Dans meni, jutri tebi;

Dans rudeč, jutri smerdeč.

Poglej dobro trohnjene kosti in čepine! Bili so, kakor si ti zdaj, in ti boš morde kmalo tak, kakoršni so oni zdaj. Dobro jih poglej. Kaj jim je

ostalo od nekdanje lepote, berhkote
in blišobe? Clo nič. Zdaj so gnjila
trohnoba in pešica praha!

Spomni se, o človek! de si prah
in se boš zopet v prah spremenil!

Litanije

od vsih Svetnikov.

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Oče nebeški, vsigamogočni

Bog,

Sin, vsiga sveta rešnji Bog,

Sveti Duh, resnični Bog,

Sveta Trojica, en sam Bog,

usmili se
nas!

S. Marija,
 S. Mati Božja,
 S. devic Devica,
 S. Mihael,
 S. Gabriel,
 S. Rafael,

za nas Boga
 prositi!

Vsi sveti angeli in arhangeli, za
 nas Boga prosite!

Vse svete verste zveličanih duhov,
 za nas Boga prosite!

S. Janez Kerstnik, } za nas Boga
 S. Jožef, } prositi!

Vsi sveti Očaki in preroki, za nas
 Boga prosite!

S. Peter,
 S. Pavel,
 S. Andrej,
 S. Jakob,
 S. Janez,
 S. Tomaž,
 S. Jakob,
 S. Filip;
 S. Jernej,

za nas Boga
 prositi!

S. Matevž,
 S. Simon,
 S. Tadej,
 S. Matija,
 S. Barnaba,
 S. Lukež,
 S. Marka,

za nas Boga
 prositi!

Vsi sveti apostelni in evangelisti
 za nas Boga prosite!

Vsi sveti učenci Gospodovi, za nas
 Boga prosite!

Vsi sveti nedolžni otrôci, za nas
 Boga prosite!

S. Štefan,
 S. Lavrenc, } za nas Boga prositi!
 S. Vincenc,

S. Fabjan in Sebastjan,
 S. Janez in Pavel,
 S. Kozma in Damjan,
 S. Gervazi in Protazi,

za nas
 Boga
 prositi!

Vsi sveti marterniki, za nas Boga
 prosite!

S. Silvester, za nas Boga prositi!

S. Gregor,
 S. Ambrož,
 S. Auguštín,
 S. Hieronim,
 S. Martin,
 S. Miklavž,

} za nas Boga prosi!

Vsi sveti škofi in spoznovavci, za nas Boga prosite!

Vsi sveti učeniki, za nas Boga prosite!

S. Anton,
 S. Benedikt,
 S. Bernard,
 S. Dominik,
 S. Frančišk,

} za nas Boga prosi!

Vsi sveti mašniki in leviti, za nas Boga prosite!

Vsi mnihi in pušavniki, za nas Boga prosite!

S. Marija Magdalena,
 S. Agata,
 S. Lucija,
 S. Neža,

} za nas Boga prosi!

S. Cecilija,
 S. Katarina, } za nas Boga prosi!
 S. Anastazija, }

Vse svete device in vdove, za nas
 Boga prosite!

Vsi svetniki in svetnice božje, za
 nas Boga prosite!

Bodi nam milostiv, zanesi nam, o
 Gospod!

Bodi nam milostiv, usliši nas, o
 Gospod!

Od vsiga hudiga,

Od vsiga greha,

Od svoje jeze,

Od šibe potresa,

Od nagle in neprevidene smerti,

Od skušnjav hudičevih,

Od jeze, sovraštva in vse hude
 volje,

Od duha nečistosti,

Od treska in hudiga vremena,

Od večne smerti,

reši nas, o Gospod!

Skozi skrivnost svojiga svetiga
včlovečenja,

Skozi svoj prihod,

Skozi svoje rojstvo,

Skozi svoj kerst in sveti post,

Skozi svoj križ in svoje ter-
pljenje,

Skozi svojo smert in svoj pokop,

Skozi svoje sveto vstajenje,

Skozi svoj čudni vnebohod,

Skozi prihod Troštara svetiga
Duha,

V dan sodbe,

Mi grešniki,

De nam zanesesh,

De nam odpustiš,

De nas k pravi pokori perpelješ,

De svojo sveto cerkev vižaš
in ohraniš,

De pastirja apostolskiga in vse
cerkvene stanove v svoji sveti
veri ohraniš,

reši nas, o Gospod!

prosimo te, sliši nas!

De sovražnike svete cerkve po-
nižaš,

De keršanskim kraljem in ob-
lastnikom mir in pravo eno-
voljnost daruješ,

De vsimu keršanskimu ljudstvu
mir in edinost daš,

De nas vse v svoji sveti službi
poterdiš in obderžiš,

De naše misli k nebeškim že-
ljam povzdigneš?

De vsim našim dobrotnikom
večne dari dodeliš,

De duše naše, in naših bratov,
bližnjih in dobrotnikov od
večniga pogubljenja rešiš,

De sad zemlje daš in ohraniš,

De vsim vernim dušam večni
pokoje dodeliš,

De nas uslišiš,

Sin Božji,

Jagnje Božje, ki grehe sveta od-
jemlješ, zanesi nam, o Gospod!

te prosimo, sliši nas!

Jagnje Božje, ki grehe sveta od-
jemlješ; usliši nas, o Gospod!
Jagnje Božje, ki grehe sveta od-
jemlješ; usmili se nas, o Gospod!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Oče naš i. t. d. (tiho).

V. In nas ne vpelji v skušnjavao.

O. Temuč reši nas od hudiga.

Amen.

Molitve

po Litanijah per popoldanji službi
Božji ob nedeljah in praznikih, kateri
niso matere Božje.

K svetimu rešnjimu Telesu.

(Kadar je izpostavljeno).

V. Kruh z nebes si jim dodelil.

O. Kteri ima vso sladkost v sebi.

M o l i m o.

O Bog, kateri si nam v prečudnim zakramentu spomin svojiga terpljenja zapustil, daj nam, te prosimo, svete skrivnosti tvojiga telesa in tvoje kervi tako častiti, de sad tvojiga odrešenja vedno v sebi čutimo. Kteri živiš in kraljuješ z Bogam Očetam v edinosti svetiga Duha Bog vekomaj. Amen.

Za odvernjenje vsih nadlog in nevarnost.

Vsigamogočni večni Bog, nebeški Oče! poglej z očmi svoje neskončne milosti naše reve in nadloge. Usmili se vsih vernih kristjanov, za ktere se je tvoj edino-rojeni Sin, naš Gospod in Zveličar Jezus Kristus, grešnikom voljno v roke dal in tudi svojo drago kri na lesu svetiga križa prelil. Po tem Gospodu Jezusu odverni, mi-

lostivi Oče! zaslužene šibe, sedanje in prihodnje nevarnosti, punte, vojske, kugo, lakoto, dragino, bolezni in vse žalostne revne čase.

Vsigamogočni večni Bog! usmili se svojiga služabnika, našiga Papeža I., in vodi ga po poti večniga življenja, de bo s tvojo pomočjo, kar je tebi prijetno, želel, in z vso močjo storil.

O Bog! pastir in vižar vsih vernikov! glej milostivo na svojiga služabnika našiga škofa I., ki si ga pastirja naše škofije postavil; dodelil mu, de tistim, čez ktere je postavljen, z besedo in z djajanjem k dobrimu služi, in tako s čedo, ki mu je zročena, večno življenje doseže.

Bog, varh vsih kraljestev, dodeli svojimu služabniku, našimu cesarju I., svojo moč, s ktero se sovražnik premaga, spoznati in častiti, de

bo, ker je iz tvoje volje cesar postal, tudi v tvojim varstvu vselej mogočen.

Razsvetli in poterdi v vsim dobrim duhovske in deželske oblastnike in gosposke, de nas bodo na vse to napeljevali, kar zamore k tvoji Božji časti, k našimu zveličanju in k miru in k sreči vsiga keršanstva perpomoči.

Prosimo tudi, kakor hočeš, de nam je prositi, za svoje prijatle in neprijatle, na zdrave in bolne, za vse žalostne in revne kristjane, za žive in mertve.

Vsigamogočni večni Bog, ki gospodujež čez žive in mertve, in se usmiliš vsih, ktere iz vere in dobrih del za svoje spoznaš, pohlevno te prosimo, de vsi, za ktere smo se namenili moliti, kteri so še per življenji ali pa so se že s sveta ločili, na prošnjo vsih tvo-

jih svetnikov od tvoje dobrote odpušenje vsih svojih grehov dosežejo.

Dodeli nam, o Bog miru! pravo edinost v veri brez vsiga razdertja in ločitve. Preoberni naše serca k pravi pokori in k poboljšanju našiga življenja. Užgi v nas ogenj svoje ljubezni. Daj nam goreče želje po vsi pravičnosti, de ti bomo kakor tvoji pokorni otroci v življenji in smerti prijetni in dopadljivi.

Tebi bodi vedno perporočeno, o Gospod vse naše djanje in nehanje, naše delo in opravilo, naše življenje in naša smert. Daj nam tvojo milost tukaj vživati in tamkej z vsimi zvoljenimi doseči, de te bomo v večnim veselji in zveličanji hvalili in molili. To nam dodeli, o Gospod, nebeški Oče! po Jezusu Kristusu, tvojim ljubim

Sinu, Gospodu našim in Odrešeniku, kateri s teboj živi in kraljuje v edinosti svetiga Duha Bog vekomaj. Amen.

V. Božja pomoč ostani vselej per nas.

O. Amen.

Oče naš i. t. d. Češena si Marija i. t. d. (petkrat.)

Lavretanske litanije

v čast prečiste Device Marije.

(Ob praznikih Matere Božje in ob sabotah).

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod usmili se nas!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Oče nebeški, vsigamogočni Bog,
usmili se nas!

Sin, vsiga sveta rešnji Bog, usmili
se nas!

Sveti Duh, resnični Bog, usmili
se nas!

Sveta Trojica, en sam Bog, usmili
se nas!

S. Marija,

S. Mati Božja,

S. devic Devica,

Mati Kristusova,

Mati milosti Božje,

Mati prečista,

Mati brez madeža,

Mati nedolžna,

Mati presveta,

Mati ljubeznjiva,

Mati prečudna,

Mati našiga stvarnika,

Mati našiga odrešenika,

Devica modra,

Devica častitljiva,

Devica hvale vredna,

Devica mogočna,

za nas Boga pros!

Devica usmiljena,
 Devica verna,
 Podoba pravice,
 Sedež modrosti Božje,
 Začetek našiga veselja,
 Posoda duhovna,
 Posoda časti vredna,
 Posoda vse svetosti,
 Skrivnostna roža,
 Turn kralja Davida,
 Turn slonokosteni,
 Hiša zlata,
 Skrinja miru in sprave,
 Vrata nebeške,
 Zgodnja Danica,
 Zdravje bolnikov,
 Perbežališe grešnikov,
 Troštarca žalostnih,
 Pomoč kristjanov,
 Kraljica angelov,
 Kraljica očakov,
 Kraljica prerokov,
 Kraljica apostelnov,

za nas Boga prosí!

Kraljica marternikov,	} za nas Boga prosi!
Kraljica spoznovavcov,	
Kraljica devic,	
Kraljica vsih svetnikov,	

Jagnje Božje, ki grehe sveta od-
jemlješ; zanesi nam, o Gospod!

Jagnje Božje, ki grehe sveta od-
jemlješ; usliši nas, o Gospod!

Jagnje Božje, ki grehe sveta od-
jemlješ; usmili se nas, o Gospod!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Oče naš i. t. d. Češena si Ma-
rija i. t. d.

Molitve.

K presvetimu rešnjimu Telesu.

(Kadar je izpostavljeno.)

V. Kruh z nebes si jim dodelil.

O. Kteri ima vso sladkost v sebi.

M o l i m o.

O Bog! kateri si nam v prečudnim zakramentu spomin svojiga terpljenja zapustil, daj nam, te prosimo, svete skrivnosti tvojiga telesa in tvoje kervi tako častiti, de sad tvojiga odrešenja vedno v sebi čutimo. Kteri živiš in kraljuješ z Bogam Očetam v edinosti svetiga Duha Bog vekomaj. Amen.

K sveti divici, materi Marii.

Pod tvojo pomoč perbežimo, o sveta Božja porodnica! ne zaverzi naših prošinj v naših potrebah, temuč reši nas vselej od vsih nevarnost. O častitljiva in žegnana devica; naša gospa, naša srednica, naša besednica, naša pomočnica. S svojim Sinam nas spravi; svojimu Sinu nas perporoči; svojimu Sinu nas izroči.

V. Prosi za nas, sveta Božja porodnica!

O. De bomo vredni obljub Kristusovih.

M o l i m o.

Dodeli nam, tvojim služabnikom, prosimo, Gospod Bog! de vedno zdravje na duši in telesu uživamo; in de bomo po častitih prošnjah presvete Marije, vselej device, od sedanje žalosti rešeni, in večniga veselja deležni.

Od I. nedelje po binkuštih do I. adventne nedelje.

Češena bodi, kraljica, mati milosti, življenje, sladkost in upanje naše, bodi češena! K tebi vpijemo zapušeni Evini otroci; k tebi zdihujemo žalostno in objokani v tej dolini solz. Oh, obrni tedaj, naša pomočnica! svoje milostive oči v nas, in pokaži nam

po tem revnim življenji Jezusa, zegnani sad tvojiga telesa; o milostiva, o dobrotljiva, o sladka devica Marija!

V. Prosi za nas, sveta Božja porodnica!

O. De bomo vredni obljub Kristusovih.

M o l i m o.

Vsigamogočni večni Bog! ki si dušo in telo častite device matere Marije, de bi vredno prebivališče tvojiga Sina biti zaslužila, s per-pomočjo svetiga Duha perpravil; daj, de homo, ki se njeniga spomina veselimo, po njenih milostivih prošnjah od prihodnjih zlegov in večue smerti rešeni.

K svetimu Jožefu.

Glejte, zvesti in modri hlapec, kteriga je postavil Gospod čez svojo družino.

V. Prosi za nas, sveti Jožef.

O. De bomo vredni obljub Kristusovih.

M o l i m o.

Naj nam, prosimo, Gospod! za-
služenje ženina tvoje presvete ma-
tere Marije pomaga, de, kar naša
slabost ne premore, nam bode po
njegovih prošnjah dodeljeno.

Za vse potrebe.

Ponižno, Gospod! te prosimo,
razveži po svoji milosti naših gre-
hov vezi, in ohrani po prošnjah
svoje izvoljene matere, ljube de-
vice Marije, in vsih svojih svet-
nikov nas, svoje služabnike, naše
dobrotnike in naše pohištvo v vsi
svetosti; tudi očisti vso našo ro-
dovino in naše prijatle od hudobe
in grehov, in napolni jih z lepi-
mi čednostmi; dodeli nam mir in
zdravje, odverni od nas vidne in

nevidne sovražnike, in odženi vse hude želje; daj nam zdravo vreme in dobro letino, skaži milost našim prijatlam in neprijatlam, in obvari to faro z vsimi, kateri v njej prebivajo, kuge, lakote, vojске, ognja, potresa, povodnji; in dodeli milostivo vsim vernim keršenikam, živim in mertvim, v nebeškim kraljestvu večno življenje, mir in pokoj. Obvari našiga papeža I., našiga škofa I., našiga svetliga cesarja I., in vso našo duhovsko in deželsko gosposko, in vse keršansko ljudstvo vsih nadlog in vsiga zlega. In tvoj žegen pridi z nebes doli na nas; in bodi vselej nad nami. Po Gospodu našim Jezusu Kristusu, Sinu tvojim, kateri s teboj živi in kraljuje v edinosti svetiga Duha, Bog vekomaj. Amen.

V. Božja pomoč vstani vselej per nas.

O. Amen.

Oče naš i. t. d. Češena si Marija i. t. d. (petkrat).

Od pokore.

Ako si smerten greh storil, o ne mudi se ne en miglej, s serčnim obžalovanjem *iz ljubezni do Boga* in ob prvi perložnosti v zakramentu pokore zopet božjo milost zadobiti — sicer je vse, kar med tem dobriga storiš, za večnost zgubljeno in tudi tvoja duša je večno pogubljena, če med tem umerješ.

Spovej se večkrat, in če imaš tudi le majne grehe, se hiti spokoriti in jih objokovati; ker tudi majhni grehi

razžalijo Boga in zapeljejo, ako jih vnemar pušaš, kmalo v večji grehe, kakor bolezin smert perpelje.

Pojdi pa k spovedi vselej dobro perpravljen in

Pokličí svetiga Duha na pomoč.

Če imaš res resnično voljo se spovedati in poboljšati, ti bo Bog gotovo tudi pomoč dal. Prosi ga za to iz serca:

Moj Bog! zdaj se hočem spovedati, in *prav spovedati*. Pa brez tvoje pomoči ne zamorem nič! Pomagaj mi! Sveti Duh! razsvitli, vodi in vterdi me, de svoje grehe prav spoznam, jih obžaljujem, se jih odkritoserčno spovem in se resnično poboljšam. Zato te prosim po Jezusu Kristusu, našim Gospodu in Zveličarji. Amen.

Sprašaj svojo vest.

Če svojih grehov ne spoznaš, se tudi poboljšal ne boš.

Ti že sam veš, kaj je greh, kaj ni prav, če svojo vest prav na tanko — po zapovedih božjih in cerkvenih sprašaš. Premišluj dolgo in dobro, kako si v mislih, z željami, z besedami; v djanji grešil; in sicer

Zoper Boga.

Kako si svojo zadnjo spoved opravil? — Ali si se dosihmal kaj poboljšal? — Ali si naloženo pokoro natančno opravil?

Kako si svojo zjutrajno in večerno molitev opravil? — Ali si tudi podnevu večkrat v Boga mislil?

Ali nisi nikoli zoper Boga mermral? nikoli njegovimu svetimu imenu ali družim svetim rečem nečast storil? Nisi nikoli klel, se rotil?

Kako si se v cerkvi zaderžal? Ali

se nisi nepotrebama okrog oziral, poslušal, kaj drugi govoré, ali clo sam govoril in torej tudi druge motil in pohujšal? Ali si bil per maši s spodobno pobožnostjo (andohtjo) — ter se spomnil Jezusove smerti na križi? — Ali si poslušal zvesto pridigo in keršanski nauk — k svojimu pridu?

Kako si nedelje in praznike — zlasti popoldne in zvečer praznoval?

Ali nisi nikoli zoper božjo usmiljenost ali clo s prederzno mislijo grešil: „*Saj se lahko zopet spovem?*“

Zoper bližnjiga.

Kako si bil proti svojim staršem in predpostavljenim? Ali jih nisi z nepokoršino — s slabim zaderžanjem žalil?

Ali nisi bil nevošljiv, togoten ali serdit?

Ali nisi družih zaničeval, zasmehoval, ali z njimi slabo ravnal? Jim kaj hudiga pervošil?

Ali nisi nikogar z gerdimi primki razžalil? Nikogar pa krivim tožil, pomanjševal ali černil? Ali nisi neznanih pregreškov brez potrebe in prida — le is lahkomišljenosti in ošabnosti, ali clo iz hudobije in hudoželjnosti razglasil?

Ali nisi nikoli lagal ali goljfal?

Ali nisi drugim škode delal — nisi nič ukradil ali spridil — ali k temu pomagal — k temu molčal, ko bi bil lahko kaj taciga odverniti zamogel?

Ali nisi pohujševal — z nečistimi pogovori ali pesmimi, z nesramno nošo ali vedenjem? Ali nisi nikogar k grehu navajal — dražil — nedolžnosti zapeljeval? Ali se nisi z molčanjem ali z dopadajenjem ptujih grehov kriviga storil?

Ali nisi družih iz nevošljivosti — čednost in spodobnost zamehovaje — v dobrim zaveral?

Zoper samiga sebe.

Ali nisi *radovoljno* kaj nečistiga mislil? Ali nisi radovoljno — kaj nečistiga gledal, pohujšljivih pogovorov poslušal, z nevarnim znanstvom k temu perložnosti dajal? Ali nisi res še v bližnji nevarnosti in perložnosti greha?

Ali nisi kaj pregrešniga želel? Ali nisi greha iskal?

Ali nisi nič storil ali dovolil, česar bi se Boga in samiga sebe sramoval in bal?

Ali nisi bil nezmeren v jedi in pijači?

Ali nisi nič po nepotrebnim — z igrami ali v obleki zapravljal?

Ali nisi bil len per delu?

Ali nisi nič opustil, kar bi bil zamogel in mogel storiti?

V katerih rečeh si nar bolj slab?

Obžaluj grehe in skleni, nič več ne grešiti.

Kesanje ti mora iz serca priti, in žal ti mora biti posebno zavoljo Boga.

Pomisli tedaj, de je Bog nar večji, nar bolj ljubezni vredna dobrota, de je tvoj nar boljši Oče — in de je greh zaničevanje Boga, strašna nehvaležnost in nepokoršinosť do Boga; tedaj nar večí razžaljenje božje.

Obudi poprej v sercu ljubezin do Boga. Potem bo obžalovanje se samo v tebi unelo in ti gotovo iz serca peršlo, in tako boš zdihoval:

Moj Bog! ti si nar večí dobrota; tebe bi mogel čez vse ljubiti! — pa kako sim te ljubil? — Ti si moj nar boljši Oče, jest sim tvoj otrok; — pa kakšen otrok! — Kako ti jest moram dopasti? Jest sim tebi s svojimi grehi, z nehvalež-

nostjo in z nepokoršino razžalil!
Spoznam to in iz serca obžaljujem.

Usmiljeni Oče! odpusti mi zavolj Jezusa; perzanesi svojimu otroku, ki se resnično poboljšati hoče. Terdno sklenem s tvojo pomočjo se poboljšati, vsakiga prostovoljniga greha in tudi perložnosti k grehu se ogibati, kolikor mi je mogoče.

Pomisli tudi, *kaj*, *kje*, *kdaj* in *kako* si narvečkrat grešil. Spovednik ti bodo pomagali in te podučili, kako se boš poboljšati mogel. Kadar boš ves dobro popravljen, pojdi k spovedniku in prosi jih za žegen.

Spovej in spoznaj svoje grehe.

Ne zamolči nič iz boječnosti ali napčine sramožljivosti. Spovednika se ti ni bati, veselje ima, če vse

odkritoserčno poveš, kar si grešil. Sramuj se grešiti, pa spovedati se nikar ne sramuj; zakaj to kaže in pomaga k poboljšanju, če se ne sramuješ. Saj spovednik tudi nikomur povedati ne smejo, kar se spoveš; njim je le na tvojim poboljšani ležeče.

Če prostovoljno kaj veliciga ali kaj gerdiga zamolčiš, ti tvoja spoved nič ne pomaga — še večji greh — rop božji storiš; — tudi spovednik ti ne morejo pomagati. Enkrat boš mogel vunder le povedati, in če dalj časa odlašáš, bolj težko te bo stalo; povej raj zdaj koj! oj kakó lahko ti bo per sercu, ako se skesano spoveš.

Povej koj per začetku spovedi, če si morde kdaj per spovedi kaj gerdiga zamolčal, ker si se bal, ali če se nisi prav, brez kesanja, brez terdniga sklepa se poboljšati, spovedal.

Sicer pa povej koj, ko se začneš

spovedovati, kdaj si se poslednjič spovedal, kaj si od tistihmal hudiga storil. Le odkritoserčno se obtoži.

Spoved naj bo kratka; opusti vse, kar k spovedi ne gre; ne imenuj nepotrebama družih po imenu; sam sebe toži in ne družih.

Če dvomis (cviblaš), če je to ali uno greh ali ne, poprašaj spovednika. Ne ustraši se, če te kaj prašajo, dobro ti žele; le svetovati in pomagati ti hočejo.

Poslušaj poslednjič dobro, kaj ti spovednik pravijo, kaj imaš prihodnje storiti, kaj opustiti.

Po spovedi.

Obudi še enkrat kesanje nad svojimi grehi in ponovi svoj sklep. Stori, kar so ti spovednik ukazali, in ne pozabi njih naukov in opominovanja. —

Pokora ali zadostovanje za greh pa ne obstoji samo v kakih molitvicah,

katere za pokoro dobiš. Resnično se moraš tudi poboljšati. Tudi moraš vse poravnati in nadomestiti, kar še poravnati in nadomestiti moreš. Storjeno škodo drugim poplačaj. To gre k zadostovanju za greh.

Molitev po spovedi.

O Bog! ti si mi grehe odpustil. Ti imaš zopet dopadajenje nad menoj, kadar se poboljšam. Res se hočem poboljšati, tudi vse opustiti, kar bi me k hudimu zape-ljati utegnilo; po spovednikovim svetu se hočem ravnati in se večkrat spomniti, de si vsigapričijoč in vse veš, kar storim ali mislim. Daj, o ljubi Oče! de ti bom v prihodnje tvoj dobri, pokorni otrok, po Jezusu, tvojim Sinu, našim Gospodu in Zveličarji. Amen.

Od svetiga obhajila.

Če res Boga ljubiš in za svoje boljšanje skerbiš, ne boj se zavolj svojih vsakdanjih slabost, ki jih obžaljuješ in odpraviti želiš, k svetimu obhajilu perstopiti. Ponižaj se pred Bogom in zaupaj v Jesusa. Ravno per sv. obhajilu boš moč k dobrimu in dušni pokoj zadobil.

Misli si per sv. obhajilu vselej prav živo, kar si per sveti maši v teh bukvicah bral, Jezusa per zadnji večerji in na križi; spomni se njegove daritve — njegove smerti in daruj sam sebe, svoje serce in življenje z Jezusom združen Bogu.

Vervaj in ljubi! in vredno se boš k svetimu obhajilu perpravil.

Molitev pred sv. obhajilam.

Perstopim k tvoji mizi, o Je-

zus! Sej si nas ti sam povabil ter rekel: „*Pridite k meni vsi, kateri se trudite in ste obteženi, in jest vas bom poživil*“. Ko k tvoji mizi perstopim, očitno pokažem, de v tebe verujem, ako te ravno ne vidim.

Verujem, o Gospod! de pod podobo kruha tvoje telo z mesam in kervjo, kakor Boga in človeka prejmem. Ti si sam rekel: „*To je moje telo! — To storite v moj spomin!*“ To je tvoje telo, katero si za nas na križi daroval: to je večni spomin tvoje ljubezni, po kateri z nami terdno združen biti kočeš.

Koga smem vse od tebe, o ljubi Zveličar! *upati*, ki si svoje telo

za nas v britko smert dal in ga še našim dušam v živež in v zastavo večniga življenja daješ. Ti si sam rekel: „*Kdor ta kruh (vredno) je, bo večno živel!*“

Kako neizrečeno si ti nas ljubil, o Jezus! „*Nihče nima*“, kakor si sam rekel, „*večji ljubezni, kakor, kdor za svoje perjate umerje.*“ Ti si svoje življenje na križi za svoje sovražnike — za nas dal, ki smo še grešniki bili. Kako bi tebe ne ljubil, o ljubeznjivi Jezus! pa kako malo te vender ljubim! Kaj storim, kaj terpim iz ljubezni do tebe, ki si za me toliko sloril in toliko terpel? — Kako mlačen sim jest v ljubezni božji — v ljubezni do svojiga bližnjiga! — In

vunder bi se mogel s teboj, o Jezus! ves v ljubezni združiti, kakor zdaj ti svoje telo z menoj združiš! Tode jest nisim vreden, de ti v moje grešno serce prideš; — pa reci le z besedo svoje usmiljenosti, in moja duša bo ozdravljena.

Jezus! tvoje nar svetejši telo naj očisti, vterdi in ohrani mojo dušo v večno življenje!

Po svetim obhajilu.

Jezus! ti si per meni; ti moj božji perjatel in odrešenik, moj Gospod in moj Bog! — ti si per meni; kaj sim jest pred teboj; molim te v nar globokejši ponižnosti!

Zahvalim se ti za veliko milost,

ktero si mi skazal. Kaj je zamogla tvoja ljubezin še več dati in storiti? Kako ti hočem ljubezin verniti?

Moje serce hočeš ti od mene iméti, moje celo serce. Kakor si se ti vsiga za me daroval, se moram tudi jest tebi darovati — samo tebi živeti, ki si iz ljubezni do mene umerl. Samo ti v meni živi — tvoj duh, duh svete ljubezni naj moje celo serce oživi — tvoj svet zgled naj se iz vsih mojih besedi in del kaže. To bodi moja hvaležnost, to bodi sad moje molitve.

Iz ljubezni do tebe terdno sklenem, vselej kakor prav kristjan živéti. Dans ponovim obljubo, ki sim jo per svetim kerstu storil:

Jest se odpovem hudiču, vsimu njegovimu napuhu, vsim njegovim delam — vsimu grešnemu veselju — vsim nevarnim znanstvam in veselicam. Vse hočem zvesto spolniti, kar sim per spovedi obljubil.

Ali koliko sklepov sim že naredil — in kako malo sim jih spolnil? Pa kaj bi se še le zgodilo, ko bi ne ponavljal večkrat svojih sklepov per spovedi — ko bi ne šel večkrat k tvoji mizi in ko bi se ne poživiljal večkrat z nebéškim kruham? O moj Jezus! pokrepčaj mojo dušo s svojim svetim telésam, daj mi pomoč zoper skušnjave k grehu, pomoč k poterpežljivosti v nadlogah in v terpljenji, k stanovitnosti v dobrim do konca

življenja. Ti si sam rekel: „*Kdor moje meso jé, in moja kri pije, ostane v meni in jest v njem*“.

O ostani v meni, jest ostanem v tebi! Nič, kar nič naj me več ne loči od tvoje ljubezni.

Dan svetiga obhajila naj ti bo dan veselja in praznik. Veseli se v Gospodu in pokaži tudi drugim, kako veselje je to za dašo, kadar se z Jezusam združi.

Živi pa tudi sveto ta sveti dan. Ponovi svoje dobre sklepe in beri lepe duhovne bukve. Zlast pa beri sledeče:

Koristne nauke in opominovanja

večkrat,

zlasti pa na dan sv. obhajila.

1. Za mladost sploh.

Nič ne čislaj in ne hrani bolj

skerbno, keršansko mladost! kakor svojo *nedolžnost*, čistost serca. Nar lepši lepota tvoje starosti je ona — tvoje nar večji bogastvo na zemlji. Ona ti da veselo serčnost, moč in življenje, ona ti perpravlja pravo veselje; ljudem in Bogu te dopadljiviga stori — in na unim svetu te lepa, neminljiva krona pred sedežem nedolžniga Jagnjeta čaka.

Nečistost je pa gnusoba pred Bogam in pred vsimi poštenimi ljudmi; zdravje spodkopuje in življenje krajša; hudo očitaje vesti, sramota, revšina so njeni nasledki — že na tem svetu; *pa še večji gorje nečistimu človeku na unim*

svetu, ker ne pojde v nebeško kraljestvo!

Oh! nedolžnost enkrat zgubljena — je večno zgubljena — tudi z narskrivnejšim greham — že s pervim dovoljenjam v kako grešno veselje!

Ako hočeš ti, ljuba mladost! svoje nar večji bogastvo, svojo nedolžnost obvarovati, ter časni in večni nesreči oditi; živi po lepim nauku svojiga Zveličarja: „*Čujte in molite, de v skušnjavo ne padete!*“ Mat. 26, 41. Torej

Č u j!

1. Dobro pazi, kaj se v *tebi* in *okrog tebe* godi.

Ti imaš svoj predrag zaklad v slabi posodi. Nar bolj nevarniga

sovražnika imaš sam na sebi — ta je perrojeno nagnjenje k hudimu, telesno poželenje, ki ti greh tako mikaven kaže, de Boga in vsiga pozabiš, kar bi te imelo greha varovati.

Zateri tedaj koj pervo nečisto nagnjenje; zoperstavi se koj v začetku skušnjavi. Ugasni iskrico, dokler večji ne postane. Verni se koj od tacih reči, ki ti hude misli delajo; oberni svoje oči od njih, počni kaj družiga; zapusti kraj, oseba (peršono), reč, ktera ti je nevarna.

Ako v sebi nagnjenje čutiš, kteriga bi nikomur lahko — brez sramote razodeti ne mogel: te že ravno to opominja, de svojimu spoved-

niku serce odkri. Kdor je oslep-
ljen, si nemore sam ne svetovati,
ne pomagati. Prosi Boga, de te
razsvetli.

2. Ravnaj se skerbno in zvesto
po svoji vesti, notrajnim glasu;
bodi zlo zlo sramožljiv v mislih,
v besedah in v vedenji, kakor tudi
v obléki. Ako je sramožljivost
zgubljena, je vse zgubljeno.

Ne imej tega za kako majhno
reč, ako je le nekoliko spodobnosti
nasproti. Ne misli nikoli: „To ni
tako napčno“; ali: „Le toliko ho-
čem; več pa ne“. O tvoja slabost
bi se čedalje bolj narašala; ti bi
bil čedalje bolj lahkomišljen in pre-
derzen; ti bi se čedalje bolj od
Boga in njegove milosti odmikal.

Kdor že pada, tudi gotovo pade. Ne zaupaj v samiga sebe preveč nikoli; pred in globokeje boš padel, kakor se nadjaš. Ne dovolji v nič nespodobniga; ubrani se koj v začetku vsaki skušnjavi, vsaki nevarnosti, če ne, bo prepozno; ti si preslab, pogubiš se.

3. Vari se skerbno, de sam svojiga sovražnika, hudiga nagnjenja s svojimi očmi, s poslušanjem pohujšljivih pogovorov ali pesem, z branjem gerdih bukev — ali kakor bodi koli, ne zbudiš. Vari se vsih nemarnih norčij, vsih nespodobnih pesmic, kvantin burkov. Ne smejaj se, ne kaži dopadajenja nad tacimi rečmi. Derži se raj zmeraj modro, opominjaj razujzdane

ljudi molčati ali pa pogovor na kaj družiga obračaj. Zapusti jih, če nič ne pomaga.

4. Bodi spodoben in sramožljiv, tudi če si sam. Spoštuj samiga sebe, ker si *ud Jezusa Kristusa, tempel božji. Bog vse vidi*. Ne stori nič, česar bi se sramovati mogel.

5. Vadi se že v mladosti sam sebe po keršansko zatajevati. To je potrebno; odtergovaj si večkrat prostovoljno nekoliko jedi in pijače, spanja, govorjenja, pogledovanja in poslušanja — tudi perpušeniga veselja. Uči se v malih perpušenih rečéh *premagovati samiga sebe*, de se boš v težjih premagati mogel, kadar ti bo treba, si kako neperpušeno veselje odreči.

6. Vari se *postopanja*, ki je vsih hudobij začetek. Počni tudi ob praznikih kaj koristnega, de ne boš imel perložnosti, se s hudimi rečmi ali mislimi pečati. Kadar ponoči spati ne moreš, misli, de je Bog povsod pričujoč, de mora vsak umreti, misli na večnost — Moli. Ne leži — tudi v praznikih nikoli, iz lenobe ali mehkužnosti v postelji, če je čas vstati. Če se že per vstajenji ne moreš premagati, kako se boš podnevi premagal, kadar velike skušnjave pridejo!

7. Vari se *nevarnosti* — perložnosti grešiti, kolikor moreš. Že to je greh, če se prostovoljno in lahkomišljeno v kako nevarnost podaš.

Beži pred hudobno družno; bolj nevarna in kužna je kakor kuga. Večdel mlade ljudi slaba tovaršija spridi — ob nedolžnost perpravi. Kdor pride med volkove, mora z njimi tuliti.

Ne daj se zapeljati ali nago-
varjati; ne poslušaj hudobnih ljudi,
če ti pravijo, de to ali uno ni
greh. Saj sam veš, kaj ni prav;
vest ti pové. Ako nedolžnost in
čednost zasmehujejo, se ne daj
premotiti; v sercu te morajo vun-
der še čislati in se sami sebe sra-
movati.

Hudih zgledov ne posnemaj; za-
peljejo. Ne misli nikoli: „Saj drugi
tudi tako delajo!“ Če se drugi v
brezno zagreznejo, ali se hočeš

ti tudi? Kar ni prav, ne more prav biti, ko bi *tudi vsi* to delali. Široka cesta, pravi Jezus, po kateri več del ljudi hodi, pelje *v pogubljenje*. Perzadevaj si raj po ozki stezi v nebeško kraljestvo priti.

8. Večidel per vsih *zbirališih* in *razveseljevanjih* mladih ljudi se vse *nespametno* godi. Per *plesanji* nedolžnost obledi, domu grede k grobu hiti; *pijančevanje* spodkopuje zdravje in premoženje, *vasovanje* — *ponočevanje* pelje v pekel.

9. Z osebami družiga spola ne hodi nikoli sam, ne bodi nikoli preveč z njimi perjazen. Ognja ne k slami! Ako ravno v začetku nič hudiga v sercu nimaš; tvoja čednost je vunder v nevarnosti.

Večdel posvetna ljubezin žalostno mine — z gréham. Iz grešniga znanstva nikoli srečen zakon ne pride. Kako se zamorejo taki zakonski ljudjé resnično ljubiti in čislati? Kakšen izgled bodo taki kdaj svojim otrokam zapustili?

10. Če si v kaki zavezi — v kaki hiši ali službi, kjer se nape-ljevanju k grehu skorej ubraniti ne moreš, jo zapusti, pred ko moreš; naj velja, kar hoče: *biti mora!* To bi bila nar bližji perložnost k grehu, v kateri bi brez greha ostati ne mogel. Pojdi tedaj proč, odtergaj se — in zaupaj v Boga; on te ne bo zapustil. Kar boš pa iz ljubezni do čednosti — do Boga storil, se bo ti gotovo še v tem

življenji — in v unim večno dobro povernil! Bog ti bo vse poplačal.

Čuj tedaj, vari se nevarnosti; to je naravno in naravno bolj potrebno. Čuj in

M o l i.

Ko je enkrat učencam serce upadlo, so Jezusu rekli: Kdo more per tacih nevarnostih, v tacih skušnjavah zveličan biti? In on jim je odgovoril: „*Kar je ljudem nemogoče, to je Bogu mogoče*“. Luk. 1, 8.

O ljuba mladost! ti se sama ne moreš varovati; torej se derži Boga: moli, prosi ga večkrat in serčno, de te s svojo dobrotljivostjo in vsigamogočnostjo varje

in ti pomoč da, de bi čul in se za-nj bojeval.

Dokler boš rad in pobožno molil, Bog gotovo ne bo perпустиł, de bi grešil. Kadar pa človek molitev opuša, grešiti začinja. Torej:

1. *Moli.* Imej Boga, svojiga vsigavedniga Očeta in sodnika vedno pred očmi in v sercu — podnevi in ponoči, bodi si sam ali v družni. Kar koli storiš ali storiti hočeš, imej Boga pred seboj.

2. *Vsakdan* prosi Boga, de te na tvojih nevarnih potih vodi in varje. Pomisli *vsako jutro*, kako se zaderži v okoljšinah, v ktere bi priti vtegnil. Pomisli *zvečer*, kako si se res zaderžal. Ponovi *podnevi* večkrat svoje dobre skle-

pe, zlasti pred kako nevarnostjo, če se je ne moreš ogniti — in pojdi s pobožnimi mislimi k pokoju.

3. Ob času *skušnjave* prosi Boga pomoči, poglej svojiga križaniga Jezusa; glej, kaki zleg je greh — kaj je mogel terpeti, de je tebe odrešil! Ali bi bil zate zastojn svojo kri prelil? Izgovarjaj pobožno in z zaupanjem presveto ime *Jezus*. Misli na smert — na večnost. Reci s serčno stanovitnostjo: „Nak! nočem! Bog me obvari!“ In on te bo obvaroval.

4. Nedelje in praznike dobro praznuj. V téh dnevih se sicer nar več grehov stori; mladost se zapeljuje; nedolžnost in čednost se pogublja.

Pridi, kolikorkrat ti je mogoče, v svojo farno cerkev k službi božji. Poslušaj pridno božjo besedo, pridigo in kersanski nauk. K sercu si jo vzemi in ohrani jo v sercu. Spomni se tisti dan in tudi v tednu večkrat tega, kar si dobriga slišal,

Pridi tudi popoldne, če moreš, v cerkev k očitni službi božji in tudi še zunej té sam natihim svoje molitve opravljaj, ter premišluj sveti križev pot. Premisli, kaj je Jezus iz ljubezni do tebe terpel — kako drago te je odkupil. — Obiskuj ga v presvetim rešnjim Telesu; odpri tukaj v veri in v zaupanji svojimu božjimu perjatlu in Odrešeniku celo svoje serce. Jezus — Jezus naj ti bo vse v vsim.

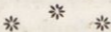
Postoj večkrat na pokopališi in misli: „Koliko jih tukaj leži, ki so bili mlajši in močnejši, ko jest. Bili so, kar sim jest; in jest bom, kar so oni — morde kmalo gnjiloba, prah in pepel“. — „Spomni se poslednjih reči, in ne boš rekoma j grešil.“

Beri ob praznikih in nedeljah tudi doma lepe bukve; vadi se lepih djanj, ljubezni do bližnjiga in usmiljenosti; svari tudi druge, kolikor moreš, de ne bodo v nevarne tovaršije in veselice zahajali. Obiskuj bolnike. O! per bolnikih se more mladost veliko koristniga učiti.

5. Spovej se in perstopi k svetimuh obhajilu večkrat, dobro perpravljjen in s pobožnim sercam.

Tvoj spovednik naj ti bo nar bolji perjatel in svetovavec; nebeški kruh naj ti bo nar bolji pomoč zoper tvoje slabosti.

6. Časti s pobožnim sercam prečisto devico Marijo, mater božjo, Misli si njeno lepo življenje, njeno čistost, njeno pohlevnost, kadar se njeni prošnji perporočáš — in posnemaj jo.

Ako si bil tako nesrečen, de si se zoper čistost pregrešil, objokuj in obžaluj ta greh vse svoje dni! Svoje nedolžnosti res ne moreš več nazaj dobiti! — Pa poboljšati se zamoreš — poboljšati se moraš; odslej sicer se v zme-

raj večji grehe zakoplješ in v pogubljenje hitiš.

Ponižaj se toraj pred Bogom in pred ljudmi; spoznaj svoje slabosti; uči se v prihodne bolj skerbno čuti, bolj moliti, de zopet ne *grešiš*. Hiti, oh! hiti k božji milosti — svojimu spovedniku, spovej se s skesanim in odkritim sercam — nič ne zamolči, nič ne perkrivaj, nič ne zmanjšuj; drugač ne dobiš, odpušanja; ne vpokojiš svoje vesti.

Poboljšaj se resnično in stano-
vitno. Raztergaj vezi greha —
ogibaj se nevarnosti, perložnosti.
Perzadevaj si vse hudo, kar si z
greham storil, zopet popraviti, ko-
likor je v tvoji moči, in zaupaj v
neskončno usmiljenost božjo, ki ne

želi pogubljenja grešnikov, ampak, de se spreobernejo in poboljšajo. —

II. Za mladenče posebno.

Pomisli večkrat, keršanski mladenec! pomisli dobro, kako čuj in moli, de se vse nečistosti obvaruješ in clo nič ne storiš, ne govoriš, s komur bi tudi druge k temu grehu zapeljati utegnil. Vtisni si torej sledeče nauke dobro v serce:

1. *Spoštuj samiga sebe*, poslušaj vselej opominovanje in svarjenje svoje vesti. Bog vidi tebe, vidi vse. Ne stori nič; česar bi se sramovati mogel, nič, če ne veš dobro, ali je zoper sramožljivost in spodobnost ali ne.

Veliko, veliko mladih ljudi ne

poslušša svoje vesti; marsikteri si na skrivnim kaj storiti upa, česar se spovedati sramuje.

Če tedaj dvomiš (cvibljaš), ali je to ali uno greh ali ne — ali je spodobnosti nasproti ali ne, tega nikar ne stori, prosim te, nikoli več; sicer se nesrečniga storiš na duši in na telesu, časno in večno; ne stori več kaj taciga in spovej se. Tudi spovednik te bodo perjazno opominovali in svarili.

2. Imej tudi nedolžnost družih v časti.

Vari se vsiga nesramniga govorjenja. Strup je, ki dušo umori. Nedolžni po njim sramožljivost zgube; razujzdani ljudje se še bolj razujzdajo. Ena sama nesramna

beseda je večkrat mnogih hudih grehov kriva. Kako bi mogel enkrat toliko lastnih — toliko ptujih grehov z Bogom porajtati? Vari se, nedolžne duše z zasramovanjem od dobriega odvracati, ali jih clo s prederznimi norčijami k grehu napeljevati — z zvijačo ali s silo nedolžnost zapeljati. Ali hočeš hudoba biti, in tako drago rešeno dušo svojimu Zveličarju iz rok stergati in seboj vred v časno in večno pogubljenje pogrezniti?

3. Vari se nar bolj grehov, ki k nečistosti napeljavajo ali pa lahko hude navade postanejo, katerih se težko ali pa nič več znebiti ne moreš. Česar se mladeneč navadi, se mož ne odvadi.

Vari se zato nezmerniga pitja. Nobeniga greha se ljudje menj ne varjejo, nobeniga ložej ne nava-dijo, in nobeniga težej ne zapu-ste, kakor *pijančevanja*. Nasledki pijančevanja so strašni. Pijan člo-vek je enak vozu, kteriga divji konji vlečejo in voznika nima. Kte-riga več pamet ne vodi, v svoji nespameti vse hudobije stori. V treznosti se mora sam sramovati in dostikrat oestro pokoriti, kar je v pijanosti storil in govoril.

Kadar mladenča hvalijo, pravi-jo: „Nič hudiga se od njega ne vé;“ tudi *pijanec* ni, tudi ne *igravec*.

4. Ne *igraj* tudi ne! Igraj ma-
lokraj — le za kratek čas, ne iz
navade ali zavolj dobička, — ni-

koli ne preveč, za velike denarje — z golgfijo. Per igri še nihče ni obogatil; marsikteri pak je že v revšino in sromaštvo peršel — dostokrat z ženo in z otroci; marsikdo je zavolj igre hudodelnik, tát in preklinovavec postal, ali še clo obupal.

5. Premaguj se v jezi, de ne boš klel, zmerjal, rotil. Kletev ne pomaga nič, škodje pa zlo. Boga in ljudi razžališ. — Drugi se pohujšajo in kletev utegne tebe samiga zadéti. Premagaj se; zateraj jezo, molči — pomisli, kaj govoriš; zapusti vse, kar bi te k jezi dražilo — *silo si stori!*

6. Opušaj vse, kar bi tvojimu dobrimu imenu škodljivo biti uteg-

nilo — kar je *gerdo in nesramno*.

Kar ni prav, misli, de je hudo.

Sramuj se lagati: mož beseda! vari se goljufije. Poštenost nar dalj obveljá. Ne ukradi nar manjši stvarice ne; tudi kdor venar ukrade, je tát.

Ne daj ljudem perložnosti od tebe govoriti, de si postopač ali sicer zanikern. Dragi čas mladosti urno preteče — in se več ne verne. Bodi tedaj priden in delaven; perzadevaj si pred vsim tega naučiti se in razumiti, kar boš v svojim prihodnjim stanu potreboval, de si boš svoj živež pošteno in po pravici služiti mogel. Če si bolj priden in perpraven, bolje se ti bo godilo. Če zdaj več seješ, več

boš perdelal — in Bog te bo požegnal.

III. Za device.

Ti keršanska deklica! posebno čuj in moli, de si nedolžnost in čistost ohraniš, ker ima tvoj spol tudi še posebne nevarnosti.

2. *Necimurnost in želja dopasti*, ktera je tvojimu spolu tako rekoč perrojena, je prav velikokrat prva stopnja k grehu.

Prava *devica*, pravi apostel, želi le Bogu z bogaboječo, čisto dušo dopasti — in ravno s tem bo tudi vsim dobrim ljudém dopadla — nečimernih in spridenih ljudi pa ne porajta. Njih dopadajenje bi ji ne

bilo v čast, ampak veliko bolj v sramoto — v padec.

2. Prevelika lepotija, nespa-
metna noša in prederzno vedenje
so zanjke, v ktere se lahko vja-
meš. Veliko jih je v praznikih
zavoljo napuha — per delu pa za-
voljo zanikernosti ali pa zavolj
zložnosti nespodobno in pohujšlji-
vo napravljenih. *Čednost je le-
pota, in spodobnost nar lepši le-
potija tvojiga spola. Nespodob-
nost in nesramnost pa nar večji
sramota.*

3. Blebetavo in zijalasto dekle
ne more dolgo nedolžno ostati —
in bo tudi svojo norčavost kmalo
objokovati mogla. Glej, kako pre-
derzno in neskerbno muha okrog

svitle sveče ferfrá — se osmodi in — mertva na tla cepne.

4. *Iz sprehóda* in od povasovanja se nikoli bolji domu ne pride. Mlade drevesca ob cestah se narpoprej od neporednih ljudi poškodjejo. Ne postopaj po ulicah; ostani zlasti ponoči doma. Ne hodi nikoli sama predeleč od doma, tudi ne sama po daljnih potih, po polji ali gošavi — boji se *roparjov in ubijavcov* — *nedolžnosti*.

5. Veliko jih je, ki preveč in prezgodaj na tako imenovano preskerbljenje mislijo, in ravno tako svoj cilj zgrešijo, ker se slabih pomočkov poslužijo. Kaj dobra mora pameten človek od grešniga znanja perčakovati!

Bodi le pobožna in pridna; potém bo Bog gotovo tudi za-te skerbel. Le misli: Bogaboječ človek vselej pred vsim drugim na dobro zadržanje gleda, z malopridnim možem ti pa nič pomagano ni. Veliko jih je, kakor morda sama veš, ki so dan poroke komaj perčakovale — ki so pa že drugi teden klaverno glavo obešale.

6. Bodi *stanovitna* in *previdna*, če se ti zapeljivec bliža.

Zaupaj, tode glej komu! Ti-hotapcam nikar ne zaupaj, ki se clo sveto in nedolžno nosijo, de bi te ložej vjeli. Vari se vsakiga razujzdaniga človeka, bo naj *kte-riga stanu kolj*.

Vari se *perlizovavcov*. Oni ni-

majo nič dobriga v sercu; omamiti in oslepiti te hočejo, de bi svoj hudobni namen zakrili. Kteri se ti perlizuje, ta te zaničuje kakor uno nečimerno revo; zaničuj ga tudi ti kakor neslaniga in zviščastiga človeka.

Kar ti *nesramen človek* obljubi, nikar mu ne verjemi; goljfa te, kakor je tudi druge goljfal. In če tudi per besedi ostane, kako pa moreš po grešnim življenji srečen zakon in žegen božji upati? Kdor te resnično ljubi, ta bo pred vsim tvojo čednost v časti imel.

Ne daj se z nikakoršnim daram oslepiti in vjeti; drago ga boš mogla s svojo častjo in nedolžnostjo plačati. O kolikokrat se nedolžnost

za kak rudeč trak, za en ples,
za požirk vina proda!

Kadar se kaka kača proti tebi
zaleti, *béži* ali pa *vdari* na vso
moč! Če te hudoben človek prime,
beži, če moreš — iztergaj se mu,
kliči na pomoč! — *vdari!* le na
vso moč *vdari!* nič se ne boj,
kakor samo greha: vagaj vse za
svojo čednost — in še več kakor
za svoje življenje. Bog da devičji
roki pomoč, ki se za njegovo čast
in za svojo nedolžnost bojujejo.

7. Pijaniga človeka se ogni, ka-
kor stekliga psa. Vari se skerbno,
de se sama nikoli ne vpijaniš; ob
svojo čast in čednost bi peršla.
Tudi ni na svetu nič gerjiga, ka-
kor je pijana ženska. Ako se ho-

češ tega vsiga varovati — ne hodi nikoli v pivnice (oštarije).

Ne hodi na *plesiše*, prva stopnja per plesu je velikokrat prva stopnja k grehu.

8. Ne spi na polji — ne per peči; ne per ognjiši, ne na svislih ali hlevih; pojdi v svojo kamrico in zakleni se vanjo. Moškim nikoli ne sveti, kadar grejo vun ali pa spat; ponoči ne imej nikoli nič per oknu opraviti. *Gluha in mutasta* bodi! — Ne hodi nikoli med ljudi, če nisi vsa in spodobno napravljena. —

9. V boleznih se nobenimu človeku ne zaupaj, od kteriga nisi prepričana, de ima Boga pred očmi. Zdravnik naj bo vselej pričo star-

šev per tebi. Bodi tukaj zlasti previdna, sama ne hodi k njemu! Duša je več vredna, kakor življenje.

10. Čistosti ne moreš ohraniti, če se ne varješ skerbno tudi drugih grehov, kateri bi te k nečistosti napeljevali ali saj milosti hožje obropali, brez ktere čisto živeti ni mogoče.

Torej bodi *ponižna*. Kar si, si le po milosti božji; če vidiš, da drugi padejo, jih pomiluj in pomisli, da so slabi — spoznaj tudi ti svoje slabosti; misli, da bi sama v tacih nevarnostih, takih skušnjavah nič bolji ne bila. Naj te to opominja! Prosi še bolj serčno Boga, da te varje, da tudi ti ne padeš in še globokejši.

Bodi varna v svojim govorjenji: govori malo, misli veliko, kako bi Bogu dopadla. Vari se *jezičnosti*, če se hočeš greha varovati. Ne *obrekuj* in ne *grajaj*. Oh, kako rad vsak druge slabe vidi — iz samoljubnosti in napuha, de sebe čez druge povzdigne. In če se ravno zoper čistost ne pregrešiš, se pa s svojim hudim jezikom zoper zapoved keršanske ljubezni do bližnjiga pregrešiš.

Bodi postavna in modra — pa vunder krotka in perjazna — ne samoglavna, ne sovražna, ne čmer-na, s tem sama sebe in čednost pogerdiš.

Sovraži vso hinavšino in hlimbo, ktero Bog in vsi dobri ljudje so-

vražijo. Ne pušaj vnemar nobene čednosti, molitve ali kaj družiga dobriga iz strahu pred ljudmi; ne stori pa tudi nič zavoljo časti — za tó, de bi te ljudje vidili in hvalili.

Samo s pravo in nehinavsko pobožnostjo boš božjo milost doseгла, ktere ti je per tolikih nevarnostih in hudih skušnjavah k čednosti in k zveličanju potreba.

IV. Za sinove in hčere.

Spoštuj očeta in mater, de se ti bo dobro godilo na zemlji in de boš dolgo živel.

1. De očeta in mater spoštuješ, pokaži z besedo in v djanji. Ne revskaj z njimi in nikar ne jezljaj; ne govori zaničljivo od njih. Ne

sramuj se njih revšine in njih niskige stanu. Imej poterpljenje z njih starostjo in z njih slabostimi; tudi oni so veliko zovoljo tebe terpele in prenesli.

2. Bodi svojim staršem v vsih perpušenih rečéh *pokoren*. Ravnaj po njih dobrih naukih in opominovanji; slušaj jih zlasti, kadar ti kaj napčniga — hudobne tovaršije, nevarne znanstva, povasovanje in ponočevanje prepovejo. Nepokeršina bi ti bila velik greh.

3. *Ljubi* svoje starše; delaj jim veselje, kjer in kakor moreš, pomagaj jim povsodi na duši in na telesu. Pomagaj jim zlasti z vso ljubeznijo in z vso skerbnostjo, če so revni, stari in bolni.

Ljubezni do staršev ne moreš bolj pokazati in je bolj poverniti, kakor z *dobrim zaderžanjem*. To jim je nar ljubši; to je prava nar boljši zahvala.

4. Ne vzemi svojim staršem nič, ne dnarja ne družih reči. Zares tatvina bi bila, ktere bi se tudi nad svojimi brati in sestrami kriviga storil; tudi bi iz tega veliko hudiga natolcovanja peršlo in bi lahko kakiga družiga v hiši tatvine obdolžili, ki bi je ne bil kriv.

5. Svojim bratam in sestram tudi nič žaliga ne stori; ne ruvaj, ne preperaj se z njimi.

Ne obteži poslam na nobeno vižo njih že sicer težkiga stanu; bodi z vsimi miren in perjazen. —

Pa z nikomur se preveč ne pečaj; bodi z vsimi v hiši *enako perjazen*. Nad nobenim se ne huduj; povej rajši svojim staršem, če per bratih in seštrah ali per družini kaj napčniga zagledaš, de jih *starši* posvare.

Otrokam, ki starše ljubijo in spoštujejo, je Bog svoj blagoslov ali žegen obljubil na zemlji in v nebesih. —

Gorje, gorje pa otrokam, ki svoje starše zaničujejo in z njimi terdo in gerdo ravnajo, ali ki jim s svojo nepokoršino, s svojim hudobnim zaderžanjem clo življenje grene in krajšajo! Vse, kar svojim staršem žaliga store, se bo nad njim izšlo — še v tem živ-

ljenji. Kako ojštra bo sodba božja po njih smerti! — Bog je po Mojzesu govoril: *Kdor očeta in mater preklinja*, — jim kaj hudiga voši ali stori — *naj umerje*. Mark. 7, 10.

V. *Za posle.*

„*Bog ne gleda na imenitnost človeka*“; on ne gleda na stan, ampak na življenje. Njemu je keršanski, priden hlapec tako ljub, kakor velik gospod; gospa mu ni nič bolj imenitna, kakor pobožna zvesta dekla.

Ako te je Bog za posla namenil, se podaj voljno v njegovo sveto in dobrotljivo voljo, in misli: *Mogoče mi je v tem stanu tako, ka-*

kor v drugim Bogu dopasti, in ložej mu dopadem in zveličanje dosežem kakor v kakim bolj imenitnim stanu.

Spolnuj le svojo dolžnost in vari se greha in vsake krivice, ktero posli tolikrat store.

1. Bodi ubogljiv svojim zapovednikom v vsim, kar je prav. Bogu služiš, če po njegovi volji ljudem služiš. Stori vse voljno in veselo, tode ne le samo vpričo svojih gospodarjev, ampak tudi, kadar te ne vidijo. Bog te vidi, on te bode tudi plačal.

Stori svojim gospodarjem vse, kar bi ti hotel imeti, de bi ti služabniki storili, ako bi bil sam gospodar; delaj jim pridno, kakor de bi sam zase delal; vari njih reči, kakor de bi tvoje bile.

Kar iz zanikernosti ali lenobe per delu, per živini ali per družih rečeh zamudiš ali spridiš, je tako, kakor de bi bil ukradel. Zakaj se služabniki imajo in plačujejo?

2. Bodi zvest in pošten — v malim kakor v velikim. Kdor po majhno večkrat kaj vzame, se škoda velika naredi — tedaj tudi velik greh. Kako težko stane, toliko poverniti!

Ne plačuj si sam skrivaj, če se ti plačilo premajhno ali živež preslab zdi. Poterpi, de kaj boljšiga dobiš. — Boljši je terpeti, kot težko vest imeti.

3. Če nimaš praviga vzroka, pred *odločenim* časam iz službe ne hodi. To bi bilo greh, ker je

zoper pogodbo in ker večdel hiši škoduje.

4. Govori vselej *resnico* — ta ti nar bolj po svetu pomaga. Kdor se enkrat zlaže, se mora tudi desetkrat včasih zlagati, de bi se izrezal; pa še mu ne obstane. — Sramuj se! Lažniku ne verjamejo, če tudi resniso govori.

5. Ne bodi *jezičen*, vari se podpihovanja; to je gerdo in dela zamero in prepir; podpera mir v hiši, — v zakonu in tebi samimu dobro ime obropa.

6. Tistim, ki s teboj služijo, in vsim per hiši bodi perjazzen in postrežin; pomagaj jim, kjer in kakor moreš in *smeš*. — Tode ne pečaj se pa z nikomur preveč;

nobenimu preveč ne zaupaj, bodi vsim enako dober in čez nobeniga ne vleci. Vsak je tvoj bližnji.

7. Ne delaj se *ptujih grehov* kriviga, ne s *svetvanjem*, ne s *pomaganjem*. Ne streži nikomur v hudobnih rečeh, tudi hudobije ne perkrivaj — ne molči! Govori! tvoja dolžnost je to; — povej staršem ali gospodarjem, če per otrocih ali per teh, ki so s tabo v službi, kaj slabiga v hiši ali pa zunaj doma vidiš, pa tega sam ne moreš ustaviti, de oni ustavijo.

7. Tudi če te kdo k grehu nagovarja ali pa tvoji čednosti streže, povej gospodarju ali pa gospodinji, Ako ti nihče pomoči ne da, terjaj svoje plačilo in vzemi slovo in pojdi

od hiše. Zapusti perložnost greha, če ne, prideš v pogubljenje.

8. Misli v mladih dneh na starost; bodi *priden*; dobro *oberni*, kar imaš; ne zapravljaj brez potrebe. Vari se nezmerniga pitja, igranja in predrazih oblačil. Tudi si moraš svoje krajcarčke zaslužiti in še ne veš, kako jih boš še kervavo potreboval. Veliko pijancov in igravcov mora v starosti beračevati — še pred durimi tistih, kjer so se nekdanj bahali ali zapravljali. — Drugi morajo lepe oblačila, za ktere so v mladosti ves svoj zaslužek izdajali, v starosti in v sili pod nič prodajati — de se nasitijo.

Cerkveni pesmi.

Pesem per sveti maši.

Pred Bogam pokleknimo,
 Povzdignimo serce,
 V nebesa zdaj pošljimo
 Vse misli in želje.
 Ta dar presvete maše,
 Sprejmi od nas, o Bog!
 Naj zbríše grehe naše,
 Naj varje nas nadlog.

Mi grešniki spoznamo,
 Žalili smo Boga;
 O težko vest imamo,
 Pokoja nam ne da.
 Marija, vsi svetniki,
 Pomoči pros'mo vas,

Smo grešniki veliki,
O Kriste, usmil' se nas!

Gloria.

Bogu bod' čast in hvala!
Na zemlji mir ljudem;
K' je milost božja dala
Rešenje vsim stvarjem.
Bog! hvalo ti pojemo,
Prišel si greh odvzet;
Ti večno čast dajemo;
Ti sam, o Bog, si svet!

Evangelij.

Bog sam nam oznanuje
V življenje srečno pot;
Tamoto razsvitljuje,
Nas varje grešnih zmot.
Kristjani poslušajmo,
Kaj Jezus nas uči;
Po njem se vsi ravnajmo,
De vsak sveto živi.

Kredo.

To verjem, Bog nebeški,
 De ti si stvarnik moj;
 Tvoj Sin je rod človeški
 Sam pravil spet s teboj.
 Svet' Duh per nas prebiva
 Od Jezusa poslan;
 Od njega moč dobiva
 Na zemlji vsak kristjan.

Kar si, o Bog! oznanil,
 Kar je tvoj Sin učil,
 V katoljški cerkvi hranil,
 K' je za-njo kri prelil:
 To verjem vse resnično.
 Le Bog pomoč mi daj,
 Živeti tud' pravično,
 De pridem v sveti raj.

Darovanje.

Sprejmi Bog, Oče večni,
 Od nas prečisti dar,

Ga grešniki nesrečni
 Damo na tvoj altar
 Za svoje hudobije
 In celiga sveta.
 Naj nam jih čisto zmije,
 Nam tvojo milost da.

Ponižno vsi pošljimo
 Ta sveti dar v nebó;
 Gospod Boga prosimo,
 De mu prijeten bo,
 De naj mu bo češenje,
 Spodobna večna čast,
 De dušam da življenje,
 Vsi cerkvi božji rast.

Sanktus.

Svet, svet, svet Bog nebeški!
 Oblast imaš čez vse,
 Ves svet, ves rod človeški,
 Ti hvalo, čast daje.
 Naj vselej hvaljen bode,
 Češen in povikšan,

Zveličat vse narode
 Od Boga nam poslan.

Po povzdigovanji.

O angelci hitite
 In pridite z nebes,
 Z nam' sveti kruh molite,
 Ni več kruh, Bog je res.
 Počutkam vsim telesa
 Je Jezus tukaj skrit;
 De b' skorej šli v nebesa
 Ga gledat in častit.

Ti Jezus, se usmili,
 Duš bratov in sestic,
 De bodo mir dobili,
 Odreši jih iz vic.
 De gremo k teb' prebivat,
 Nam grešnikom tud daj
 Nebeško luč uživat'
 S svetniki vekomaj.

Naš duh, o Bog, ti poje;
 Češen bod', Oče ti;

Kraljestvo pridi tvoje;
 Naj se, kar češ, zgodi;
 Daj nam naš kruh, jed zdravo,
 Dolge odpusti nam,
 Ne peljaj nas v skušnjavo,
 Otmi sovražnikom.

Med sv. obhajilam.

Moj Jezus! tebe vžiti
 Iz serca jez želim;
 Pa k teb' ne morem priti,
 Ker tolikokrat grešim.
 Operi dušo mojo,
 Slabost njene veš,
 Pokaži milost svojo,
 De v duhu v mene greš.

O Jezus! k meni pridi,
 Preženi grehov noč,
 De duša moja vidi
 Dobrote tvoje moč.
 Ostani vedno v meni,
 De dušo mi živiš,

Z menoj se terdno skleni,
Me srečniga storiš.

Per koncu sv. maše.

Svet dar smo dokončali,
Odpeli čast Bogu;
Očetu darovali
Njegoviga Sinu.

Mertvim in živim sprava
Za grehe naj bo to;
Naj nam bo vsim zastava,
De pridemo v nebó.

Pesem per pervim žegnu.

Vsi ponižno počastimo
 V zakramentu Jesusa,
 Na kolenih ga molimo,
 Svojiga zveličarja.
 Na altarji on stanuje,
 Če ga tudi vidit' ni;
 Živa vera nam spričuje,
 Kar ne vidijo oči.

Per drugim žegnu.

Vse stvari naj mu pojejo,
 Svetim' trojnimu Bogu;
 Naj Očetu čast dajejo,
 Naj zahvalijo Sinu,
 Svetim' Duhu, ker se s-haja
 Od obeh od vekomaj,
 Naj se čast in hvala daja
 Večne čase kakor zdaj.

Pesem per sv. maši.

Kirje.

1.

Pred stolam tvoje milosti
 Tvoj verni ljud klečí:
 In tebe, Bog, v ponižnosti
 Svojiga serca časti.
 Stor' milost tem, kater žele
 V solzah oprat' lastne dolge.
 Odpusti Oče grešnikom
 In skaži se dobrotljiv nam,
 Dobrot-ljiv-nam
 Dobrotljiv skaži se nam.

2.

Ob dari tvoje smo prišli,
 Kakor zgubljeni sin:
 In kakor ovce smo zašli,
 Zgubili tvoj spomin.
 Al' Oče vsiga usmiljenja!
 Na serca polne zgrevanja

Z dopadajenjem dol' poglej
 In svojo milost zopet dej;
 In mi-lost dej,
 In milost zopet dej.

3.

Saj vsi smo delo tvojih rok,
 In tvoja lastna stvar,
 O pri slabosti svojih otrok
 Ti vel'ki Gospodar!
 Za spravo zdaj darujemo,
 Tvojiga Sinu zročujemo;
 O Bog, skoz njega sveto kri
 Vse naše grehe nam odmi,
 Vse nam odmi,
 Vse grehe nam odmi.

Gloria.

Čast bodi na visokosti
 Bogu na vekomej,
 In mir po širokosti
 Na zemlji bod' vselej,

V ponižnosti pojemo,
 'Teb' hvalo, trojni Bog!
 Od tebe zgolj prejmemo
 Rešenje iz nadlog.
 (Dvakrat.)

Evangelii.

Iz tvojih ust izide
 Svet evangelium;
 Na dno le to se snide
 Vsih kristjanov um.
 Modrost nas sama viža,
 Resnico nas uči:
 Kdor se pod njo poniža,
 Ta srečen prav živi.
 (Dvakrat.)

Kredo.

1.

Gospod, pred tabo s trepetanjem
 Te tvoja verna stvar spozna!

In verje z živim spoštovanjem
 Na tebe praviga Boga,
 Tud verje v tvoj'ga ljub'ga Sina
 Spočet'ga od svet'ga Duha
 Ko Jesova ga korenina
 V deviškim cvetju je svetla.
 (Dvakrat.)

2.

De je prišel iz zgolj ljubezni
 Ljudi nas spraviti, Bog! s tebo,
 De na se vzel je vsih boleznih,
 Prelil na križi kri svojo,
 De spet je vstal: pekel premagal,
 Na desnim tebi zdaj sedi:
 De nas bo enkrat vse prevagal,
 Sodnik pravičnih vsi stvari.
 (Dvakrat.)

3.

De sveti Duh nam cerkev viža,
 De bo do konca vedno ž-njo,

De kdor se k njem' v solzah približa,
 Od grehov spet očišen bo :
 Zopet de enkrat bomo vstali.

Vsih svetih družba sprosi nam,
 De bomo skupaj uživali

Življenje večno z Jezusam.

(Dvakrat.)

Darovanje.

1.

Tvoj mašnik zdaj daruje,
 Gospod, leté dari,
 Z njim tud' tvoj ljud zdihuje

In s sercam kvišk' puhti.

Čist kruh je ino vino

Za grehe naše dár,

K tvojiga Sina spominu

Je obložen altar.

(Dvakrat.)

2.

Vzem', Bog, to darovanje,

Dobrotljiv' Oče naš.

Omeči te zdihovanje,
 De nam spet milost daš.
 Le smert in kri presveta
 Tvojiga ljub'ga Sinú,
 Nas tolaž', de bo vzéta
 Ta prošnja gor v nebú.
 (Dvakrat.)

Sanktus.

1.

Pój: Svéti, svéti, svéti,
 Je Bog in naš Gospod!
 Z angeljci pojte: Svéti.
 Si ti Bóg Sabaót!
 V nebésih in na zemlji
 Vso hvalo, čast vselej
 Stvari, Bog! svojih jemlji,
 Zdaj in na vekomej.
 (Dvakrat.)

2.

Veseli vkup pojemo
 Iz serca celiga,

Živo ga vsi sprejmemo,
 Njega svojga Bogá,
 Ko nam v imenu pride
 Gospóda našiga;
 Vés svet se k časti snide
 Sinu njegoviga. (Dvakrat.)

Po povzdigovanji.

1.

Poglej, o Oče, z visokosti
 Ves milostljiv na ta altar!
 Ti nanj postav'mo po dolžnosti
 Zdaj tebi dopadljivi dar:
 Ta dar je sam tvoj Sin edini,
 Iz zgolj ljubezni darovan:
 Za nas prisojen umornjini
 Strašno na križi bil zaklan.
 (Dvakrat.)

2.

Slabosti vse on naše nosi,
 De nas pripravi v sveti raj.

On pri Očetu za nas prosi,
 De b' z njim živeli vekomaj.
 Naj te ljubezin ta ognjena
 Skoz prošnje, Jezus, omeči,
 De se ta tvoje smerti cena
 Nad nami nikdar ne zgubi.
 (Dvakrat.)

Agnus dei.

Poglejte božje Jagne,
 Kak' toči svojo kri;
 Kakó zdaj glavo nagne,
 Kako za nas medli!
 On grehe nam odjemplje,
 On nosi vse dolgé,
 Pokrajne cele zemlje
 Po njemu mir dobé.
 (Dvakrat.)

Obhajilo.

Gospod! jez nisim vreden, (dvakrat)
 De b' tebe dans zavžil;

Al reci, de bom vréden, (dvakrat)
 Ter bodem zopet živ.
 V duhu te prejeti
 Iz serca jez želim,
 Daj, ženin naš presveti, (dvakrat)
 De milost zadobim.

Per koncu sv. maše.

Daritev smo končali,
 Ta dar je, Bog! tvoj Sin;
 Mi smo vsi skup spoznali
 Tvojih darov spomin.
 Skoz njega smo prejeli
 Rešenje 'z naših véz.
 Zdaj zadnjič nam dodeli
 Svoj žegen iz nebes. (Dvakrat.)

Adventna pesem.

1.

Vi oblaki ga rosite,
 Ali zemlja naj ga dá,
 V nebesa ga pošljite
 Skor zveličarja svetá;
 Milo so ljudje zdih'vali
 V gréhih in tami ječali,
 Bóg je bil zemljo preklel,
 Greh nebo človeku vzal.

2.

Oče se nebešk' usmili,
 Vidi tolik' bolečin,
 De bi se ljudje rešili,
 Se ponudi večni Sin.
 D'vico Gabriel pozdravi,
 In Marija čista pravi:
 Lej, pokorno je sercé,
 Kar mi Bog zdaj zapové.

3.

Zgodba svéta in vesela
 Nam odklene vsim nebo:

Lej, devica je spočela!
 In Beseda je meso!
 Pred Gospoda pokleknimo,
 Njega milost zahvalimo.
 Blagor tebi, grešni svet;
 Jezus pride greh odvzet.

4.

Bratje! dosti že je spanja.
 Glas nebeški kliče nas:
 Dan se bliža, noč odganja,
 Zdaj prihaja srečni čas.
 Odverzimo vso hudobo,
 Oblecimo pa svetlobo;
 De preide grehov noč,
 In nam sveti božja móč.

5.

Ne živimo več pregrešno,
 Svét apostel nas uči,
 Ne nečisto, ne požrešno,
 Nevošljivost naj beži.
 Naj se vsak pred njim poniža,
 Kter'ga prihod se nam bliža.

De bo s čistim sercam vsak
Le zveličarju enak.

6.

O zveličar! pridi skoraj,
De se spolni, kar želim;
O prinesi moč od zgoraj,
De se čisto spokorim,
Ti prinesi mir nebeški,
De ga vživa duh človeški;
Daj de pridem sodnji dán,
Med ovcé na desno stran!

Božična pesem.

1.

Poglejte, čudo se godi!
 Kaj mora nek to biti?
 Nebeški dan o pol noči,
 To mora kaj pom'niti.
 Lej angela pred nami stat',
 Luč svitla ga obsega;
 Od groze moram trepetat',
 Povejte, kaj bo 'z tega?

2.

Tako pastirji govore;
 Pa angel se oglasi:
 Veselje oznanujem lé,
 O srečni, srečni časi!
 Zveličar se nocoj redi,
 Ni treba nič se bati.
 Je vbožen, v jaslicah leži;
 Lahko ga je spoznati.

3.

Zaslišijo nebeških trum,
 Častit' Boga na nebi,

Veseli mu ženejo šum,
 De svet otme v potrebi;
 Njih petja glas razlega se
 Vesélo po širjavah:
*„Mir ram, ki svete volje ste,
 Bogú čast po višavah!“*

4.

Pastirji se razvesele',
 Slišaje to novico;
 Do Betlehema hrepené,
 Spoznat' žele resnico.
 Pogledat pojmo, pravijo,
 Kar angeli so rekli;
 Teko in se ne vstavijo,
 De k' jaslam so pritekli.

5.

Tam dete vglédajo lepó,
 De ni se moč nagledat',
 Tak ljubo in takó svetó.
 Želje mu povedat',
 De ljubijo ga iz sercá,
 De vse bi radi dali;

Navke vse, katere da,
De bodo spolnovali.

6.

Tud' mi zdaj k jaslicam pojmo,
In bodmo ga veseli,
Zahvalo, čast Bogu dajmo,
De smo pomoč prejeli.
Pozdravljen bod' zveličar moj!
Vsak reci sam per sebi;
De si prišel do nas nocoj,
De bomo mi per tebi.

Velikonočna pesem.

1.

Zveličar gre iz groba,
 Ob moč je smert, trohnoba;
 Velikonočno Jagnje bil
 Je za-me drago kri prelil.
 Aleluja!

2.

Tako je človek rešen,
 U brezen satan trešen;
 Smert nima svojga zela več,
 Odpert je grob in kamen preč.
 Aleluja!

3.

Odrešil je očete
 Veliko časa vjete;
 Iz tme jih zdaj pelja s častjo,
 V zaperto z greham prej nebo.
 Aleluja!

4.

Kako se svetjo rane,
 Nesmiljeno mu dane;
 Veselje angelsko verši,
 De smert je mertva, nas uči.
 Aleluja!

5.

Je terdna naša vera,
 Resnica jo podpera;
 Zveličar je svoj grob prestal,
 Tud' nam bo vstat' iz groba dal.
 Aleluja!

6.

Le kratka noč bo v grobi,
 Ko angel nam zatrobi;
 Telo tudi potlej popelja
 Zveličar v raj, in smert neha.
 Aleluja!

7.

Dopolnit naše želje,
 Pripravljat gre veselje;
 Ti greš zveličar pred menoj,
 Prišel bom upam za teboj.
 Aleluja!

8.

Življenje spreberniti,
 Tako daj k tebi priti;
 Na desni pri Očet' sediš,
 Od tam plačila vsim želiš.
 Aleluja!

9.

Pred sodbo bom postavljen,
 Po svatovsko napravljen;
 S kervjo pa Jagnjeta opran,
 Med njega svate svat bom djan.
 Aleluja!

Aleluja, Aleluja!

Aleluja, Aleluja!

**Po tvoje, Jezus, bratam brat,
Daj nam vsim od smerti vstat'!**

Aleluja!

Pesem

o binkoštnih praznikih.

1.

Prid' sveti Duh apostelnam dan,
 Ki si bil danas va-nje poslan,
 De čuda božje pravijo,
 Sovražnikom se vstavijo,
 Prid' sveti Duh, te prosi kristjan.

2.

Prid' sveti Duh, daj svoje dari,
 In jih med svoje verne razli,
 Resnico de poslušajo,
 In nje sladkost okušajo,
 Prid' sveti Duh, razsvitli nas ti

3.

Prid' sveti Duh, omeči serce,
 Zažgi v kristjanih svete želje,

Ljubit' kar je pravičniga,
 Se var'vati krivičniga.
 Prid' sveti Duh, ljubezni svete!

4.

Prid' sveti Duh, podperaj slabost,
 Poterdi v srcih pravo svetost;
 Daj, de se ne spodtaknemo,
 Iz poti ne premakneme,
 Prid' sveti Duh, ti naša krepkost!

5.

Prid' sveti Duh, ti zvesti vodnik,
 Veselje naše, naš pomočnik,
 O vodi nas do večnosti,
 Pripeli nas do srečnosti.
 Prid' sveti Duh, ti naš poterdnik!

Kazalo.

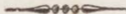
	Stran.
Predgovor	5
Zjutrajna molitev	9
Kadar ura bije	14
Kadar si kaj napčniga storil	14
Ob času skušnjave in nevarnosti grešiti	15
Večerno opravilo	17
Jezus Kristus. Premišljevanja, tudi per sv. maši dobre.	
Za advent	34
Za božič	36
Jezus Kristus, naš božji učenik	39
Keršanski nauk.	
Ljubi Boga čez vse	41
Ljubi svojiga bližnjiga	44
Ljubi samiga sebe	48

Jezus Kristus, nar bolj popolna- ma izgled	51
Jezus Kristus, naš Odrešenik .	54
Kako Kristusovo terpljenje ko- ristno premišljuj	56
Križev pot	59

Molitve.

V Veliki noči	89
Jezus Kristus v nebesih . . .	92
O Binkuštih	94
Boga moliti	114
Zahvaljenje za božje dobrote .	116
Molitev za vse ljudi	122
Od pokoršine do svojih staršev in predpostavljenih	124
Od sramožljivosti	128
Véra, upanje, ljubezin	137
Sveta maša	149
Sv. maša za bolj odrašeno mladost	186
Sv. maša za mertve	198
Litanije od vsih Svetnikov . . .	206
Lavretanske litanije	218

Od pokore	227
Molitev po spovedi	237
Molitev pred sv. obhajilam	238
Po svetim obhajilu	241
Pesem per sv. maši	287
Pesem per pervim in drugim žegnu	294
Pesem per sv. maši	295
Adventna pesem	304
Božična pesem	307
Velikonočna pesem	310
Pesem o binkuštnih praznikih	314

Natisnil *Jožef Blaznik* v Ljubljani.

